

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΔΥΤΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ
ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗ ΣΧΟΛΗ
ΤΜΗΜΑ ΝΗΠΙΑΓΩΓΩΝ

Π.Μ.Σ.: ΕΠΙΣΤΗΜΕΣ ΤΗΣ ΑΓΩΓΗΣ
ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗ: «ΠΟΛΙΤΙΣΜΙΚΕΣ ΣΠΟΥΔΕΣ: ΣΗΜΕΙΩΤΙΚΗ ΚΑΙ
ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ»

Διπλωματική εργασία

**«Οι Βιβλιοθήκες του Δήμου Θεσσαλονίκης ως χώροι εκπαίδευσης και
ψυχαγωγίας για παιδιά: Τα εκπαιδευτικά προγράμματα για παιδιά 8 – 12 χρονών
της πενταετίας 2012 – 2017. Μελέτη περίπτωσης»**

της

Χατζή Σοφίας – Chatzi Sofia

A.M. 757

Επιβλέπουσα Καθηγήτρια: Βαμβακίδου Ιφιγένεια, Καθηγήτρια Π.Τ.Ν./Π.Δ.Μ.
Εξεταστές: Τσιούμης Κωνσταντίνος, Καθηγητής ΤΕΠΑΕ / Α.Π.Θ.
Φωτόπουλος Νικόλαος, Επ. Καθηγητής Κοινωνικής και Εκπαιδευτικής Πολιτικής/
Πανεπιστήμιο Πελοποννήσου .

Κοζάνη , Ιούνιος 2018

Copyright © Χατζή Σοφία, 2018.

Με επιφύλαξη παντός δικαιώματος. All rights reserved.

Απαγορεύεται η αντιγραφή, αποθήκευση και διανομή της παρούσας εργασίας, εξ ολοκλήρου ή τμήματος αυτής, για εμπορικό σκοπό. Επιτρέπεται η ανατύπωση, αποθήκευση και διανομή για σκοπό μη κερδοσκοπικό, εκπαιδευτικής ή ερευνητικής φύσης, υπό την προϋπόθεση να αναφέρεται η πηγή προέλευσης και να διατηρείται το παρόν μήνυμα. Ερωτήματα που αφορούν τη χρήση της εργασίας για κερδοσκοπικό σκοπό πρέπει να απευθύνονται προς τον συγγραφέα. Οι απόψεις και τα συμπεράσματα που περιέχονται σε αυτό το έγγραφο εκφράζουν τον συγγραφέα και μόνο.

Περιεχόμενα

Περίληψη.....	5
A. Εισαγωγή.....	6
B. Βιβλιογραφική ανασκόπηση	
1.Αρχείο.....	7
2. Η βιβλιοθήκη	
2.1 Η έννοια και ο ρόλος της βιβλιοθήκης.....	10
2.2 Ιστορική προσέγγιση του θεσμού της βιβλιοθήκης.....	11
2.3 Τα είδη των βιβλιοθηκών.....	12
2.4 Στόχοι των βιβλιοθηκών.....	14
2.5 Η ιστορία της Δημοτικής Βιβλιοθήκης Θεσσαλονίκης από την ίδρυσή της μέχρι σήμερα.....	15
2.5.1 Δημοτικές Περιφερειακές Βιβλιοθήκες : Παραρτήματα και Παιδικές...16	
2.5.2 Από το παλιό στο καινούργιο: Η σημερινή Κεντρική Δημοτική Βιβλιοθήκη Θεσσαλονίκης.....	19
2.5.3. Συλλογή – ταξινόμηση του υλικού και εξυπηρέτηση του κοινού.....	21
2.6. Η σύγχρονη Βιβλιοθήκη και οι λειτουργίες της	
2.6.1 Η λειτουργία της επικοινωνίας στη σύγχρονη βιβλιοθήκη.....	22
2.6.2 1 Η λειτουργία της ψυχαγωγίας στη σύγχρονη βιβλιοθήκη.....	23
2.6.3 Η λειτουργία της εκπαίδευσης στη σύγχρονη βιβλιοθήκη.....	23
2.7 Οι δράσεις που αναπτύσσονται στις Δημοτικές Βιβλιοθήκες Θεσσαλονίκης..	25
3. Φιλοσοφία των εκπαιδευτικών προγραμμάτων.....	27

3.1 Οι σκοποί των εκπαιδευτικών προγραμμάτων	29
3.2 Οι στόχοι των εκπαιδευτικών προγραμμάτων.....	30
3.3 Καθοριστικοί παράγοντες διδακτικών στόχων στα εκπαιδευτικά προγράμματα.....	32
3.4 Γνωστικό περιεχόμενο και μεθοδολογικές κατευθύνσεις των εκπαιδευτικών προγραμμάτων.....	34
3.5 Οι δραστηριότητες των εκπαιδευτικών προγραμμάτων	35
Γ. Σκοπός -Διατύπωση ερευνητικού ερωτήματος.....	36
Δ. Μεθοδολογία-Δείγμα.....	37
Ε. Παρουσίαση του Αρχείου.....	38
Στ. Ανάλυση αποτελεσμάτων.....	102
Ζ. Συμπεράσματα-Περιορισμοί της έρευνας.....	109
Πηγές.....	111
Ενδεικτική Βιβλιογραφία.....	112

Περίληψη

Η εκπαίδευση αποτελεί βασικό στόχο της λειτουργίας του θεσμού της βιβλιοθήκης. Η μάθηση δεν λαμβάνει χώρα μόνο μέσα στη σχολική τάξη αλλά και μέσα από επισκέψεις και άλλου είδους εκπαιδευτικές εμπειρίες εκτός σχολείου. Μία σειρά θεματικών εκπαιδευτικών δράσεων που απευθύνονται σε σχολικές ομάδες, πραγματοποιούνται στις βιβλιοθήκες του Δήμου Θεσσαλονίκης, όπου η μάθηση επιτυγχάνεται μέσω της ψυχαγωγίας και των εκπαιδευτικών προγραμμάτων. Η παρούσα έρευνα επιχειρεί να διερευνήσει τις εκπαιδευτικές ευκαιρίες και τις υπηρεσίες που οι δημοτικές βιβλιοθήκες προσφέρουν στο μαθητικό κοινό. Η εργασία χωρίζεται σε δύο μέρη. Στο πρώτο παρουσιάζεται μία βιβλιογραφική ανασκόπηση που αφορά στη λειτουργία των αρχείων και στο θεσμό, τα είδη και τους στόχους των βιβλιοθηκών. Στη συνέχεια παρουσιάζεται μία ιστορική αναδρομή των δημοτικών βιβλιοθηκών της Θεσσαλονίκης, με αναφορά στις δράσεις και στη θεματολογία των εκπαιδευτικών προγραμμάτων που αυτές υλοποιούν. Στο δεύτερο μέρος παρουσιάζεται σημειωτικά ταξινομημένο το αρχειακό υλικό που αφορά τα εκπαιδευτικά προγράμματα που υλοποιήθηκαν την περίοδο 2012-2017 και απευθύνονταν σε μαθητές ηλικίας 8-12 ετών. Στο τέλος, επιχειρείται ανάλυση των αποτελεσμάτων που προκύπτουν από τη μελέτη του αρχείου οπότε και καταδεικνύεται ότι η εκπαίδευση σε συνδυασμό με την ψυχαγωγία μπορεί να παρέχεται μέσω αυτών των διαφορετικών μεθόδων και εκπαιδευτικών πρακτικών που εφαρμόζονται στις βιβλιοθήκες του Δήμου Θεσσαλονίκης.

Λέξεις κλειδιά: αρχείο, βιβλιοθήκη, εκπαιδευτικά προγράμματα.

Abstract

Education is the basic purpose of the library institution. Learning is taking place not only in the classroom environment but also through excursions and other types of educational experiences outside of school. A number of school activities are taking place in the municipal libraries where learning is taking place through entertainment and educational activities. This research tries to investigate the educational opportunities and services that the municipal libraries of Thessaloniki provides to young children. The paper has two parts. In the first part there is a

theoretical framework about the archives and the institution, the goals and the basic types of libraries. The history of the municipal libraries of Thessaloniki is also presented, describing the activities and the different kinds of educational programs that they provide. In the second part, the categorized archive material is presented, describing the educational programs that existed during the period of 2012-2017 for 8-12 year-old students. At the end we try to analyze the archives and show that education can be provided through these different methods and educational practices at the municipal libraries of Thessaloniki.

Key words: archive, library, educational programs.

A. Εισαγωγή

Σκοπός της σχολικής μάθησης είναι η διαμόρφωση μιας ολοκληρωμένης, δημιουργικής και προσαρμοσμένης προσωπικότητας (Φράγκος, 1985). Η βασικότερη λειτουργία του σχολείου στηρίζεται στη δομημένη και προγραμματισμένη μάθηση. Υπάρχουν όμως φορές που το σχολείο με τον προσανατολισμό του να συσσωρεύει γνώσεις στο μαθητή, που ενίοτε τις αφομοιώνει παθητικά, δεν του προσφέρει αρκετές ευκαιρίες χαράς, ξεκούρασης και δημιουργικής έκφρασης. Ανάγκη των παιδιών είναι η αποφόρτιση τους σε χώρους ευχάριστους, καλαίσθητους εκτός των τειχών του σχολείου κάποιες φορές, με δραστηριότητες που τα ευχαριστούν, τα ξεκουράζουν και τα ψυχαγωγούν. Σε χώρους όπου θα μπορούν οι μαθητές να παρακολουθήσουν κάτι ενδιαφέρον, να πάρουν μέρος σε συζητήσεις, να πληροφορηθούν κάτι καινούριο, να εκφράσουν ελεύθερα τις γνώμες και τις ιδέες τους - χωρίς αξιολογήσεις, να αποκτήσουν εμπειρίες που θα ενισχύσουν την κριτική τους ικανότητα. Βάσεις και αρχές που πάνω τους θα στηριχθεί η μελλοντική τους πορεία (Δαράκη, 1980).

Η ανάπτυξη ενδιαφέροντος για αναζήτηση, έρευνα και προβληματισμό απαιτούνται στη διαδικασία της μάθησης, με στόχο να χρησιμοποιηθούν υψηλότερες δεξιότητες επεξεργασίας προκειμένου το άτομο να μπορεί να συνθέτει, να αξιολογεί, να προσαρμόζει και να εφαρμόζει τις αποκτημένες γνώσεις (Holmes, 2006). Για την κατάκτηση της γνώσης, καθοριστικό ρόλο παίζει η ύπαρξη κινήτρων που παρακινούν το άτομο να συμμετέχει ενεργητικά και να αναπτύσσει τη γνώση. Η ουσιαστική συμβολή βασικών συστατικών όπως το θετικό περιβάλλον εκπαίδευσης, η προσοχή, ο έπαινος, η αναγνώριση ωθούν τους μαθητές να εργαστούν επιτυχημένα σε όλα τα μαθησιακά περιβάλλοντα και όχι μόνο στο σχολείο (Καψάλης, 1986).

Ένα τέτοιο περιβάλλον δημιουργικής μάθησης επιδιώκουν να προσφέρουν οι βιβλιοθήκες στους μαθητές μέσα από τα εκπαιδευτικά τους προγράμματα, που πραγματοποιούνται τα πρωινά στους χώρους τους. Η πραγματοποίηση επισκέψεων και η υλοποίηση εκπαιδευτικών και ψυχαγωγικών προγραμμάτων σε εναλλακτικούς χώρους, όπως είναι οι βιβλιοθήκες, μπορούν να έχουν εξαιρετικά θετική επίδραση στους μαθητές. Η άτυπη εκπαίδευση που συντελείται στους χώρους αυτούς είναι χρήσιμη και υποστηρίζει με τρόπο συμπληρωματικό την επίτευξη των γνωστικών στόχων του σχολείου. Η σημασία των επισκέψεων αυτών είναι αναγνωρισμένη και προβλέπεται από το αναλυτικό πρόγραμμα των σχολείων καθώς παρέχεται η δυνατότητα οργάνωσης και πραγματοποίησης τέτοιων δράσεων σε συγκεκριμένα χρονικά διαστήματα καθ' όλη τη διάρκεια της σχολικής χρονιάς.

B. Βιβλιογραφική ανασκόπηση

1. Αρχείο

Το αρχείο αποτελεί μια ιδιαίτερος χρήσιμη πηγή πρωτογενών πληροφοριών. Είναι ένα σύνολο τεκμηρίων ανεξάρτητα από χρονολογία, περιεχόμενο, ύλη και σχήμα, το οποίο έχει δεχθεί ή δημιουργήσει ένα φυσικό ή νομικό πρόσωπο. Αρχείο θεωρούνται τα έγγραφα, τα κατάστιχα, οι χάρτες, τα σχέδια, οι οπτικές, ηχητικές και ψηφιακές αποτυπώσεις, δηλαδή όλα τα είδη τεκμηρίων ανεξάρτητα από το υπόστρωμα στο οποίο καταχωρούνται οι πληροφορίες τους (Γιαννακόπουλος & Μπουντούρη, 2016). Άρα οι βασικές προϋποθέσεις για να χαρακτηριστεί μία πληροφορία ως αρχείο είναι η πληροφορία να είναι πρωτογενής και να βρίσκεται σε οποιοδήποτε υπόστρωμα (φωτογραφίες, κασέτες, δίσκοι, δισκέτες, ηλεκτρονικούς υπολογιστές, μικροφίλμ και άλλα μαγνητικά υποστρώματα) (Μπάγιας, 1998).

Γενικότερα, μπορούμε να αναφέρουμε ότι το αρχείο αντανakλά τις δραστηριότητες που σχετίζονται με το Κράτος, τους δημόσιους ή ιδιωτικούς οργανισμούς ή τα νομικά ή τα φυσικά πρόσωπα. Όλων των ειδών οι ανθρώπινες δραστηριότητες εντός του κοινωνικού πλαισίου οδηγούν στην παραγωγή αρχείων. Τα αρχειακά υλικά ανάλογα με τη διάρκεια ζωής των αρχειακών τεκμηρίων χωρίζονται σε τρεις κατηγορίες: ενεργά / τρέχοντα, ημιενεργά / ενδιάμεσα, ανενεργά / ιστορικά

με πληροφοριακή αξία. Δείκτες μνήμης αποτελούν τα αρχεία με τα εμπεριέχοντα τεκμήρια τους (Ντεριντά, 1996 · Ellis, 2000).

Η μεγαλύτερη παραγωγή αρχειακού υλικού συντελείται στο Κράτος. Στα αρχεία της Δημόσιας Διοίκησης διαφαίνεται η διοικητική πορεία του κρατικού μηχανισμού και αποτελούν τη βάση για τη λειτουργική συνέχεια των Υπηρεσιών και Φορέων του Δημοσίου. Για να είναι πιο αποτελεσματική η λειτουργία της διοίκησης είναι προεξέχουσας σημασίας η σωστή τήρηση και χρήση των αρχείων καθώς έτσι το έργο των υπαλλήλων διευκολύνεται και μπορούν να εξασφαλίσουν την αποδοτικότερη, ταχύτερη εξυπηρέτηση και πληροφόρηση των πολιτών.

Εκτός όμως από τη διοικητική εξίσου σημαντική είναι και η ερευνητική χρήση των δημοσίων αρχείων του κράτους που αποτελούν την εθνική μας κληρονομιά. Για αυτούς τους λόγους, οι δημόσιες υπηρεσίες οφείλουν και πρέπει να διενεργούν περιοδική εκκαθάριση των αρχείων τους, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 9 του Π.Δ/τος 162/1979 «Περί εκκαθάρισεως των αρχείων των Δημοσίων Υπηρεσιών» και του άρθρου 9 του Π.Δ. 480/1985 «Εκκαθάριση των αρχείων των ΟΤΑ και των ιδρυμάτων Ν.Π.Δ.Δ και συνδέσμων αυτών», όλες οι υπηρεσίες των φορέων του δημοσίου υποχρεούνται να διατηρούν τα αρχεία τους ανάλογα με το είδος των εγγράφων για συγκεκριμένο χρονικό διάστημα και να γίνεται η εκκαθάριση των αρχείων τους μέσα στο πρώτο τρίμηνο του έτους. Μετά την οργανωμένη και νόμιμη καταστροφή - εκκαθάριση των τεκμηρίων, το δημόσιο υλικό που έχει χαρακτήρα υπηρεσιακά ανενεργό, δηλαδή είναι υλικό που δεν έχει υπηρεσιακή χρησιμότητα καταχωρίζεται σε πίνακες και τίθεται στη διάθεση των ΓΑΚ. Ο επίσημος κρατικός φορέας, ο οποίος διενεργεί την οριζόμενη από το νόμο εποπτεία είναι τα Γενικά Αρχεία του Κράτους (ΓΑΚ) που είναι αρμόδια να αποφασίζουν για την ιστορική ή μη σημασία του υλικού αυτού, οπότε και κρίνουν αν θα πρέπει ένα δημόσιο ανενεργό αρχείο να διατηρηθεί ως ιστορικά «σημαντικό». Όλα τα παραπάνω ισχύουν για κάθε είδος ανενεργού αρχειακού υλικού που παράγεται από τις δημόσιες υπηρεσίες και τους λοιπούς φορείς του δημοσίου, είτε διαθέτει χαρτώο υπόστρωμα, είτε πρόκειται για ηλεκτρονικά αρχεία, οπτικοακουστικό υλικό (βίντεο, φιλμ κ.λπ.) είτε για υλικό που αποθηκεύεται σε μαγνητικά μέσα (δισκέτες, οπτικοί δίσκοι (cd), κ.ά. Για τη σωστότερη τήρηση των αρχείων των δημοσίων υπηρεσιών από τα ΓΑΚ προκειμένου να εκλείψουν απώλειες και καταστροφές δημοσίων εγγράφων προβλέπεται ο

καθορισμός υπαλλήλων-συνδέσμων από τις υπηρεσίες του δημόσιου που θα είναι υπεύθυνοι για τα θέματα του αρχείου της υπηρεσίας τους και θα βρίσκονται σε τακτική αλληλεπικοινωνία με τον εθνικό φορέα διαχείρισης αρχείων για να εποπτεύουν και να ελέγχουν καλύτερα την πορεία της αρχειακή τους παραγωγής.

Σύμφωνα με τις καταστατικές τους αρμοδιότητες [άρθρο 9 Ν.1946/1991 (ΦΕΚ 69/Α΄)], τα Γενικά Αρχεία του Κράτους αναλαμβάνουν τη διάσωση, τη συγκέντρωση, τη φύλαξη, τη συντήρηση και την ταξινόμηση του αρχειακού υλικού της Χώρας. Τα δημόσια διοικητικά αρχεία, που παρουσιάζουν ιστορικό ενδιαφέρον, προετοιμάζονται μεθοδικά από τις αρμόδιες υπηρεσίες των Γενικών Αρχείων του Κράτους, προκειμένου να διατεθούν στον ιστορικό ερευνητή, στον επιστήμονα, στον μελετητή, τον ενδιαφερόμενο πολίτη (Υπουργείο Διοικητικής Ανασυγκρότησης, 2018)

Το ηλεκτρονικό αρχείο που χρησιμοποιήθηκε για την παρούσα έρευνα, περιελάμβανε όλα τα μηνιαία προγράμματα εκδηλώσεων των Περιφερειακών Βιβλιοθηκών και της Κεντρικής Παιδικής Βιβλιοθήκης του Δήμου Θεσσαλονίκης της τελευταίας πενταετίας τα οποία αναρτούνταν στην ιστοσελίδα του Δήμου (www.thessaloniki.gr) ως δελτία τύπου για την πληροφόρηση και συμμετοχή του κοινού της πόλης καθώς και των σχολείων στις δράσεις που οργανώνονταν. Επίσης, έγινε και αντιπαραβολή με τα απολογιστικά αρχεία των παραπάνω Τμημάτων για να διαπιστωθεί εάν πραγματοποιήθηκαν εν τέλει τα εκπαιδευτικά προγράμματα. Το ηλεκτρονικό αρχείο διαχειρίζεται ο υπεύθυνος υπάλληλος παιδικών εκδηλώσεων της Κεντρικής Βιβλιοθήκης που αναλάμβανε τον σχεδιασμό, την υλοποίηση και επικοινωνία των εκδηλώσεων των Περιφερειακών Βιβλιοθηκών και της Κεντρικής παιδικής βιβλιοθήκης. Πρόκειται για ένα αρχείο μεγάλης έκτασης (κάθε χρόνο διοργανώνονται περίπου 1.500 εκδηλώσεις για παιδιά ποικίλου περιεχομένου) και παρατηρούμε σε αυτό ότι αρκετά εκπαιδευτικά προγράμματα επαναλαμβάνονται. Το συγκεκριμένο ηλεκτρονικό αρχείο θα λέγαμε ότι είναι ημιενεργό γιατί παρέχει πρόσβαση στην εμπειρία του παρελθόντος και επιτρέπει καλύτερης ποιότητας προγραμματισμό δράσεων στο μέλλον, οπότε δεν στερείται ακόμα υπηρεσιακής χρησιμότητας .

2. Βιβλιοθήκη

2.1 Η Έννοια και ο ρόλος της βιβλιοθήκης

Βιβλιοθήκη θεωρείται, σύμφωνα με την επικρατούσα έννοια του όρου, η συλλογή έντυπου υλικού (βιβλίων, περιοδικών, εφημερίδων κ.ά.) με συγκεκριμένη ταξινόμηση που έχει σκοπό να διατηρήσει και να διαδώσει τη καταγεγραμμένη γνώση και γενικότερα την πληροφόρηση. Πολλές βιβλιοθήκες σήμερα, συλλέγουν και μη έντυπο πληροφοριακό υλικό και προσφέρουν πρόσβαση στους χρήστες τους και σε οπτικοακουστικό υλικό. Έχουν διευρύνει τον ρόλο τους παρέχοντας βοήθεια στην αναζήτηση και εύρεση πληροφοριών μέσω διαφόρων ψηφιακών εργαλείων (Αρβανίτη, 2011). Η λαϊκή Βιβλιοθήκη που απευθύνεται στο πλατύ κοινό έχει ως προορισμό και σκοπό της να συγκεντρώσει, διαφυλάξει, συντηρήσει και διοχετεύσει τη γνώση και τη πληροφορία σε οποιαδήποτε μορφή και είδος πηγής ανιχνεύεται για μορφωτικούς, μελετητικούς, ερευνητικούς και ψυχαγωγικούς λόγους. Αποστολή της επίσης είναι να διασώσει, διατηρήσει και διαδώσει την πολιτιστική κληρονομιά, μέσα από πολιτιστικές και άλλες δραστηριότητες που συντελούνται μέσα στον χώρο της.

Σύμφωνα με τη διακήρυξη της UNESCO (United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization) που συντάχθηκε σε συνεργασία με τη Διεθνή Ομοσπονδία Βιβλιοθηκονομικών Ενώσεων και Ινστιτούτων, IFLA (International Federation of Library Associations and Institutions) το 1994, ορίζεται ότι η βιβλιοθήκη αποτελεί σημείο εξέχουσας σημασίας για την πληροφόρηση, την εκπαίδευση και τον πολιτισμό. Αποτελεί ένα θεσμό δημοκρατικό και έναν ουσιαστικό ενδιάμεσο που ενισχύει την ελευθερία, την πνευματική ευημερία και την ανάπτυξη της κοινωνίας. Θεμελιώδεις ανθρώπινες αξίες που μπορούν να αποκτηθούν μόνο αν η γνώση, η πληροφορία, η διανοήση και ο πολιτισμός, διακινούνται ελεύθερα και είναι προβάσιμα σε όλους τους πολίτες. Η δημόσια βιβλιοθήκη παρέχει αυτό το πλαίσιο προσφοράς .

Η Βιβλιοθήκη, κατεξοχήν χώρος πληροφόρησης αποτελεί τον θεματοφύλακα όλων των ειδών της γνώσης που είναι διαθέσιμα σε όλη την κοινωνία και παρέχονται δωρεάν. Η Βιβλιοθήκη σήμερα δεν είναι το προνόμιο λίγων ανθρώπων αντιθέτως πολλοί άνθρωποι καταφτάνουν σ' αυτή, σε έναν χώρο προσβάσιμο σε όλους, πολιτισμένο και ευχάριστο. Είναι ένα ζωτικός οργανισμός που συνεχώς εξελίσσεται και βοηθά με το υλικό και τις υπηρεσίες του τον κάθε πολίτη να συμμετέχει ισότιμα στο δικαίωμα της μόρφωσης, της πληροφόρησης και της πολιτισμικής του

καλλιέργειας. Οι συλλογές και οι υπηρεσίες της βάσει της ισότητας, είναι προσβάσιμες σε όλους, ανεξαρτήτου ηλικίας, φύλου, εθνικότητας, γλώσσας και κοινωνικής τάξης. Επίσης, οι συλλογές των τεκμηρίων της οφείλουν να μην υπόκεινται σε καμία ιδεολογική, πολιτική ή θρησκευτική λογοκρισία ούτε σε εμπορικές πιέσεις.

Ο ρόλος της λαϊκής βιβλιοθήκης είναι εκπαιδευτικός, πληροφοριακός, ψυχαγωγικός και πλατιά κοινωνικός. Μέσω αυτής υποβοηθείται η κοινωνική συνοχή και ενσωμάτωση, γιατί παρέχει πρόσβαση στα πνευματικά και πολιτιστικά αγαθά σε όλες τις κοινωνικές ομάδες. Η πνευματική και πολιτιστική ανάπτυξη καθώς και η εξέλιξη του κοινωνικού συνόλου επιτυγχάνεται χάρη στην ύπαρξη και τη λειτουργία των βιβλιοθηκών. (Σμερτζάκη, 2004).

2.2 Ιστορική προσέγγιση του θεσμού της βιβλιοθήκης

Στην ιστορία της ανθρωπότητας, οι βιβλιοθήκες έκαναν την εμφάνισή τους σαν αποτέλεσμα της ανακάλυψης της γραφής και έπειτα του αλφαβήτου που διευκόλυνε το γράψιμο και το διάβασμα, και συνετέλεσαν στην ανάπτυξη της γνώσης κυρίως στα ανώτερα στρώματα. Στην Ανατολή, την Ασσυρία, τη Βαβυλωνία, την Αίγυπτο και την Παλαιστίνη πρωτοεμφανίστηκε ο θεσμός της βιβλιοθήκης. Στη Βαβυλωνία τον 7^ο αιώνα π.Χ. είχε δημιουργηθεί βιβλιοθήκη από πλάκες αργίλου. Με το πέρασμα των χρόνων ανακαλύφθηκαν και άλλα υποστρώματα γραφής όπως ο πάπυρος, η περγαμινή που η χρήση της γενικεύτηκε τον 4ο αιώνα και τέλος το χαρτί που διαδόθηκε τον 12^ο αιώνα. Οι Έλληνες και οι Ρωμαίοι υπήρξαν οι πρώτοι που συστηματοποίησαν τις βιβλιοθήκες. Λέγεται μάλιστα ότι ο τύραννος Πεισίστρατος δημιούργησε μια εξαιρετική βιβλιοθήκη, όπου διαφυλάχθηκαν τα έργα του Σοφοκλή του Αισχύλου και του Ευριπίδη. Ο Αριστοτέλης ήταν ο πρώτος που έκανε ουσιαστική προσπάθεια οργάνωσης της βιβλιοθήκης, ο οποίος «την παραχώρησε στους μαθητές του (335 – 322 π.Χ.), όταν ίδρυσε την Περιπατητική Σχολή, που εξελίχθηκε σε Πανεπιστημιακή» (Π. Δαράκη 1986, σελ.24).

Στην Αλεξάνδρεια των Πτολεμαίων η συλλογή βιβλίων έγινε συστηματικότερη με σκοπό να διασωθεί η κλασική ελληνική κληρονομιά. Τη βιβλιοθήκη της Αλεξάνδρειας με 700.000 πάπυρους που αποτέλεσε κέντρο του Ελληνιστικού πολιτισμού, την ίδρυσε ο Πτολεμαίος ο Α΄ της Αιγύπτου (367 – 283

π.Χ.). Ξακουστή ήταν και η βιβλιοθήκη της Περγάμου που ιδρύθηκε τον 2^ο π.Χ. και περιείχε 200.000 συγγράμματα. Στην Αθήνα, ο Ανδριανός δημιούργησε σημαντικές βιβλιοθήκες. Η πρώτη βιβλιοθήκη στη Ρώμη βασίστηκε και συμπεριέλαβε έργα του Αριστοτέλη που μεταφέρθηκαν εκεί ως λάφυρα και με τον ίδιο τρόπο, με βιβλία – πολεμικά λάφυρα πολλαπλασιάστηκαν οι δημόσιες βιβλιοθήκες στη Ρώμη.

Το πρώτο μισό του 3^{ου} αιώνα μ.Χ. ιδρύθηκε στην Ιερουσαλήμ η πρώτη χριστιανική βιβλιοθήκη από τον επίσκοπο Αλέξανδρο. Στο Βυζάντιο οι κρατικές βιβλιοθήκες διέθεταν αυστηρή ταξινόμηση, όπως η Πατριαρχική Βιβλιοθήκη και οι συλλογές των μεγάλων μοναστικών κέντρων, όπως του Αγίου Όρους. Εκείνες τις εποχές ο εμπλουτισμός των βιβλιοθηκών γίνονταν με χειρόγραφες αντιγραφές στο εργαστήρι του μοναστηριού ή από τους μαθητές στα σχολεία ή στα ιδιωτικά εργαστήρια. Η μεγάλη όμως επανάσταση όπου με μεγάλη πλέον ευκολία μπορούσαν να αναπαραχθούν βιβλία, επήλθε με την ανακάλυψη της τυπογραφίας στην Ευρώπη τον 15ο αιώνα μ.Χ. και συγκεκριμένα το 1455, από τον Γερμανό Ιωάννη Γουτεμβέργιο.

Στις αρχές του 13^{ου} αιώνα, αρχίζει στην Ελλάδα η προσπάθεια για τη δημιουργία σχολείων και βιβλιοθηκών. Η πρώτη Ελληνική δημόσια βιβλιοθήκη ιδρύθηκε το 1829 στην Αίγινα από τον Ιωάννη Καποδίστρια που κατόπιν μεταφέρθηκε στην Αθήνα το 1834 και αποτέλεσε την Εθνική Βιβλιοθήκη, τη μεγαλύτερη της χώρας. Στην Ελλάδα σήμερα λειτουργούν πάνω από 200 βιβλιοθήκες, που το κοινό έχει ελεύθερη πρόσβαση και υπάγονται σε διαφορετικό νομικό καθεστώς. Οι σχολικές βιβλιοθήκες και οι βιβλιοθήκες των αυτόνομων ιδρυμάτων δεν έχουν προσμετρηθεί στον αριθμό αυτό. (Δαράκη, 1986).

2.3 Τα είδη των βιβλιοθηκών

Σε όλες τις αναπτυγμένες χώρες, οι μορφές με τις οποίες λειτουργούν οι βιβλιοθήκες εξαρτώνται από το είδος της αρχής (π.χ. κράτος, οργανισμός, δήμος, εταιρεία κ.ά.) που αναλαμβάνει την υποστήριξη και συντήρησή τους, από το μέγεθος, το είδος και το περιεχόμενο της συλλογής τους αλλά και από τις ανάγκες των χρηστών που εξυπηρετούν, οπότε έχουμε και το διαχωρισμό των βιβλιοθηκών σε διάφορα είδη.

1) *Δημόσια ή Δημοτική / Λαϊκή Βιβλιοθήκη* : Η βιβλιοθήκη η οποία απευθύνεται στο κοινό ενός Δήμου ή μιας ορισμένης περιοχής, κύριος προορισμός της είναι η χρήση της από όλους και βασική της προσφορά ο δανεισμός βιβλίων. Η οικονομική της υποστήριξη γίνεται αποκλειστικά από δημόσιες ή δημοτικές δαπάνες. Λειτουργικά δε διαφέρει από τις άλλες βιβλιοθήκες, όλα τα μέλη της έχουν ελεύθερη πρόσβαση στην πληροφορία και στοχεύει στην εκπαίδευση, στην ψυχαγωγία και στην πολιτιστική ανάπτυξη των χρηστών της. Απλά, η διαφορά σε σχέση με τις άλλες βιβλιοθήκες βρίσκεται ως προς το υλικό της συλλογής της. Επιδιώκει να παρέχει στους χρήστες της ποικίλης φύσεως υλικό από όλα τα θεματικά πεδία, που θα καλύπτει τα ενδιαφέροντα και τις ανάγκες τους, δε διαθέτει εξειδικευμένα τεκμήρια, διότι απευθύνεται στο μέσο πολίτη. Οι παιδικές βιβλιοθήκες υπάγονται σε αυτήν τη κατηγορία (θα γίνει εκτενής αναφορά παρακάτω) όπως και οι κινητές που είναι μεγάλα βιβλιοαυτοκίνητα ειδικά διαρρυθμισμένα με εσωτερικά ράφια που δανείζουν βιβλία σε πιο απομακρυσμένα μέρη . Αποστολή τους είναι η επαφή του κάθε κατοίκου με το βιβλίο, τη μόρφωση και τον πολιτισμό. Γενικότερα, οι λαϊκές βιβλιοθήκες συναντούνται στα περισσότερα έθνη του κόσμου.

2) *Εκπαιδευτική Βιβλιοθήκη / Ακαδημαϊκή βιβλιοθήκη*: Η βιβλιοθήκη αυτή ως κύριο χαρακτηριστικό της έχει την εξυπηρέτηση των αναγκών ενός εκπαιδευτικού ιδρύματος. Έδρα της ακαδημαϊκής βιβλιοθήκης είναι συνήθως ο χώρος του εκπαιδευτικού ιδρύματος που εξυπηρετεί και ο βασικός στόχος της είναι η υποστήριξη του εκπαιδευτικού έργου και η παροχή επιστημονικού υλικού (έντυπου ή /και ηλεκτρονικού) προκειμένου να εξυπηρετούνται με τον καλύτερο τρόπο οι πληροφοριακές ανάγκες των μελών της. Η διαμόρφωση και ανάπτυξη της συλλογής του υλικού μιας ακαδημαϊκής βιβλιοθήκης βασίζεται στο πρόγραμμα σπουδών του ιδρύματος στο οποίο ανήκει ή του Τμήματος της σχολής που εξυπηρετεί.. Στην κατηγορία αυτή εντάσσονται και οι σχολικές βιβλιοθήκες που με τη λειτουργία τους τροφοδοτούν τη διαδικασία της μάθησης, την εκμάθηση των τρόπων έρευνας και χρήσης των βιβλίων. Μέσω της παροχής κατάλληλων εξωσχολικών υλικών συνεισφέρουν στην ολοκλήρωση των εκπαιδευτικών στόχων και σκοπών του σχολείου. Η σχολική βιβλιοθήκη, όπως τονίζει η UNESCO, αποτελεί θεμελιώδη παράγοντα για την παροχή ποιοτικής εκπαίδευσης καθώς επίσης και για την εδραίωση της εκπαιδευτικής μεταρρύθμισης. (Αρβανίτη, 2008).

3) *Ειδική βιβλιοθήκη*: Χαρακτηρίζεται η βιβλιοθήκη που ανήκει σε Οργανισμούς ή Ιδρύματα ερευνών και το προσωπικό της είναι εξειδικευμένο. Αυτές οι βιβλιοθήκες δεν είναι ανοικτές στο ευρύ κοινό. Συγκριτικά με άλλου είδους βιβλιοθήκες, οι χρήστες τους έχουν συγκεκριμένες ανάγκες και τους παρέχουν πιο εξειδικευμένη πληροφορία. Οι συλλογές των βιβλίων τους είναι εμπλουτισμένες από διάφορους τομείς της επιστημονικής γνώσης. Τέτοιες βιβλιοθήκες είναι οι Νομικές Βιβλιοθήκες, οι Βιβλιοθήκες Επιχειρήσεων, οι Ιατρικές Βιβλιοθήκες, η Βιβλιοθήκη του Κέντρου Ιστορίας Θεσσαλονίκης και άλλες.

4) *Εθνική βιβλιοθήκη*: Η πνευματική κληρονομιά μιας χώρας, όλα τα βιβλία και τα έντυπα που εκδίδονται στη χώρα βρίσκονται συγκεντρωμένα σε αυτήν. Συνήθως εκδίδει και την εθνική βιβλιογραφία της χώρας. Εθνική Βιβλιοθήκη διαθέτει κάθε πολιτισμένη χώρα. Η πρώτη δημόσια βιβλιοθήκη της χώρας μας ιδρύθηκε το 1829 στην Αίγινα από τον Ιωάννη Καποδίστρια, κατόπιν μεταφέρθηκε στην Αθήνα το 1834 και αποτέλεσε την Εθνική Βιβλιοθήκη. Η Βιβλιοθήκη βρισκόταν στο κτήριο του Πανεπιστημίου μέχρι το 1903, στη συνέχεια μεταφέρθηκε στο αριστουργηματικό κτήριο, που σχεδιάστηκε από το Θεόφιλο Χάνσεν και την οικοδομική επίβλεψη είχε ο Ερνέστος Τσίλλερ ενώ από το 2017 ξεκίνησε η μετεγκατάσταση της στο Κέντρο Πολιτισμού Ίδρυμα Σταύρος Νιάρχος, στο Φαληρικό Δέλτα (Δαράκη, 1986 · Οικονόμου, 1998).

2.4 Στόχοι των βιβλιοθηκών

Μια από τις πιο σημαντικές αποστολές μιας δανειστικής βιβλιοθήκης είναι να δημιουργεί και να ενισχύει τις συνήθειες της ανάγνωσης κυρίως στα παιδιά από την πολλή μικρή τους ηλικία. Η βιβλιοθήκη έχει τις δυνατότητες να επιδράσει θετικά και να καλλιεργήσει συστηματικά τη σύνδεση του παιδιού με το βιβλίο. Ο χώρος της βιβλιοθήκης είναι προνομακός γιατί παρέχει όλα τα ερεθίσματα μέσω των συλλογών και των δραστηριοτήτων του για να διεγείρει τη φαντασία και τη δημιουργικότητα μικρών και μεγάλων και να γίνει ένα εργαλείο που θα αναπτύξει την κριτική σκέψη και ανάλυση του πολίτη.

Επίσης, άλλοι στόχοι της δημόσιας βιβλιοθήκης όπως τους προσδιορίζει η UNESCO είναι η προσφορά ευκαιριών για προσωπική ανάπτυξη, η υποστήριξη της ατομικής εκπαίδευσης αλλά και της τυπικής εκπαίδευσης σε όλα τα επίπεδα. Η

ώθηση προς τη συνειδητοποίηση της πολιτιστικής κληρονομιάς, της εκτίμησης των τεχνών, των επιστημονικών επιτευγμάτων και των καινοτομιών. Η διασφάλιση της πρόσβασης των πολιτών σε κάθε είδους πληροφόρηση και έρευνα και τέλος, η συμμετοχή του κοινού σε δραστηριότητες και προγράμματα που προωθούν την παιδεία και τον πολιτισμό, γενικότερα. Οι στόχοι αυτοί αποτελούν τον πυρήνα της αποστολής και των δραστηριοτήτων της βιβλιοθήκης προκειμένου να αποτελέσει ένα μορφωτικό, πνευματικό, εκπολιτιστικό και ψυχαγωγικό κέντρο. (Βασιλείου & Κυριακοπούλου, 1998).

2.5 Η ιστορία της Δημοτικής Βιβλιοθήκης Θεσσαλονίκης από την ίδρυσή της μέχρι σήμερα

Η Διεύθυνση Βιβλιοθηκών και Μουσείων του Δήμου Θεσσαλονίκης είναι υπεύθυνη για την λειτουργία ενός δικτύου 17 βιβλιοθηκών. Η Δημοτική Βιβλιοθήκη Θεσσαλονίκης που το 2019 θα συμπληρώσει οκτώ δεκαετίες ζωής, διαθέτει το πυκνότερο ελληνικό δίκτυο βιβλιοθηκών, το οποίο αποτελείται από την Κεντρική Βιβλιοθήκη, στην οποία συστεγάζεται και η Κεντρική παιδική Βιβλιοθήκη, δεκαπέντε (15) Περιφερειακές Βιβλιοθήκες συμπεριλαμβανομένης και της Κινητής Βιβλιοθήκης και προσφέρει τις υπηρεσίες της στο σύνολο των κατοίκων της πόλης. Σε όλες τις δεκαετίες της λειτουργίας της υπήρξε πάντα πρωτοπόρα. Ίδρυσε ένα από τα πρώτα δανειστικά τμήματα στην Ελλάδα (1956), το πρώτο παράρτημα βιβλιοθήκης (Βιβλιοθήκη Κάτω Τούμπας, 1957) και την πρώτη κινητή βιβλιοθήκη (1963).

Η ιστορία της βιβλιοθήκης ξεκινάει στις 5 Δεκεμβρίου του 1932, τότε που το Δημοτικό Συμβούλιο Θεσσαλονίκης με την 717 Απόφαση του, ενέκρινε την ίδρυση της Δημοτικής Βιβλιοθήκης. Η χειρόγραφη Ιδρυτική της Πράξη (1932) αναφέρει τα ακόλουθα: *«Το Δημοτικόν Συμβούλιον του Δήμου Θεσσαλονίκης συνέλθον εν ... εκτάκτω συνεδριάσει ... την 5^{ην} Δεκεμβρίου 1932 ... και κρίνον ... ότι επιβάλλεται η σύστασις δημοτικής Βιβλιοθήκης, της οποίας τόσην ανάγκη έχει η πόλις και η οποία προώριστα να εξυπηρετήση σπουδαίως όχι μόνον την σπουδάζουσαν νεολαίαν αλλά και τα λαϊκάς κυρίως τάξεις.*

Αποφαινεται

Α) Εγκρίνει την σύστασιν δημοτικής βιβλιοθήκης δια την συγκέντρωσιν εν αυτή πάντων

των συγγραμάτων, εκδόσεων και λοιπών βιβλίων των ανηκόντων τω δήμω και αναθέτει εις τον κ. Δήμαρχον και την Δημαρχιακήν Επιτροπήν την σύνταξιν του σχετικού κανονισμού λειτουργίας αυτής, τεθησομένου εν καιρώ υπό την έγκρισίν του». Στην ίδια απόφαση εγκρίνονταν και η πρόσληψη ενός ημερομισθίου υπαλλήλου που θα αναλάμβανε την εργασία *«της συγκεντρώσεως και καταγραφής των ανηκόντων τω Δήμω βιβλίων»*, ο οποίος, κατά την εισήγηση του Δημάρχου Χαρίσιου Βαμβακά, θα ήταν *«ο γνωστός επιστήμων κ. Γεώργιος Σαγιαξής, ενδεδειγμένος δια μίαν τοιαύτην εργασία»*. Στην συνέχεια ο Γ. Σαγιαξής καταγράφεται ως ο πρώτος διευθυντής σε αυτήν αν και η ύπαρξη της βιβλιοθήκης βρισκονταν μόνο στα χαρτιά, μέχρι το 1938.

Ουσιαστικά όμως τα θεμέλια για την πραγματική δημιουργία της βιβλιοθήκης του Δήμου Θεσσαλονίκης τέθηκαν από τον γνωστό ποιητή και στη συνέχεια διευθυντή της Γεώργιο Βαφόπουλο, υπάλληλο τότε του Δήμου που άρχισε να ασχολείται με την προμήθεια, ταξινόμηση και τακτοποίηση των πρώτων τόμων, το καλοκαίρι του 1938. Η αρχική συλλογή τη βιβλιοθήκης περιελάμβανε 2.500 περίπου βιβλία. Τα επίσημα εγκαίνια της βιβλιοθήκης πραγματοποιήθηκαν στις 16 Απριλίου του 1939, Κυριακή του Θωμά από τον μητροπολίτη Γεννάδιο με την παρουσία του Δημάρχου Κ. Μερκουρίου και τη συμμετοχή της νεοσύστατης Φιλαρμονικής του δήμου οπότε και άρχισε να πρωτολειτουργεί σε μια από τις αίθουσες του μεγάρου της ΧΑΝΘ.

Στα χρόνια της κατοχής σταμάτησε η λειτουργία της βιβλιοθήκης και τα βιβλία της, για να διασωθούν, αποθηκεύτηκαν σε διαμέρισμα επί της οδού Καρόλου Ντηλ και Βασιλέως Ηρακλείου. Μετά την απελευθέρωση της πόλης (11 Μαΐου 1945) επαναλειτούργησε επί της οδού Αγίας Σοφίας. Το 1947 η Δημοτική Βιβλιοθήκη επέστρεψε στην ΧΑΝΘ όπου και παρέμεινε μέχρι τα μέσα του 2000, προτού μεταφερθεί στο ιδιόκτητο κτίριο της. (Καζαμία – Γκόλα, 2009)

2.5.1 Δημοτικές Περιφερειακές Βιβλιοθήκες : Παραρτήματα και Παιδικές

Η Δημοτική Βιβλιοθήκη Θεσσαλονίκης το 1956 παράλληλα με την ίδρυση του Δανειστικού της τμήματος, αποφάσισε την επέκταση των υπηρεσιών της με την ίδρυση παραρτημάτων στις ανατολικές και δυτικές περιοχές της πόλης. Ξεκίνησαν

λοιπόν, να δημιουργούνται οι Περιφερειακές Βιβλιοθήκες. Την 3^η Φεβρουαρίου 1957 έγιναν τα εγκαίνια του Παραρτήματος της Δημοτικής βιβλιοθήκης στην Κάτω Τούμπα με 800 βιβλία και το 1959 ακολουθεί η ίδρυση του δεύτερου Παραρτήματος με 2.500 περίπου βιβλία στο Συνοικισμό Ακροπόλεως (σήμερα Άνω Πόλης). Επίσης, ιδρύθηκαν και δύο μικρά νέα παραρτήματα κατά το 1978 το Παράρτημα 40 Εκκλησιών και το 1980 το Παράρτημα Ξηροκρήνης.

Μέσα στη διετία 1984 – 85 έγιναν σημαντικές αλλαγές στον τομέα των Περιφερειακών Βιβλιοθηκών. Μετά την θεαματική αύξηση στις διατιθέμενες πιστώσεις για αγορά βιβλίων και νέο εξοπλισμό, τα προϋπάρχοντα τέσσερα Παραρτήματα μεταφέρθηκαν σε νέους άνετους χώρους, με σύγχρονο για την εποχή τεχνικό εξοπλισμό (οπτικοακουστικά συστήματα, μηχανές προβολής διαφανειών κ.λπ.). Αποτελούσαν βασικούς φορείς μόρφωσης και πολιτισμού σε γειτονίες της πόλης και απευθύνονται **κυρίως σε ενήλικες**. Εμπλουτίστηκαν με καινούρια βιβλία και περιοδικά αλλά και με εξειδικευμένο προσωπικό, βιβλιοθηκονόμους και άρχισαν να λειτουργούν καθημερινά πρωί και απόγευμα. Απέκτησαν σταδιακά το χαρακτήρα μικρών πολιτιστικών κέντρων στα οποία πραγματοποιούνταν μια σειρά εκδηλώσεων και δραστηριοτήτων (όπως εκθέσεις βιβλίου, φωτογραφίας, λογοτεχνικές βραδιές κ.λπ.) και άρχισαν να κερδίζουν το ενδιαφέρον και την αγάπη του κόσμου.

Μέριμνα όμως υπήρξε και για τα παιδιά, μέσα στο 1984 ιδρύθηκαν τέσσερις Παιδικές Βιβλιοθήκες (Ξηροκρήνης , Καλλιθέας, Άνω Πόλης, Ορέστου), ειδικά σχεδιασμένες για παιδιά 4 – 14 χρονών και στην επόμενη διετία το 1986 προστέθηκε η Παιδική Βιβλιοθήκη Σιδηροδρομικού Σταθμού και η παιδική βιβλιοθήκη της πλατείας Μηνά Πατρικίου (σήμερα Δελφών) που διέθετε και παιδαγωγική βιβλιοθήκη με ειδική συλλογή για εκπαιδευτικούς και φοιτητές παιδαγωγικών σχολών, την ίδια χρονιά 1986 ιδρύθηκε και η Περιφερειακή Βιβλιοθήκη Τριανδρίας «Ιωάννης Διαμαντής». Οι Βιβλιοθήκες αυτές υπήρξαν ένας πρωτοπόρος θεσμός στην πόλη και ήταν ανοιχτές για τα παιδιά και το πρωί του Σαββάτου. Στις 24 Απριλίου 1988 έγιναν τα εγκαίνια της νέας κινητής παιδικής βιβλιοθήκης που πρωτοεμφανίστηκε το 1963. Πρόκειται για ένα ειδικά διαμορφωμένο βιβλιοαυτοκίνητο, όπου μέχρι και σήμερα δίνει το παρόν σε σχολεία. Στη συνέχεια το 1989 ιδρύθηκε η έβδομη Παιδική Βιβλιοθήκη των 40 Εκκλησιών , το 1990 το πέμπτο Παράρτημα της Κωνσταντινουπόλεως, το 1994 το έκτο Παράρτημα της Χαριλάου

αλλά και η Πρότυπη Σχολική Βιβλιοθήκη , δηλαδή μια δημοτική βιβλιοθήκη μέσα στο σχολικό συγκρότημα της οδού Κασσάνδρου 17 – 19. Ένα ακόμα παράρτημα ήταν αυτό της Άνω Τούμπας που ιδρύθηκε το 2004. Τέλος αξίζει να αναφερθεί και η δημιουργία της Κεντρικής Παιδικής Βιβλιοθήκης που άρχισε να λειτουργεί τον Μάιο του 2017 στο ισόγειο του κτιρίου της Κεντρικής Δημοτικής Βιβλιοθήκης. (Καζαμία – Γκόλα, 2009).

Μια συνοπτική εικόνα των εξελίξεων προσφέρει το χρονολόγιο που ακολουθεί:

1956	Ίδρυση Κεντρικού Δανειστικού Τμήματος
1957	Παράρτημα Κάτω Τούμπας
1959	Παράρτημα Άνω Πόλης
1963	Κινητή βιβλιοθήκη
1978	Παράρτημα Σαράντα Εκκλησιών
1980	Παράρτημα Ξηροκρήνης
1984	Παιδικές βιβλιοθήκες Ξηροκρήνης, Ορέστου, Άνω Πόλης, Καλλιθέας
1986	Παιδικές Βιβλιοθήκες Πλατείας Μηνά Πατρικίου (σήμερα Δελφών), Σιδηροδρομικού Σταθμού, Περιφερειακή Βιβλιοθήκη Τριανδρίας «Ιωάννης Διαμαντής»
1989	Παιδική Βιβλιοθήκη Σαράντα Εκκλησιών.
1990	Παράρτημα Κωνσταντινουπόλεως
1994	Παράρτημα Χαριλάου, Πρότυπη Σχολική Βιβλιοθήκη
2001	Μεταφορά στο νέο κτίριο της Κεντρικής Βιβλιοθήκης
2004	Παράρτημα Άνω Τούμπας
2017	Κεντρική Παιδική Βιβλιοθήκη (Εθν. Αμύνης 27, ισόγειο)

Σύμφωνα με το νέο οργανισμό εσωτερικής υπηρεσίας του Δήμου Θεσσαλονίκης (ΦΕΚ 3360/Β'17.12.2012), συνενώθηκαν τα Τμήματα Περιφερειακών και Παιδικών Βιβλιοθηκών σε ένα (1), με την επωνυμία Τμήμα Περιφερειακών Βιβλιοθηκών. Οι Περιφερειακές Βιβλιοθήκες είναι οι ακόλουθες δεκαπέντε (15): Βιβλιοθήκες Άνω Πόλης, Άνω Τούμπας, Κάτω Τούμπας, Κωνσταντινουπόλεως, Χαριλάου, 40 Εκκλησιών, Πρότυπη Σχολική και Τριανδρίας, οι (Παιδικές) Βιβλιοθήκες Άνω Πόλης, Ξηροκρήνης, Ορέστου, Δελφών και Καλλιθέας, η Παιδική Κινητή

Βιβλιοθήκη καθώς και η Περιφερειακή Βιβλιοθήκη Σταθμού (όπως αυτή προέκυψε, μετά την ολοκλήρωση της συστέγασης της Παιδικής Βιβλιοθήκης Σταθμού και της Περιφερειακής Βιβλιοθήκης Ξηροκρήνης στο ιδιόκτητο κτίριο της οδού Μοναστηρίου 93B (Πρώην Δημοτική Αστυνομία).

Οι Περιφερειακές Βιβλιοθήκες λειτουργούν ως ανοικτά πνευματικά και πολιτιστικά κέντρα, αλλά και ως χώροι δημιουργικής έκφρασης, ενώ διοργανώνουν σειρά προγραμμάτων, μορφωτικού, πολιτιστικού, ψυχαγωγικού και ενημερωτικού χαρακτήρα για παιδιά και ενήλικες. Όλες οι δράσεις που υλοποιούν είναι μέρος μιας συνολικής οπτικής για τη λειτουργία της βιβλιοθήκης ως δυναμικού πολιτιστικού πυρήνα της κοινότητας στην οποία απευθύνονται και εξυπηρετούν. Εξελίσσουν συνεχώς τις υπηρεσίες τους και γίνονται περισσότερο χρήσιμες στη κοινωνία, καλλιεργώντας τη συλλογικότητα και την αλληλεγγύη. Επίσης, διατηρούν έντονη δραστηριότητα και στα κοινωνικά δίκτυα. (Δαράκη, 1980)

2.5.2 Από το παλιό στο καινούργιο: Η σημερινή Κεντρική Δημοτική Βιβλιοθήκη Θεσσαλονίκης

Για την ανέγερση του νέου κτιρίου της Δημοτικής Βιβλιοθήκης, που οι πρώτες εργασίες ξεκίνησαν τον Μάιο του 1994, καθοριστική υπήρξε η δωρεά του Γεωργίου Βαφόπουλου (120.000.000 δραχμές) αλλά και οι ενέργειες του τότε Δημάρχου Θεσσαλονίκης Κωνσταντίνου Κοσμοπούλου που προώθησε το έργο μέσω του τεχνικού προγράμματος του Οργανισμού Πολιτιστικής Πρωτεύουσας της Ευρώπης *Θεσσαλονίκη 1997*. Το έργο ολοκληρώθηκε επί Δημαρχίας Βασίλη Παπαγεωργόπουλου . Τα εγκαίνια πραγματοποιήθηκαν την 1^η Οκτωβρίου 2001.

Η μεταφορά της Κεντρικής Βιβλιοθήκης στο νέο ιδιόκτητο κτίριο στη διασταύρωση των οδών Εθνικής Αμύνης 27 και Αλεξάνδρου Σβώλου κοντά στην Πανεπιστημιούπολη σηματοδότησε το τέλος μιας εποχής και την αρχή ενός νέου ξεκινήματος για μια Βιβλιοθήκη του 21^{ου} αιώνα. Η μεταφορά της συνδυάστηκε και με αλλαγές στον τρόπο οργάνωσης και λειτουργίας. Καταργήθηκε ο διαχωρισμός σε Δανειστικό και Αναγνωστήριο. Η συλλογή είναι ενιαία, σε ανοιχτά ράφια, όπου το κοινό μπορεί να αναζητήσει και να ξεφυλλίσει όλο το διαθέσιμο υλικό. Ο αριθμός των βιβλίων που είναι διαθέσιμα προς δανεισμό διπλασιάστηκε . Εκτός από το έντυπο υλικό διαθέτει συλλογές δίσκων μουσικής, μουσικών CD, slides, CD-ROM. Το

οκταώροφο κτίριο της είναι συνολικής επιφανείας 3.593 τετραγωνικών μέτρων. Οι συλλογές όμως του υλικού που είναι διαθέσιμες στο κοινό είναι κατανεμημένες στους πέντε ορόφους ως εξής:

Εφημερίδες (1ο Υπόγειο). Η Βιβλιοθήκη διαθέτει πλήρες αρχείο των ημερησίων και εβδομαδιαίων πολιτικών εφημερίδων που εκδόθηκαν στην Αθήνα και στη Θεσσαλονίκη μετά το 1974, αλλά και εκτενές αρχείο εφημερίδων που εκδόθηκαν ήδη από τον 19ο αιώνα όπως Μακεδονία, Ελληνικός Βορράς, Θεσσαλονίκη και αθηναϊκών Ακρόπολις, Βήμα, Τα Νέα, Αυγή. Η παλαιότερη εφημερίδα της συλλογής είναι ο Αιών (1880). Η Βιβλιοθήκη διαθέτει επίσης πλήρες αρχείο Εφημερίδος της Κυβερνήσεως από το 1945 και εξής και εκτενές αρχείο προηγούμενων ετών με παλαιότερο το πρώτο φύλλο της του 1833. Επίσης, λειτουργεί η τράπεζα νομικών πληροφοριών «Νομοτέλεια», πρόγραμμα που παρέχει τη δυνατότητα αναζήτησης πληροφοριών της Ελληνικής Νομοθεσίας-Νομολογίας. Η ψηφιοποίηση των εφημερίδων σε dvd (από το Σεπτέμβριο του 2002) αποτελεί μια νέα προσφιλέστατη υπηρεσία για τους αναγνώστες.

Κεντρική Παιδική Βιβλιοθήκη (Ισόγειο). Σε κατάλληλα διαμορφωμένο χώρο έχει αναπτυχθεί συλλογή με 9.649 τίτλους βιβλίων και συλλογή επιτραπέζιων ψυχαγωγικών και μορφωτικών παιχνιδιών. Στον χώρο πραγματοποιούνται σε καθημερινή βάση οργανωμένες δραστηριότητες για παιδιά.

Διεθνής συλλογή - Ξενόγλωσσο τμήμα (1ος όροφος).

Αίθουσα εκδηλώσεων (2ος όροφος). Η αίθουσα στεγάζει εκδηλώσεις και δραστηριότητες εκπαιδευτικές, μορφωτικές, ψυχαγωγικές, διαλέξεις, συνέδρια, ημερίδες, εκθέσεις βιβλίων και έργων τέχνης.

Επιστήμες και Τέχνες (3ος όροφος). Η συλλογή του 3^{ου} ορόφου αποτελείται από 30.000 τόμους βιβλίων και καλύπτει τομείς της ιατρικής, της ιστορίας, της φιλοσοφίας, της θρησκείας, των καλών τεχνών και γενικά των επιστημών. Στο σύνολο της είναι δανειστική και αποτελεί χρήσιμο εργαλείο για τους ερευνητές/τριες, φοιτητές/τριες, εκπαιδευτικούς και τους απλούς, μη ειδικούς, αναγνώστες

Λογοτεχνία και Παλαιά Συλλογή (4ος όροφος). Στον 4ο όροφο υπάρχει η συλλογή 26.856 τόμων Λογοτεχνίας, Γλώσσας - Γλωσσολογίας, Μαγειρικής και Κόμικς.

Επίσης, στεγάζεται η συλλογή 27.500 τόμων από παλαιότερες εκδόσεις (έως το 1983), με θέματα Λογοτεχνίας, Φιλοσοφίας, Κοινωνικών Επιστημών, Τεχνών και Τεχνολογίας. Τα βιβλία της συλλογής αυτής δεν δανείζονται. Και τέλος υπάρχει και η συλλογή με τα Σπάνια Βιβλία που περιλαμβάνει 157 τίτλους. Ο παλαιότερος τίτλος της συλλογής είναι το αρχέτυπο Γραμματικής Εισαγωγή, βιβλία τέσσερα του Θεοδώρου Γαζή (δεξιότητι Άλδου Μανουτίου, 1495).

Περιοδικά (5ος όροφος). Η συλλογή των περιοδικών αποτελείται από 9.827 τόμους και 1.817 τίτλους, ενώ οι τρέχουσες συνδρομές είναι 251 τίτλοι. Τα περιοδικά μπορούν να χρησιμοποιηθούν μόνο στο χώρο της βιβλιοθήκης. (Διεύθυνση Βιβλιοθηκών και Μουσείων Δήμου Θεσσαλονίκης, 2018).

2.5.3. Συλλογή – ταξινόμηση του υλικού και εξυπηρέτηση του κοινού

Οι συλλογές μιας λαϊκής βιβλιοθήκης θα πρέπει να εμπλουτίζονται και να ανανεώνονται συνεχώς. Η ανανέωση των πηγών γνώσης προσφέρει στους αναγνώστες εξελιγμένη και ανανεούμενη γνώση και τους δίνει τη δυνατότητα να αναπτύσσουν σύγχρονη κριτική και δημιουργική σκέψη. Οι συλλογές, σε όλες σχεδόν τις βιβλιοθήκες του κόσμου, είναι ταξινομημένες και τοποθετημένες με βάση το Διεθνές Δεκαδικό Σύστημα του DEWEY (DDC: Dewey Decimal Classification).

Οι κατηγορίες με βάση τον θεματικό τους τομέα είναι οι εξής:

000 ΓΕΝΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ (Πληροφορική, Βιβλιογραφίες, Εγκυκλοπαίδειες, Λεξικά)

100 ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ / ΨΥΧΟΛΟΓΙΑ (Μεταφυσική, κλάδοι της Φιλοσοφίας και Ψυχολογίας Λογική, Ηθική κ.ά.)

200 ΘΡΗΣΚΕΙΑ (Θεολογία, Εκκλησία, Μυθολογία κ.ά.)

300 ΚΟΙΝΩΝΙΚΕΣ ΕΠΙΣΤΗΜΕΣ (Πολιτικές και Οικονομικές επιστήμες, Δίκαιο, Εκπαίδευση, Ήθη, Έθιμα κ.ά.)

500 ΦΥΣΙΚΕΣ ΕΠΙΣΤΗΜΕΣ (Μαθηματικά, Αστρονομία, Φυσική, Γεωλογία, Βιολογία, Βοτανική, Ζωολογία κ.ά.)

600 ΕΦΑΡΜΟΣΜΕΝΕΣ ΕΠΙΣΤΗΜΕΣ (Ιατρική, Μηχανική, Γεωργία, Οργάνωση και Διοίκηση επιχειρήσεων, Βιομηχανία, Δομικές κατασκευές κ.ά.)

700 ΚΑΛΕΣ ΤΕΧΝΕΣ (Αρχιτεκτονική, Γλυπτική, Ζωγραφική, Χαρακτική, Μουσική, Κινηματογράφος, Φωτογραφία, Ψυχαγωγία, Αθλητισμός κ.ά.)

900 ΙΣΤΟΡΙΑ (Γεωγραφία, Ταξίδια, Βιογραφίες, Αρχαία – Νεώτερη παγκόσμια ιστορία)

Στο Δίκτυο βιβλιοθηκών του Δήμου Θεσσαλονίκης, όλες οι συλλογές είναι δανειστικές (πλην των πληροφοριακών βιβλίων - εγκυκλοπαίδειες, λεξικά, περιοδικά κ.ά.). Παρέχεται το δικαίωμα δανεισμού σε όλους ανεξαιρέτως με την προϋπόθεση να εγγραφούν στη βιβλιοθήκη με την αστυνομική ταυτότητα ή το διαβατήριό τους. Με την κάρτα μέλους που είναι κοινή και ισχύει σε όλο το δίκτυο βιβλιοθηκών, μπορούν να δανείζονται μέχρι τέσσερα (4) βιβλία για δεκαπέντε (15) μέρες. Έχουν τη δυνατότητα τηλεφωνικής ανανέωσης τους (έως και δύο φορές, εφόσον τα βιβλία δεν ζητηθούν από άλλους αναγνώστες). Παρέχεται επίσης, η δυνατότητα κράτησης βιβλίων που είναι ήδη δανεισμένα και για τα οποία η βιβλιοθήκη αναλαμβάνει την ειδοποίηση μόλις αυτά γίνουν διαθέσιμα. Οι αναγνώστες έχουν τη δυνατότητα να κάνουν οι ίδιοι τις αναζητήσεις τους στον Δημόσιο ηλεκτρονικό κατάλογο του δικτύου βιβλιοθηκών <http://lib.thessaloniki.gr/#focus>. Το ωράριο λειτουργίας είναι συνεχές από τις 8.00 έως τις 20.30, κάτι πολύ σημαντικό για τους εργαζόμενους δημότες (Διεύθυνση Βιβλιοθηκών και Μουσείων Δήμου Θεσσαλονίκης, 2018).

2.6. Η σύγχρονη βιβλιοθήκη και οι λειτουργίες της

2.6.1 Η λειτουργία της επικοινωνίας στη σύγχρονη βιβλιοθήκη

Οι βιβλιοθήκες που κατά το παρελθόν αποτελούσαν σκοτεινές αποθήκες βιβλίων, σήμερα έχουν μετεξελιχθεί σε φωτεινούς, ελκυστικούς χώρους παιδείας. Ασκούν τον ευρύ κοινωνικό και πολιτιστικό τους ρόλο βασιζόμενες στην επικοινωνία και τον διάλογο. Η «επικοινωνιακή» αυτή πολιτική αποβλέπει στην επίτευξη μιας βιβλιοθήκης περισσότερο λειτουργικής, βιώσιμης και φιλικής προς το ευρύ κοινό. Η επικοινωνία που αποτελεί μια από τις θεμελιώδεις λειτουργίες της βιβλιοθήκης, επιδιώκει να μεταδώσει πληροφορίες και εμπειρίες με τρόπο αποτελεσματικό και ευχάριστο προς όλους τους ανθρώπους προσπαθώντας να καλύψει τις ποικίλες τους ανάγκες και ενδιαφέροντα. Έτσι, ο κάθε επισκέπτης – χρήστης της βιβλιοθήκης εξυπηρετείται ως ξεχωριστή μονάδα με βάση τις ιδιαίτερες του αναζητήσεις, τις μαθησιακές του ανάγκες, το κοινωνικό και πνευματικό του υπόβαθρο. (Βασιλείου & Κυριακοπούλου, 1998).

2.6.2 Η λειτουργία της ψυχαγωγίας στη σύγχρονη βιβλιοθήκη

Ιδιαίτερα σημαντικό ρόλο στην επικοινωνιακή πολιτική και στάση της σύγχρονης βιβλιοθήκης, παίζει και η ψυχαγωγία. Δεν είναι μόνο το βιβλίο αυτό που προσελκύει τον επισκέπτη αλλά και η εκδήλωση που πραγματοποιείται σε μια βιβλιοθήκη και συχνά αφορά όλη την οικογένεια που συμμετέχει παρακολουθώντας την.

Στον θεσμό της βιβλιοθήκης, το καινούργιο στοιχείο της ψυχαγωγίας παίζει πλέον ενεργό ρόλο στις επιλογές των δράσεων της. Επιδίωξη της βιβλιοθήκης είναι να βιώσει ο καθένας την επίσκεψη του σε αυτήν σαν μια εμπειρία που του πρόσφερε ευχαρίστηση και να θελήσει να την επαναλάβει. Η στόχευση της βιβλιοθήκης δεν επικεντρώνεται μόνο στον εμπλουτισμό των συλλογών της και στην άρτια εξυπηρέτηση του επισκέπτη αλλά και στον σχεδιασμό και την υλοποίηση πολιτιστικών δραστηριοτήτων – εκδηλώσεων που θα προσφέρουν μια ψυχαγωγία με ποιότητα και παιδευτικές προεκτάσεις. Προσελκύνοντας λοιπόν το ενδιαφέρον του κόσμου μέσω των ψυχαγωγικών της δράσεων, θα καταφέρει να κερδίσει το κοινό της, αποκτώντας νέα μέλη. (Τζιαφέρη, 2005).

2.6.3 Η λειτουργία της εκπαίδευσης στη σύγχρονη βιβλιοθήκη

Όπως προαναφέρθηκε, ο θεσμός της βιβλιοθήκης που είναι στενά συνδεδεμένος όπως κάθε θεσμός με το ιστορικό, κοινωνικό, πολιτισμικό και πολιτικό πλαίσιο λειτουργίας του, αναλαμβάνει να παίζει ενεργό ρόλο στην εκπαίδευση, στην αγωγή, και εξέλιξη της πληθυσμιακής κοινότητας. Η σχέση σχολείου και βιβλιοθήκης είναι ιδιαίτερα στενή, απόρροια της σχέσης αυτής ήταν και η γένεση των σχολικών βιβλιοθηκών.

Παράγωγο της τάσης αυτής για σύνδεση της βιβλιοθήκης με το σχολείο και προσέλκυσης των παιδιών σχολικής ηλικίας είναι η ανάπτυξη εκπαιδευτικών προγραμμάτων στις δημοτικές βιβλιοθήκες Θεσσαλονίκης. Τα προγράμματα αυτά συνθέτουν το σύνολο της εκπαιδευτικής δράσης των βιβλιοθηκών. Το σχολείο βέβαια είναι εκείνο που αποτελεί τον κατεξοχήν χώρο συστηματικής εκπαίδευσης. Η δομημένη και προγραμματισμένη μάθηση που επιτυγχάνεται μέσω της διδασκαλίας αποτελεί μια από τις βασικότερες λειτουργίες του (Φράγκος, 1985). Οι βιβλιοθήκες από τη μεριά τους επιτελούν σημαντικό ρόλο στην υποστήριξη της

μάθησης. Στηρίζουν τόσο την επίσημη εκπαίδευση, που παρέχεται στο σχολείο όσο και αυτή που μέσω της κοινωνικής αλληλεπίδρασης παρέχεται ανεπίσημα μέσα στο πλαίσιο της κοινότητας. Στις μέρες μας, η συμμετοχή της βιβλιοθήκης στο εκπαιδευτικό έργο του σχολείου προωθεί το άνοιγμα, την εξωστρέφεια του σχολείου προς την κοινωνία και ενισχύει την εξέλιξη του σχολικού θεσμού. Η σύνδεση του σχολείου με την εκπαίδευση που παρέχεται στη βιβλιοθήκη, η σύνδεση δηλαδή της εκπαιδευτικής διαδικασίας με το ευρύτερο κοινωνικό και πολιτισμικό περιβάλλον, μεταφέρει την εκπαιδευτική διαδικασία έξω από το πλαίσιο του σχολείου. Κατά συνέπεια, η βιβλιοθήκη αποτελεί έναν στενό συνεργάτη του σχολείου που δρα ως εργαλείο του. Άλλοτε πάλι δρα ως παράλληλο εκπαιδευτικό σύστημα και ενίοτε σαν υποκατάστατο του σχολείου. (Τζιαφέρη, 2005).

Στις μέρες μας, η εκπαίδευση πραγματοποιείται μέσα από τυπικές και άτυπες προσεγγίσεις. Το σχολείο, δεν είναι δυνατό να θεωρηθεί ως ο ένας και μοναδικός χώρος μάθησης που παρέχει εφόδια τους μαθητές δίνοντας τους τη δυνατότητα να ανταποκριθούν στις απαιτήσεις της κοινωνίας αλλά και στις προσωπικές τους ανάγκες. Εκτός του θεσμοθετημένου σχολείου, ευκαιρίες μάθησης για τους μαθητές μπορούν να παρασχεθούν και σε άλλους χώρους. Οι βιβλιοθήκες, κέντρα ανοιχτά στην υπηρεσία της κοινωνίας μπορούν να συμβάλλουν σημαντικά στην εκπαίδευση. Ο εκπαιδευτικός τους ρόλος είναι αδιαμφισβήτητος. Η εκπαίδευση στη βιβλιοθήκη πραγματοποιείται μέσω μιας ποικιλίας δραστηριοτήτων όπως εκπαιδευτικά προγράμματα, εργαστήρια, ώρες καλλιτεχνικής έκφρασης και ψυχαγωγίας. Με τα προγράμματα που αναπτύσσουν και εμπεριέχουν ποικίλες δραστηριότητες παρακινούν και παρέχουν τη δυνατότητα στους μαθητές να συνδέουν τις εμπειρίες που αποκτούν στη βιβλιοθήκη με το σχολικό Αναλυτικό Πρόγραμμα. (Κόκκοτας & Πλακίτση, 2005).

Οι βιβλιοθήκες, αν και είναι χώροι άτυπης εκπαίδευσης, καθίστανται σημαντικά μαθησιακά περιβάλλοντα, που παρέχουν θετικά κίνητρα για μάθηση και ανακάλυψη μέσα από τις εκπαιδευτικές τους δράσεις. Η UNESCO, η American Association for the Advancement of Science και το Συμβούλιο της Ευρώπης στις διακηρύξεις τους σχετικά με την εκπαίδευση βάζουν ως προτεραιότητα τη σύνδεσή της με τον πολιτισμό και η βιβλιοθήκη είναι ένας χώρος που συνδυάζει την εκπαίδευση με τον πολιτισμό.

2.7 Οι δράσεις που αναπτύσσονται στις Δημοτικές Βιβλιοθήκες Θεσσαλονίκης

Οι βιβλιοθήκες πέρα από τον αυτονόητο δανεισμό των βιβλίων τους, οργανώνουν για το κοινό τους πολυποικίλες δράσεις. Οι δραστηριότητες που πραγματοποιούνται στο χώρο των βιβλιοθηκών της Δ/σης Βιβλιοθηκών και Μουσείων του Δήμου Θεσσαλονίκης απευθύνονται σε όλες τις ηλικιακές ομάδες, σε νήπια δυόμιση χρονών μέχρι άτομα τρίτης ηλικίας. Εκθέσεις βιβλίων, διαλέξεις, σεμινάρια, πολιτιστικές δράσεις, λέσχες ανάγνωσης (αστυνομικής λογοτεχνίας, λογοτεχνίας του φανταστικού κ.α.), κοινωνικά φροντιστήρια (κυρίως για τους μαθητές Λυκείου που οι οικογένειες τους αδυνατούν να καλύψουν φροντιστηριακά έξοδα), εκμάθηση ξένων γλωσσών και εργαστήρια ποικίλων δραστηριοτήτων από δημιουργική γραφή, αγιογραφία, εκμάθησης υπολογιστών μέχρι πλέξιμο και κατασκευή κοσμημάτων είναι μερικές μόνο από τις δραστηριότητες που αφορούν στους ενήλικες και πραγματοποιούνται στις βιβλιοθήκες.

Επίσης σε όλες τις περιφερειακές βιβλιοθήκες και ειδικά στις παιδικές βιβλιοθήκες, οι δράσεις στην πλειοψηφία τους σχετίζονται με τα παιδιά προσχολικής και σχολικής ηλικίας (Νηπιαγωγείο και Δημοτικό). Αναλυτικότερα, σε όλες τις βιβλιοθήκες οι δράσεις αποκλειστικά για παιδιά είναι:

A) Η ώρα του παραμυθιού.

Είναι ένα πρόγραμμα που απευθύνεται σε παιδιά προσχολικής και πρώτης σχολικής ηλικίας. Η προφορική αφήγηση ή η ανάγνωση παραμυθιών έχει στόχο την ψυχαγωγία των μικρών φίλων της βιβλιοθήκης, την καλλιέργεια της φαντασίας τους και την ενίσχυση της κριτικής τους σκέψης. Η παρουσίαση του προγράμματος συνήθως πλαισιώνεται με ζωγραφική, χειροτεχνίες και παιχνίδι και πραγματοποιείται σχεδόν κάθε εβδομάδα συγκεκριμένη ημέρα και ώρα.

Στην ενότητα αυτή εντάσσονται και οι παραστατικές αφηγήσεις λαϊκών παραμυθιών από παραμυθάδες καθώς και η δράση «Με το μωρό μου στη βιβλιοθήκη» όπου συμμετέχει ο γονέας μαζί με το παιδί ηλικίας δυόμιση μέχρι τεσσάρων χρονών. Περιλαμβάνει ανάγνωση ή αφήγηση κάποιας παραμυθοϊστορίας και συνοδεύεται από μια μικρή χειροτεχνία - σχετική με το θέμα της ιστορίας - που φτιάχνουν από κοινού γονέας και παιδί.

Β) Εκπαιδευτικά προγράμματα (για τα οποία θα γίνει αναλυτικός λόγος παρακάτω) που απευθύνονται κυρίως σε σχολικές ομάδες, όλων των τάξεων του δημοτικού. Επιδιώκεται η παρουσίασή τους να γίνεται με μεθόδους ευχάριστες και δημιουργικές, με τρόπο διαδραστικό που κινητοποιούν τα παιδιά και τα προτρέπουν να συμμετέχουν ενεργά σε όλη τη διαδικασία. Συνοδεύονται πάντα με έκθεση βιβλίων σχετικών με το θέμα που παρουσιάζεται κάθε φορά. Στόχος των προγραμμάτων αυτών είναι να γνωρίσουν τη βιβλιοθήκη (τη συλλογή και τη λειτουργία της) και να γίνουν μέλη της, όσο το δυνατόν περισσότερα παιδιά - μαθητές που προσέρχονται οργανωμένα ως τάξη, το πρωί σε ώρες σχολείου (10.00 – 12.30).

Γ) Θεατρικά δρώμενα, δραματοποιήσεις, κουκλοθέατρο και θέατρο σκιών.

Δ) Καλλιτεχνικές δημιουργίες, χειροτεχνίες και κατασκευές.

Ε) Εργαστήρια που ενθαρρύνουν την ανάπτυξη δεξιοτήτων. Είναι κύκλοι συναντήσεων – μαθημάτων που διενεργούνται σε εβδομαδιαία βάση, διαρκούν συγκεκριμένη χρονική περίοδο, απευθύνονται σε ομάδα παιδιών, συγκεκριμένου αριθμού και ηλικίας. Αφορούν δραστηριότητες όπως τα εικαστικά, τη μουσική, το θέατρο, τη δημιουργική γραφή, την εκμάθηση σκάκι, τη χημεία με πειράματα κ.α.

ΣΤ) Λογοτεχνικές εκδηλώσεις ή αλλιώς «Γνωριμία με τον συγγραφέα στη βιβλιοθήκη μου» όπου συγγραφείς παρουσιάζουν την ιστορία του εκάστοτε βιβλίου τους κυρίως με δραματοποιήσεις και παιχνίδια, συνομιλούν με τα παιδιά και απαντούν σε ερωτήσεις που τους γίνονται. Οι συναντήσεις αυτές είναι ενδιαφέρουσες και χρήσιμες, ειδικά όταν τα παιδιά έχουν δουλέψει πάνω στα βιβλία του συγγραφέα που προσκαλείται για να μπορέσει να εξελιχθεί η συζήτηση. Το παιδί έρχεται σε άμεση επαφή με τον συγγραφέα και μέσα από τον διάλογο, επιτυγχάνεται η μεταβίβαση γνώσης. Ο συγγραφέας θεωρείται ως το πλέον κατάλληλο άτομο για να μεταδώσει στα παιδιά τεχνικές γραψίματος. Στη δράση αυτή συμμετέχει και μεγάλος αριθμός σχολικών ομάδων, όλων των τάξεων του δημοτικού.

Ζ) Λέσχες ανάγνωσης για παιδιά, ουσιαστικές δράσεις φιλιαναγνωσίας για την εδραίωση των αναγνωστικών συνηθειών. Τα παιδιά επιλέγουν να συμμετέχουν σε μια λέσχη ανάγνωσης όχι από υποχρέωση ή από καθήκον, αλλά γιατί αγαπούν και απολαμβάνουν το διάβασμα. Συναντιούνται με καθορισμένη συχνότητα (ανά εβδομάδα, ή μια με δύο φορές τον μήνα) και συζητούν παρουσία της συντονίστριας

εκπαιδευτριάς συνήθως για ένα συγκεκριμένο βιβλίο που διάβασαν όλα τα μέλη της ομάδας. Η απουσία καταναγκασμού κάνει την επαφή των παιδιών με τον έντυπο λόγο να αποκτά χαρακτήρα ψυχαγωγικό, που τους δίνει χαρά και ευχαρίστηση και παράλληλα μαθαίνουν να διαβάζουν κριτικά.

Η) Εκθέσεις βιβλίων με αφορμή ένα συγκεκριμένο εκπαιδευτικό πρόγραμμα, γιορτές (Χριστούγεννα, Πάσχα κ.α.), παγκόσμιες ημέρες, νέες προσκτήσεις ή πάνω σε ένα θέμα που ενδιαφέρει τα παιδιά .

Η) Ενισχυτική διδασκαλία στο μάθημα της γλώσσας , των μαθηματικών ή των ξένων γλωσσών που διδάσκονται στο δημοτικό.

Θ) Εκμάθηση ξένων γλωσσών κυρίως αρχαίων.

Ι) Ξεναγήσεις στον χώρο της βιβλιοθήκης όπου παρουσιάζεται ο τρόπος λειτουργίας, και η οργάνωσή της συλλογής της, έτσι ώστε να είναι σε θέση όλοι οι μαθητές να τη χρησιμοποιούν και να μπορούν να βρίσκουν και μόνοι τους αυτό που ζητούν. Μαθαίνοντας και αναγνωρίζοντας τα διεθνώς χρησιμοποιούμενα βιβλιοθηκονομικά συστήματα θα μπορούν να εξυπηρετηθούν σε όποιο μέρος – χώρα και αν βρεθούν.

3. Φιλοσοφία των εκπαιδευτικών προγραμμάτων

Η βιβλιοθήκη μέσα από τις ποικίλες εκπαιδευτικές της δράσεις, μία εκ των οποίων είναι τα εκπαιδευτικά της προγράμματα, έχει τις δυνατότητες να κάνει στενότερη τη σύνδεση της με το σχολείο. Τα εκπαιδευτικά προγράμματα είναι θεματικές εκπαιδευτικές δράσεις τις οποίες οι βιβλιοθήκες και τα μουσεία οργανώνουν μέσα στον χώρο τους και απευθύνονται κυρίως στο μαθητικό κοινό. Είναι ένα χρήσιμο μέσο για την επίτευξη της βιωματικής εξοικείωσης με τους χώρους αυτούς. Επίσης, τα εκπαιδευτικά προγράμματα καταφέρνουν να εμπλουτίσουν τη σχολική εκπαίδευση γιατί προσεγγίζουν με εναλλακτικό τρόπο τη σχολική ύλη. (Τζιαφέρη, 2005).

Το εκπαιδευτικό πρόγραμμα που λαμβάνει χώρα σε μια βιβλιοθήκη επιτρέπει την εξοικείωση των μαθητών με τα τεκμήρια των συλλογών της, με το σύνολο του έντυπου και μη έντυπου υλικού που διαθέτει η βιβλιοθήκη. Η οργανωμένη αυτή

δράση στηρίζεται σε ενεργητικές μεθόδους μάθησης, στοχεύει στην ανάπτυξη των ικανοτήτων του μαθητικού κοινού και προσδοκά να αποτελέσει η επίσκεψη στη βιβλιοθήκη ένα ψυχαγωγικό και διδακτικό βίωμα που θα τους μείνει αξέχαστο. Απευθύνεται σε συγκεκριμένο αριθμό ατόμων, στον πληθυσμό μιας σχολικής μονάδας κυρίως του Δημοτικού - ενίοτε του Νηπιαγωγείου ή και του Γυμνασίου - που δεν υπερβαίνει τα εικοσιέξι (26) παιδιά και διαρκεί μια με μιάμιση ώρα.

Ένα εκπαιδευτικό πρόγραμμα διαφέρει από την απλή ξενάγηση που στηρίζεται μόνο στον προφορικό λόγο. Αντίθετα, διαθέτει μεθοδολογία, εύρος σκοπών και στόχων, ποικιλία εποπτικών μέσων και δράσεων. Ακόμα, προϋποθέτει τη συμμετοχή του επισκέπτη – μαθητή και επιδιώκεται η ενεργοποίηση της σκέψης, της φαντασίας και των αισθήσεων του. Ο διαδραστικός τρόπος προσέγγισης του εκάστοτε θέματος διαπραγμάτευσης, κινητοποιεί τα παιδιά και τα προτρέπει να συμμετέχουν ενεργά σε όλη τη διαδικασία. Αποστολή των εκπαιδευτικών προγραμμάτων είναι να ενημερώσει το παιδί πάνω σε ενδιαφέροντα θέματα, να το φέρει σε επαφή με την τέχνη, τη μουσική, τη λογοτεχνία και εν τέλει να προωθήσει τη σύνδεση παιδιού και βιβλίου. Η ψυχαγωγία, η απουσία βαθμολογίας και οι ποικίλες δραστηριότητες που πραγματοποιούνται κατά τη διάρκεια των εκπαιδευτικών προγραμμάτων, δημιουργούν θετικό και ευνοϊκό κλίμα μάθησης. Έτσι η βιβλιοθήκη γίνεται όργανο χρήσιμο για την παιδεία και τη μάθηση. Αφού τελειώσει το πρόγραμμα οι μαθητές έχουν τη δυνατότητα να κινηθούν ελεύθερα στον χώρο, μπορούν να ξεφυλλίσουν τα βιβλία και αν θέλουν να ενημερωθούν περισσότερο για το θέμα της παρουσίασης υπάρχει πάντα μια έκθεση βιβλίων που συνοδεύει τη δράση. Διαβάζοντας και συμμετέχοντας στο εκπαιδευτικό πρόγραμμα γνωρίζουν και κάποιες άλλες απόψεις πέρα από αυτές που γράφει το σχολικό τους εγχειρίδιο. (Οικονόμου,1998).

Η «μεσολάβηση» του εμπνευστή – εκπαιδευτή κρίνεται απολύτως απαραίτητη για την εφαρμογή και παρουσίαση του κάθε εκπαιδευτικού προγράμματος. Αυτό που αξίζει να αναφερθεί εδώ είναι ότι σχεδόν όλα τα προγράμματα που πραγματοποιούνται στις βιβλιοθήκες της Διεύθυνσης Βιβλιοθηκών και Μουσείων του Δήμου Θεσσαλονίκης παρουσιάζονται από εθελοντές εκπαιδευτές που χαρακτηρίζονται για την προσφορά, το μεράκι, την κατάρτιση και την εξειδίκευση τους. Επίσης, κάποιες άλλες πρωτότυπες πολιτιστικές δράσεις πραγματοποιούνται

από διάφορες κοινωνικές ομάδες ή φορείς. Οι Υπεύθυνοι του Γραφείου Εκδηλώσεων - Δραστηριοτήτων της Κεντρικής Δημοτικής Βιβλιοθήκης συνεργάζονται στενά με τους εθελοντές, τους φορείς και τις διάφορες κοινωνικές ομάδες και αναλαμβάνουν τον σχεδιασμό, την οργάνωση, την υλοποίηση και την επικοινωνία των εκδηλώσεων. Οι εκπαιδευτικές δράσεις σε συνδυασμό με όλες τις δραστηριότητες για παιδιά (παραμύθια, εργαστήρια κ.ά.) που οργανώνουν οι βιβλιοθήκες, καταδεικνύει μια ευρεία λειτουργία με πρωτοτυπία και ποικιλία ερεθισμάτων. Επίσης μια ακόμη σημαντική παράμετρος είναι ότι οι πολιτιστικές αυτές εκδηλώσεις προσφέρονται χωρίς καμία οικονομική επιβάρυνση, σε όλους τους πολίτες.

3.1 Οι σκοποί των εκπαιδευτικών προγραμμάτων

Η οργάνωση εκπαιδευτικών προγραμμάτων στις βιβλιοθήκες και γενικότερα σε χώρους πολιτισμικής αναφοράς κρίνεται αναγκαία και αυτονόητη. Αποτελούν ένα είδος εκπαιδευτικής διαδικασίας που αντιστοίχως διαθέτει σκοπούς και στόχους, γνωστικό περιεχόμενο, διδακτικές προσεγγίσεις, μεθόδους, δραστηριότητες και μέσα υλοποίησης (Τζιαφέρη, 2005).

Οι **σκοποί** των εκπαιδευτικών προγραμμάτων είναι οι εξής:

- α) η εξοικείωση του μαθητικού κοινού με τη βιβλιοθήκη, με τον χώρο, τη λειτουργία και τα βιβλία της,
- β) η ψυχαγωγία,
- γ) η δημιουργική – ενεργητική μάθηση,
- δ) η ανάπτυξη ερευνητικού και κριτικού πνεύματος,
- ε) η επανάληψη της επίσκεψης του μαθητή στη συνέχεια με την ιδιότητα του μέλους της βιβλιοθήκης.

Τα εκπαιδευτικά προγράμματα είναι το μέσο που διαθέτει η βιβλιοθήκη για να προσεγγίσει το μαθητικό κοινό, να γνωστοποιήσει τον τρόπο λειτουργίας της καθώς και τον πλούτο των συλλογών της, να εξοικειώσει το νεανικό κοινό με το χώρο και τις παροχές της αλλά και να κεντρίσει το ενδιαφέρον του. Η εκπαιδευτική διαδικασία που ακολουθείται στα εκπαιδευτικά προγράμματα της βιβλιοθήκης διαφοροποιείται από αυτή του σχολείου λόγω του ψυχαγωγικού στοιχείου που εμπεριέχει και προσφέρει στον μαθητή την ευχάριστη, δημιουργική μάθηση. Η ενεργητική μέθοδος μάθησης που επιχειρείται, συμβάλλει στην ανάπτυξη της κριτικής ικανότητας του

παιδιού και στηρίζεται συχνά στην παρατήρηση, τη συμμετοχή, την ανακάλυψη και τη συζήτηση. Συνοψίζοντας θα λέγαμε ότι ο βασικός σκοπός των εκπαιδευτικών προγραμμάτων είναι να δημιουργήσουν θετικά ερεθίσματα τον επισκέπτη μαθητή έτσι ώστε να επαναλάβει την επίσκεψή στη βιβλιοθήκη και να γίνει μέλος της. Το νεαρό άτομο και ως ενήλικας θα συνεχίσει να επισκέπτεται τη βιβλιοθήκη, να διαβάζει, να εμπλουτίζει τις γνώσεις του, να ερευνά αλλά και να σέβεται το περιβάλλον της γνώσης (Οικονόμου, 1998).

3.2 Οι στόχοι των εκπαιδευτικών προγραμμάτων.

Οι στόχοι που τίθενται κατά τη διαδικασία σχεδιασμού ενός εκπαιδευτικού προγράμματος βασίζονται σε μεγάλο βαθμό στην ταξινόμια των διδακτικών στόχων που έθεσε ο Bloom και οι συνεργάτες του, Bloom, Engelhart, Furst, Hill, & Krathwohl (1956). Οι εκπαιδευτικοί χρησιμοποιούν την ταξινόμια αυτή προκειμένου να δημιουργήσουν μια πιο άρτια μορφή διδασκαλίας. Σύμφωνα με τον εκπαιδευτικό - ψυχολόγο Benjamin Bloom οι εκπαιδευτικοί στόχοι κατηγοριοποιούνται σε τρεις τομείς.

- 1) Ο Γνωστικός τομέας περιλαμβάνει τις νοητικές ικανότητες, τις διαδικασίες της γνώσης, τις γνωστικές δεξιότητες.
- 2) Ο Συναισθηματικός τομέας σχετίζεται με τις στάσεις, τα συναισθήματα, τις συμπεριφορές και τις αξίες.
- 3) Ο Ψυχοκινητικός τομέας περιλαμβάνει τις δεξιότητες, σωματικές κινητικές καθώς και επικοινωνιακές.

Η διεργασία της μάθησης ακολουθεί μια κλίμακα που περιλαμβάνει έξι (6) διαφορετικά επίπεδα δομημένα ιεραρχικά ανάλογα με το βαθμό δυσκολίας. Η σειρά των κατηγοριών στη γνωστική περιοχή είναι η ακόλουθη, από το χαμηλό στο πιο υψηλό επίπεδο: η Γνώση (στη βάση της πυραμίδας), η Κατανόηση, η Εφαρμογή, η Ανάλυση, η Σύνθεση κι τέλος (στην κορυφή της πυραμίδας) η Αξιολόγηση. Η Συναισθηματική περιοχή περιλαμβάνει τα επίπεδα της Αποδοχής, της Αντίδρασης, της Αξίας, της Οργάνωσης και του Χαρακτηρισμού. Τα επίπεδα της Ψυχοκινητικής περιοχής είναι η Μίμηση, ο Χειρισμός, η Ακρίβεια, ο Συντονισμός και η Φυσικότητα.

Στο σημείο αυτό θα επιχειρηθεί μια «αντιστοίχιση» της ταξινομίας κατά Bloom (1956) με τους γνωστικούς στόχους που συνήθως διέπουν τα εκπαιδευτικά προγράμματα των βιβλιοθηκών. Στην παρουσίαση ενός εκπαιδευτικού προγράμματος αρχικά ο εκπαιδευτής θέτει ερωτήματα, για την απάντηση των οποίων, ο μαθητής χρειάζεται να ανακαλέσει στη μνήμη του όλες τις πληροφορίες και τα δεδομένα που **γνωρίζει** σχετικά με το θέμα. Στη συνέχεια για να διαπιστωθεί η κατανόηση, ο εκπαιδευτής ελέγχει κατά πόσο ο μαθητής κατάλαβε, **κατανόησε** τις έννοιες και μπορεί να ξεχωρίσει ανάμεσα σε παρόμοιες θέσεις το ζητούμενο, να το ερμηνεύσει και να φτάσει σε συμπεράσματα. Σύμφωνα με το τρίτο επίπεδο που είναι η **εφαρμογή**, ο εκπαιδευτής διαπιστώνει κατά πόσο η επίκτητη γνώση κατακτήθηκε και μπορεί να γίνει εργαλείο στα χέρια του μαθητή προκειμένου να επιλύσει καινούργιες καταστάσεις (π.χ. η δημιουργία μιας κατασκευής). Η λογική της ταξινομίας μέχρι και το τρίτο επίπεδο είναι ότι κανένας μας δε γίνεται να κατανοήσει μία έννοια εάν πρώτα δεν τη θυμάται ή δεν τη γνωρίζει, οπότε δεν γίνεται να εφαρμόσει τη γνώση εάν δεν την έχει κατανοήσει. Τέταρτη γνωστική κατηγορία είναι η **ανάλυση** των στοιχείων όπου ο μαθητής συγκρίνει, βρίσκει ομοιότητες και διαφορές, αντιπαραβάλλει και αναλύει το θέμα παρουσίασης. Στην κατηγορία της **σύνθεσης** ο εκπαιδευτής ελέγχει τη δημιουργική ικανότητα του μαθητή να συνδυάζει τα διάφορα στοιχεία και να δομεί ένα νέο νόημα εκφαζόμενος είτε προφορικά είτε ζωγραφικά ακόμα και θεατροκινητικά. Τέλος, η ανώτερη γνωστική κατηγορία είναι η αξιολόγηση όπου ο μαθητής σε σχετικές ερωτήσεις, ασκεί κριτική τεκμηριωμένη στα όσα είδε, άκουσε και συμμετείχε χρησιμοποιώντας επιχειρήματα. Ο εκπαιδευτής ή οι εκπαιδευτές που αναλαμβάνουν την εκπόνηση αλλά και την παρουσίαση ενός εκπαιδευτικού προγράμματος, χρησιμοποιούν διδακτικές τεχνικές και εποπτικά μέσα για να μεγιστοποιήσουν το ενδιαφέρον των μαθητών. Χρησιμοποιώντας οικεία γλώσσα (ανάλογη με την ηλικία των παιδιών) θέτουν τις κατάλληλες ερωτήσεις και επιδιώκουν τη συμμετοχή των μαθητών σε διάλογο – συζητήσεις. Επίσης, παρακινούν τους μαθητές να κάνουν συγκρίσεις, να ανακαλύπτουν νέες γνώσεις και να σκέφτονται κριτικά (Abercrombie, 1986).

Όσον αφορά στους στόχους του συναισθηματικού και του ψυχοκινητικού τομέα διδασκαλίας και μάθησης κατά Bloom που σχετίζονται με αποτελέσματα, συναισθημάτων, συμπεριφορών, στάσεων, αξιών και φυσικών δεξιοτήτων, είναι ένας τομέας που δύσκολα μπορεί να κατηγοριοποιηθεί και να αντιστοιχιστεί με τους

στόχους των εκπαιδευτικών προγραμμάτων που πραγματοποιούνται στις βιβλιοθήκες. Στο σημείο αυτό όμως, θα μπορούσαμε να αναφέρουμε τους γενικότερους διδακτικούς στόχους και επιδιώξεις του συναισθηματικού και ψυχοκινητικού τομέα χωρίς να προβούμε σε αντιστοίχιση.

- Επιδιώκεται να εξοικειώνεται ο μαθητής με τη βιβλιοθήκη και να τη χρησιμοποιεί σε κάθε ευκαιρία, να γίνει γι' αυτόν στάση ζωής.
- Επιδιώκεται να αξιοποιεί τις ευκαιρίες για προσωπική δημιουργική ανάπτυξη, να αυτενεργεί, να καλλιεργεί το πνεύμα και την κρίση του και να εξελίσσει τις δεξιότητές του.
- Επιδιώκεται να καλλιεργεί τη φαντασία, την παρατηρητικότητα, να ικανοποιεί την περιέργειά του, να εμπλουτίζει τις αισθήσεις του και να ευαισθητοποιείται για τον κόσμο που τον περιβάλλει.
- Επιδιώκεται να εξοικειώνεται με τα δημιουργήματα της πολιτιστικής του κληρονομιάς, να εκτιμά τις τέχνες, τα επιστημονικά επιτεύγματα, τις καινοτομίες και να μετέχει ενεργά στα πολιτιστικά δρώμενα.
- Επιδιώκεται να καλλιεργεί πνεύμα συνεργασίας και ομαδικότητας .
- Επιδιώκεται να θέτει και να δημιουργεί υψηλά ιδανικά και αξίες

Είναι βέβαιο πως κάποιοι από τους παραπάνω στόχους είναι υλοποιήσιμοι σε βάθος χρόνου. Στα εκπαιδευτικά προγράμματα των βιβλιοθηκών, οι διδακτικοί στόχοι που τίθενται, δίνουν προτεραιότητα στη συναισθηματική και ψυχοκινητική κατεύθυνση και λιγότερο στη γνωστική. Στο σχολείο αντίθετα έχει το προβάδισμα η γνωστική κατεύθυνση. Τα εκπαιδευτικά προγράμματα των βιβλιοθηκών παρέχουν ένα συνδυασμό γνώσης και ψυχαγωγίας που αποσκοπεί στην προσέλκυση του μαθητικού κοινού.

3.3 Καθοριστικοί παράγοντες διδακτικών στόχων στα εκπαιδευτικά προγράμματα

Προκειμένου να σχεδιαστεί και να υλοποιηθεί ένα εκπαιδευτικό πρόγραμμα πρέπει να ληφθούν υπόψη κάποιοι **παράγοντες** όπως είναι η **ηλικία των μαθητών**.

Δεν γίνεται ένα εκπαιδευτικό πρόγραμμα να παρουσιάζεται το ίδιο σε όλες τις ηλικιακές ομάδες. Ο διδακτικός στόχος πρέπει να βρίσκεται σε άμεση συνάρτηση με την **πνευματική ανάπτυξη των μαθητών**, διαφορετικά το πρόγραμμα θα θεωρηθεί αποτυχημένο. Η **θεματολογία** του πρέπει να συνδέεται με τη γνώση των μαθητών ειδικά εάν πρόκειται για εναλλακτική προσέγγιση της σχολικής ύλης. Επίσης, άλλος παράγοντας που καθορίζει τους διδακτικούς στόχους είναι και ο **χώρος εφαρμογής**, στην περίπτωση μας η παιδική βιβλιοθήκη, η αρχιτεκτονική της, η ατμόσφαιρα του κτιρίου, η άνεση που αισθάνεται ο επισκέπτης – μαθητής. Ένας προσεγμένος χώρος δημιουργεί θετική στάση στα παιδιά, μεγαλύτερη συμμετοχή και αυξάνει την επίδοσή τους. Δεν είναι ένας απλός γεωμετρικός χώρος αλλά πρέπει να είναι έτσι διαμορφωμένος ο χώρος, που να εμπνέει τα παιδιά και να δημιουργείται μια παιδαγωγική ατμόσφαιρα (Higgins, Hall, Wall, Woolner & McCaughey, 2004).

Ο Γερμανός (2004) αναφέρει πως ο χώρος λειτουργεί ως πηγή πληροφοριών. Το παιδί, χρησιμοποιώντας τον υλικό χώρο, προσλαμβάνει και βιώνει διάφορα ερεθίσματα μάθησης. Ο χώρος της παιδικής βιβλιοθήκης μπορεί να χαρακτηριστεί ως πεδίο αγωγής, αφού προσφέρει δυνατότητες για αλληλεπίδραση με το περιβάλλον που οδηγούν σε απόκτηση δεξιοτήτων και σε διαμόρφωση μορφών συμπεριφοράς, όπως επίσης προσφέρει και δυνατότητες για ενεργητική μάθηση. Ειδικότερα, μια παιδική βιβλιοθήκη, για να εξυπηρετεί καλύτερα το παιδί πρέπει να βρίσκεται σε ένα μέρος που είναι ορατό από παντού και στο ίδιο επίπεδο με το δρόμο (ισόγειο), χωρίς σκάλες. Ο χώρος της πρέπει να είναι άρτια οργανωμένος, λειτουργικός και ευχάριστος για να προσελκύει το παιδί και να καλλιεργεί το αισθητικό του κριτήριο. Οι άνετοι, φωτεινοί χώροι, διακοσμημένοι με πίνακες και έργα των παιδιών, τα ζωντανά χρώματα, το χαρούμενο και φιλικό περιβάλλον είναι τα στοιχεία εκείνα που θα πρέπει να διαθέτει το παιδικό τμήμα της βιβλιοθήκης ώστε να προσελκύει τα παιδιά. Τα καρεκλάκια και τα τραπέζια να είναι σε μεγέθη ανάλογα με το ύψος των παιδιών.

Τα βιβλία πρέπει να παρουσιάζουν μεγάλη ποικιλία και να είναι ταξινομημένα σε χαμηλά ράφια. Επίσης, οι διαστάσεις του χώρου πρέπει να είναι ευρύχωρες, να υπάρχει η δυνατότητα κίνησης και χώρος κατάλληλα διαμορφωμένος για τη δημιουργική απασχόληση των παιδιών – επισκεπτών της βιβλιοθήκης, για το παιχνίδι, για την προβολή των εκπαιδευτικών προγραμμάτων και των συζητήσεων (Οικονόμου, 1998).

3.4 Γνωστικό περιεχόμενο και μεθοδολογικές κατευθύνσεις των εκπαιδευτικών προγραμμάτων

Ο θεματικός προσανατολισμός των εκπαιδευτικών προγραμμάτων εμφανίζει μεγάλη ποικιλία και απευθύνεται σε διάφορες τάξεις του Δημοτικού. Για το σχεδιασμό ή την επιλογή ενός εκπαιδευτικού προγράμματος πρωταρχική σημασία έχει το περιεχόμενο που πολλές φορές συνδέεται με τη σχολική ύλη διαφόρων μαθημάτων. Ιστορία, γεωγραφία, μελέτη περιβάλλοντος, μαθηματικά, γλώσσα, καλλιτεχνικά, φυσική κ.α, μαθήματα, διαφόρων τάξεων του δημοτικού έχουν δώσει το έναυσμα του περιεχομένου. Όπως προαναφέραμε το κάθε εκπαιδευτικό πρόγραμμα απευθύνεται σε μαθητές συγκεκριμένης τάξης που έχει ένα περιορισμένο αριθμό παιδιών και όλα ανήκουν την ίδια ηλικιακή ομάδα. Από τη στιγμή μάλιστα που υπάρχει σύνδεση της γνώσης με την ύλη του σχολείου, ο εκπαιδευτικός μπορεί να αξιοποιήσει το εκπαιδευτικό πρόγραμμα σαν επέκταση της διδασκαλίας του και έτσι να υπάρξουν καλύτερα και περισσότερα εκπαιδευτικά οφέλη (Τζιαφέρη, 2005)

Τα εκπαιδευτικά προγράμματα που εφαρμόζονται στις βιβλιοθήκες στηρίζονται στις θεωρίες μάθησης των John Dewey και Jerome S. Bruner. Σύμφωνα, λοιπόν με τη διδακτική αρχή της βίωσης και αναβίωσης του J. Dewey που θεωρούσε ότι ο μαθητής για να αντιληφθεί μια πραγματικότητα πρέπει να τη βιώσει, για να κατακτήσει δηλαδή μια δεξιότητα πρέπει να συμμετέχει και να αναπτύξει δραστηριότητα (Φράγκος, 1985), οι μέθοδοι που χρησιμοποιούνται στην παρουσίαση των εκπαιδευτικών προγραμμάτων είναι ενεργητικές και επιδιώκεται η βιωματική προσέγγιση του θέματος. Η μάθηση στη βιβλιοθήκη πρέπει να είναι βιωματική αυτό που ενδιαφέρει είναι η επίσκεψη του μαθητή στη βιβλιοθήκη να του γίνει βίωμα – εμπειρία. Οι πραγματικές εμπειρίες είναι σημαντικές για τη μαθησιακή διαδικασία. Έτσι όχι μόνο το περιεχόμενο της πληροφορίας είναι σημαντικό, αλλά και το ευρύτερο πλαίσιο για την εποικοδομητική μάθηση. Η ενεργητική - βιωματική μάθηση οδηγεί τον μαθητή να συμμετέχει σε δραστηριότητες και όχι να παρακολουθεί παθητικά μια διάλεξη.

Σύμφωνα, με τη διδακτική αρχή της ανακάλυψης του Jerome S. Bruner που υποστήριζε ότι τα παιδιά μαθαίνουν καλύτερα, όταν ανακαλύπτουν τη γνώση γιατί αυξάνονται οι νοητικές τους ικανότητες και τα κίνητρα για μάθηση, μαθαίνουν τις τεχνικές της ανακάλυψης και διατηρούν για μεγαλύτερο διάστημα τις ανακαλυπτικές

γνώσεις (Φράγκος, 1985), οι μέθοδοι που χρησιμοποιούνται στην παρουσίαση των εκπαιδευτικών προγραμμάτων είναι ενεργητικές και επιδιώκεται η ανακάλυψη. Η γνώση δεν παρέχεται έτοιμη, δίνονται τα ερεθίσματα και ο μαθητής προβληματίζεται, ερευνά, αναζητά. Η βιβλιοθήκη είναι ο κατεξοχήν χώρος για να ανακαλύψει το παιδί τη γνώση μέσα από τον πλούτο των συλλογών της.

Επίσης, η μεθοδολογία που ακολουθείται στη διαδικασία παρουσίασης ενός εκπαιδευτικού προγράμματος είναι η αρχή της εποπτείας που μπορεί να επιτευχθεί είτε με την παρουσίαση και βιωματική προσέγγιση αντικειμένων που μπορούν να μεταφερθούν στο χώρο, είτε με οπτικοαουστικό υλικό και διαδραστικά πολυμέσα (προβολές, βίντεο, ηλεκτρονικοί υπολογιστές, προτζέκτορες κτλ.). Με τη θέα δηλαδή πραγματικών ή εικονικών παραστάσεων ώστε ο μαθητής να αντιλαμβάνεται τα ίδια τα πράγματα και όχι μόνο γλωσσικές περιγραφές γι' αυτά (Φράγκος, 1985),.

3.5 Οι δραστηριότητες των εκπαιδευτικών προγραμμάτων

Οι δραστηριότητες που συνοδεύουν τα εκπαιδευτικά προγράμματα, όπως προαναφέρθηκε, αποσκοπούν στην ευχάριστη και δημιουργική μάθηση και συγκεντρώνουν την προτίμηση του μαθητικού κοινού μέσω της ψυχαγωγίας που προσφέρουν.

Οι παιγνιώδεις δραστηριότητες που χρησιμοποιούνται στην παρουσίαση ενός συγκεκριμένου θέματος, προάγουν την παρατήρηση, την ενεργητική συμμετοχή των παιδιών και αποσκοπούν άμεσα ή έμμεσα στη μεταβίβαση γνώσεων και δεξιοτήτων. Η λειτουργία τους αφορά κυρίως σε διαδικασίες αγωγής οι οποίες αναφέρονται στον αντιληπτικό και νοητικό τομέα. Το παιχνίδι είτε είναι θεατρικό παιχνίδι – δραματοποιήσεις, είτε παιχνίδι παρατηρητικότητας, κυνήγι θησαυρού, επιτραπέζιο ή επιδαπέδιο παιχνίδι, μουσικό παιχνίδι, κ.α. είναι συνυφασμένο με την επιδιωκόμενη μάθηση. Παιχνίδι και μάθηση είναι έννοιες τόσο στενά συνδεδεμένες, ώστε ο διαχωρισμός τους δεν είναι εύκολος. Σύμφωνα με τον Πανταζή (2004), στη θεωρία του Scheuerl η παιγνιώδης μάθηση είναι το ανώτερο επίπεδο μάθησης με τη μεγαλύτερη αφομοιωτική ικανότητα γνώσεων, επιτηδειοτήτων και συμπεριφορών που είναι σημαντικές για την εκπαίδευση (μόρφωση) του ανθρώπου. Επίσης, ο Twellmann, θεωρεί ότι το παιχνίδι βοηθάει ώστε να κατανοηθεί σαφέστερα αυτό που έχει μάθει κάποιος, πρέπει κανείς να μάθει κάτι, για να μπορεί να παίξει και

διασφαλίζεται η γνώση αυτή. Επιπροσθέτως, κατά την άποψη του Fritz τα παιδιά μέσα από το παιχνίδι ικανοποιούν τις ανάγκες και τα ενδιαφέροντά τους και σίγουρα κάτι μαθαίνουν.

Στις παραπάνω θεωρίες παρουσιάζεται η αλληλένδετη σχέση της μάθησης με το παιχνίδι που είναι ένας τομέας στον οποίο δημιουργούνται οι προϋποθέσεις για να αποκτηθούν εμπειρίες μάθησης. Η «παιδαγωγική του παιχνιδιού» προτείνει δηλαδή το παιχνίδι από τη μια ως μέσο αγωγής και από την άλλη ως μέθοδο διδασκαλίας. Μέσα απ' το παιχνίδι, εδώ και χιλιάδες χρόνια σ' όλο τον κόσμο τα παιδιά ψυχαγωγούνται, αυτοδιαπαιδαγωγούνται, ασκούν τις δυνάμεις τους, διαμορφώνουν χαρακτήρα, κοινωνικοποιούνται, μαθαίνουν να πειθαρχούν σε κανόνες, ασκούν το σώμα και το πνεύμα τους (Πανταζής, 2004).

Οι εικαστικές δραστηριότητες είναι από τις συνηθέστερες στα εκπαιδευτικά προγράμματα και ιδιαίτερα αγαπητές στους μαθητές των μικρότερων τάξεων του Δημοτικού. Κυρίως μέσα από τη ζωγραφική το παιδί έρχεται σε επαφή με την τέχνη, διαμορφώνεται το αισθητικό του κριτήριο, κατακτά γνώσεις και αξίες. Εκφράζει τα συναισθήματά τους, αναπτύσσει το δημιουργικό του πνεύμα και αποκτά νέες οπτικές. Μέσα από αυτή τη διαδικασία ανατροφοδοτείται η φαντασία και η έμπνευση των παιδιών καθώς τα ωθεί να σκεφτούν και να «γεννήσουν» νέες ιδέες. Οι κατασκευές είναι ένα άλλο κομμάτι δραστηριοτήτων που εντάσσεται στα εικαστικά, με χαρτόνια μπουγιές και κόλλες τα παιδιά ξεδιπλώνουν τη δημιουργικότητά και τη φαντασία τους. Τέλος, άλλες δραστηριότητες που χρησιμοποιούνται στα εκπαιδευτικά προγράμματα είναι οι ασκήσεις γλωσσικής διατύπωσης, σταυρόλεξα, ακροστιχίδες αντιστοιχήσεις, γρίφοι και αινίγματα που οξύνουν τις νοητικές λειτουργίες του μαθητικού κοινού.

Παιδαγωγικά είναι σημαντικό να ενισχύονται οι ώρες μαθήματος με τη χρήση «κατευθυνόμενων» παιγνιωδών διαδικασιών, όπου επιδιώκεται το χαλάρωμα από την ένταση του μαθήματος και επιτυγχάνεται μεγαλύτερη ενεργοποίηση της λειτουργικής μάθησης. Οι παιγνιώδεις δραστηριότητες που χρησιμοποιούνται στην παρουσίαση ενός συγκεκριμένου θέματος, προάγουν την παρατήρηση, την ενεργητική συμμετοχή των παιδιών και αποσκοπούν άμεσα ή έμμεσα στη μεταβίβαση γνώσεων και δεξιοτήτων. Η λειτουργία τους αφορά κυρίως σε διαδικασίες αγωγής οι οποίες

αναφέρονται στον αντιληπτικό και νοητικό τομέα (αντίληψη, γλώσσα, σκέψη) (Πανταζής, 2004).

Γ. Σκοπός -Διατύπωση ερευνητικού ερωτήματος

Βασικός σκοπός της έρευνας είναι η ταξινόμηση του διάσπαρτου υλικού που αφορά τα εκπαιδευτικά προγράμματα που υλοποιήθηκαν στις δημοτικές βιβλιοθήκες του Δήμου Θεσσαλονίκης το χρονικό διάστημα 2012-2017 για παιδιά ηλικίας 8-12 ετών. Ως αποτέλεσμα αυτής της ταξινόμησης γεννήθηκε το ερευνητικό ερώτημα που, για την παρούσα εργασία, σχετίζεται με τον εκπαιδευτικό και ψυχαγωγικό χαρακτήρα των δημοτικών βιβλιοθηκών. Συγκεκριμένα ερευνάται εάν αποτελούν οι δημοτικές βιβλιοθήκες του Δήμου Θεσσαλονίκης χώρους εκπαίδευσης και ψυχαγωγίας για τα παιδιά μέσω της άτυπης εκπαίδευσης που παρέχουν.

Δ. Μεθοδολογία-Δείγμα

Η έρευνα αποφασίστηκε να βασιστεί σε ποιοτική έρευνα και συγκεκριμένα στη συστηματική αναστοχαστική ερμηνεία μη-αριθμητικών δεδομένων με εστίαση στο νόημα, δηλαδή στην ποιότητα της εμπειρίας που προσφέρουν οι βιβλιοθήκες. Η μελέτη περίπτωσης ως μεθοδολογικού εργαλείου επιλέχτηκε για τη βαθύτερη συστηματική μελέτη μιας μονάδας και συγκεκριμένα των Βιβλιοθηκών του Δήμου Θεσσαλονίκης. Στόχος ήταν η βαθιά εξερεύνηση και η συστηματική ανάλυση του αρχειακού υλικού που συνθέτουν τη ζωή της συγκεκριμένης ομάδας βιβλιοθηκών με απώτερο στόχο να γίνουν γενικεύσεις για τις δυνατότητες που προσφέρει η λειτουργία των βιβλιοθηκών.

Η μελέτη περίπτωσης συναντάται κυρίως στην ποιοτική έρευνα και βασίζεται στην προσωπική/εμπειρική διερεύνηση του εκάστοτε ερευνητή. Κάθε μελέτη περίπτωσης εντάσσεται σε πλαίσιο το οποίο ανάλογα με την περίσταση μπορεί να είναι κοινωνικό, χρονικό ακόμα και χωρικό. Οι μελέτες περίπτωσης έχουν το χαρακτηριστικό γνώρισμα ότι η καθεμία από αυτές είναι ξεχωριστή και τα αποτελέσματά τους δεν μπορούν να γενικευτούν (Παρασκευόπουλος, 1993). Η μελέτη περίπτωσης αφενός με τον ευέλικτο χαρακτήρα της και αφετέρου με τη

δυναμική της να ανταποκρίνεται σε διαφορετικά ερευνητικά πεδία και σε διαφορετικούς ερευνητικούς σκοπούς συμβάλλει στη εξέταση σε βάθος της ποιότητας των προγραμμάτων φέρνοντας στην επιφάνεια τα δυνατά και αδύναμα σημεία τους. Όταν το ερευνητικό ενδιαφέρον επικεντρώνεται σε μια συγκεκριμένη κατάσταση, τότε η έννοια της «μελέτης περίπτωσης» χρησιμοποιείται για να χαρακτηρίσει την ερευνητική μεθοδολογία (Μαγγόπουλος, 2014).

Ως ποιοτική μεθοδολογική ανάλυση επιλέχθηκε η σημειωτική ταξινόμηση σε μία προσπάθεια αξιοποίησης της σημειωτικής ως ποιοτικής μεθοδολογικής ανάλυσης που διεπιστημονικά στοχεύει στην ερμηνεία των σημείων σε ποικίλα συστήματα εντός των οποίων αυτά αλληλεπιδρούν και μετασχηματίζονται.

Ως δείγμα αποφασίστηκε να χρησιμοποιηθούν όλα τα εκπαιδευτικά προγράμματα που πραγματοποιήθηκαν στις Περιφερειακές Βιβλιοθήκες και στην Κεντρική Παιδική Βιβλιοθήκη της Διεύθυνσης Βιβλιοθηκών και Μουσείων του Δήμου Θεσσαλονίκης το χρονικό διάστημα από 1/1/2012 έως 31/12/2017. (Ως αφετηρία επιλέχθηκε το 2012 τότε που δημιουργήθηκε το Τμήμα Περιφερειακών Βιβλιοθηκών σύμφωνα με την κατάρτιση του Οργανισμού Εσωτερικής Υπηρεσίας του Δήμου Θεσσαλονίκης ΦΕΚ 3360/Β'17.12.2012). Οι Περιφερειακές Βιβλιοθήκες βρίσκονται διάσπαρτες στο πολεοδομικό συγκρότημα του Δήμου Θεσσαλονίκης εκ των οποίων οι πέντε (5) είναι εξ αρχής σχεδιασμένες, σε όλες τις λεπτομέρειες, αποκλειστικά για παιδιά και είναι οι Παιδικές Βιβλιοθήκες: Άνω Πόλης, Δελφών, Καλλιθέας, Ξηροκρήνης, Ορέστου και οι υπόλοιπες οκτώ (8) με μικτές συλλογές (υλικό για ενήλικες και παιδιά) είναι οι Βιβλιοθήκες: 40 Εκκλησιών, Άνω Τούμπα, Κάτω Τούμπα, Κωνσταντινουπόλεως, Σταθμού, Τριανδρίας, Χαριλάου καθώς και η Πρότυπη Σχολική Βιβλιοθήκη. Για την αρτιότερη παρουσίαση των εκπαιδευτικών προγραμμάτων απαιτούνταν η σημειωτική ταξινόμηση του διάσπαρτου υλικού σε ένα δομημένο αρχείο. Επιπλέον, ανάλογα με το θέμα τους όλα τα προγράμματα χωρίστηκαν σε κατηγορίες.

Ε. Παρουσίαση του Αρχείου

ΘΕΜΑ: ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ

(Συνολικά: 13 εκπαιδευτικά προγράμματα που τα παρακολούθησαν 211 τμήματα

(Γ΄ έως ΣΤ΄ Δημοτικού) σε ισάριθμες παρουσιάσεις στις Βιβλιοθήκες του Δήμου Θεσσαλονίκης)

1) Εκπαιδευτικό πρόγραμμα: «Ταξίδι στον υπόγειο κόσμο»

Σημαίνον: Ταξίδι

Σημαινόμενο: Υπόγειος κόσμος – σπήλαια

Δραστηριότητες: κινητικές με στολή εξάρτησης

Πομπός –Φορέας συνεργασίας: Σύλλογος «Σπηλαιολογία Θεσσαλονίκης ΠΡΩΤΕΑΣ»

Δέκτες – ηλικιακός κώδικας: Μαθητές 11 – 12 χρονών (Τάξεων: Ε΄ ή ΣΤ΄ Δημοτικού)

Αξιακός κώδικας: Περιβαλλοντική ευαισθητοποίηση

Χρονολογικός κώδικας: 25/01/2012

Τοπολογικός κώδικας: Παιδική Βιβλιοθήκη Σταθμού

Χρονολογικός κώδικας: 26/01/2012

Τοπολογικός κώδικας: Παιδική Βιβλιοθήκη Ξηροκρήνης

Χρονολογικός κώδικας: 27/01/2012

Τοπολογικός κώδικας: Παιδική Βιβλιοθήκη Δελφών

Χρονολογικός κώδικας: 15/02/2012

Τοπολογικός κώδικας: Παιδική Βιβλιοθήκη Καλλιθέας

Χρονολογικός κώδικας: 16/02/2012

Τοπολογικός κώδικας Παιδική Βιβλιοθήκη Ορέστου

Χρονολογικός κώδικας: 17/02/2012

Τοπολογικός κώδικας :Πρότυπη Σχολική Βιβλιοθήκη

Χρονολογικός κώδικας: 05/11/2013

Τοπολογικός κώδικας: Παιδική Βιβλιοθήκη Άνω Πόλης

Χρονολογικός κώδικας: 07/11/2013

Τοπολογικός κώδικας: Παιδική Βιβλιοθήκη Ορέστου

Χρονολογικός κώδικας: 08/11/2013

Τοπολογικός κώδικας: Παιδική Βιβλιοθήκη Ξηροκρήνης

Χρονολογικός κώδικας: 14/11/2013

Τοπολογικός κώδικας: Περιφερειακή Βιβλιοθήκη Σιδηρ. Σταθμού

Χρονολογικός κώδικας: 20/11/2013

Τοπολογικός κώδικας: Πρότυπη Σχολική Βιβλιοθήκη

Χρονολογικός κώδικας: 21/11/2013

Τοπολογικός κώδικας : Παιδική Βιβλιοθήκη Δελφών

Χρονολογικός κώδικας: 22/11/2013

Τοπολογικός κώδικας : Παιδική Βιβλιοθήκη Καλλιθέας

Επαναληπτικός κώδικας: Διπλή παρουσίαση στις παραπάνω ημερομηνίες (ώρες: 10.00 – 11.00 & 11.00 – 12.00) σε κάθε μία από τις παραπάνω βιβλιοθήκες του Δήμου Θεσσαλονίκης .

2) Εκπαιδευτικό πρόγραμμα: «Από το χώμα στο φυτό»

Σημαίνον: χώμα

Σημαινόμενο: υπέδαφος (ορυκτό, πέτρωμα, απολίθωμα, μετάλλευμα) και ρίζες φυτικών οργανισμών.

Δραστηριότητες: Παρατήρηση πετρωμάτων

Πομπός : εθελόντρια εκπαιδευτικός 1

Δέκτες – ηλικιακός κώδικας: Μαθητές 11 – 12 χρονών (Τάξεων: Ε΄ ή ΣΤ΄ Δημοτικού)

Αξιακός κώδικας: Περιβαλλοντική ευαισθητοποίηση

Χρονολογικός κώδικας: 7/02/2013

Τοπολογικός κώδικας: Παιδική Βιβλιοθήκη Άνω Πόλης

Χρονολογικός κώδικας: 21/02/2013

Τοπολογικός κώδικας Παιδική Βιβλιοθήκη Ορέστου

3) Εκπαιδευτικό πρόγραμμα: «Ζωάκια ώρα για ύπνο!»

Σημαίνουν: ζωάκια

Σημαινόμενο: ύπνος – χειμερία νάρκη

Δραστηριότητες: θεατρικές και εικαστικά

Πομπός: Υπάλληλος Βιβλιοθήκης

Δέκτες – ηλικιακός κώδικας: Μαθητές 8 - 9 χρονών (Τάξη: Γ΄ Δημοτικού)

Χρονολογικός κώδικας: 9/01/2013

Τοπολογικός κώδικας: Παιδική Βιβλιοθήκη Ορέστου

Χρονολογικός κώδικας: 18/01/2013

Τοπολογικός κώδικας: Παιδική Βιβλιοθήκη Άνω Πόλης

Χρονολογικός κώδικας: 22/01/2013

Τοπολογικός κώδικας: Παιδική Βιβλιοθήκη Ξηροκρήνης

Χρονολογικός κώδικας: 25/01/2013

Τοπολογικός κώδικας: Περιφερειακή Βιβλιοθήκη Χαριλάου

4) Εκπαιδευτικό πρόγραμμα: « Τα χρώματα της Ίριδας»

Σημαίνουν: Χρώματα

Σημαινόμενο: Ίριδα – ουράνιο τόξο

Δραστηριότητες: Παρατήρηση, Πείραμα (πρίσμα - χρωματική ανάλυση ηλιακού φωτός) και εικαστικά .

Περιβαντολογικός κώδικας

Πομπός: εθελόντρια εκπαιδευτικός 1

Δέκτες – ηλικιακός κώδικας: Μαθητές 8 - 9 χρονών (Τάξη: Γ΄ Δημοτικού)

Χρονολογικός κώδικας: 7/03/2013

Τοπολογικός κώδικας: Παιδική Βιβλιοθήκη Ξηροκρήνης

Χρονολογικός κώδικας: 14/03/2013

Τοπολογικός κώδικας: Παιδική Βιβλιοθήκη Άνω Πόλης

5) Εκπαιδευτικό πρόγραμμα: «Μικροί κηπουροί»

Σημαίνουν: κηπουροί

Σημαινόμενο: τα παιδιά φυτεύουν

Δραστηριότητες: Παρατήρηση και φύτευση σε γλάστρες

Περιβαντολογικός κώδικας

Πομπός: εθελοντής κηποτέχνης

Δέκτες – ηλικιακός κώδικας: Μαθητές 8 - 9 χρονών (Τάξη: Γ΄ Δημοτικού)

Χρονολογικός κώδικας: 13/05/2013

Τοπολογικός κώδικας: Παιδική Βιβλιοθήκη Ορέστου

Χρονολογικός κώδικας: 15/05/2013

Τοπολογικός κώδικας: Παιδική Βιβλιοθήκη Άνω Πόλης

6) Εκπαιδευτικό πρόγραμμα: «Τα αρωματικά φυτά της Ελλάδας»

Σημαίνον: Φυτά

Σημαινόμενο: Ελληνικά βότανα

Δραστηριότητες: Παρατήρηση, Πείραμα (επιτραπέζιος αποστακτήρας και παραγωγή ελαίου λεβάντας), Φυτολόγιο

Αξιακός κώδικας: Περιβαλλοντική ευαισθητοποίηση, Περιβαντολογικός κώδικας

Πομπός: εθελόντρια εκπαιδευτικός 1

Δέκτες – ηλικιακός κώδικας: Μαθητές 11 χρονών (Τάξη: Ε΄ Δημοτικού)

Χρονολογικός κώδικας: 15/05/2012

Τοπολογικός κώδικας: Παιδική Βιβλιοθήκη Ορέστου

Χρονολογικός κώδικας: 16/05/2012

Τοπολογικός κώδικας: Πρότυπη Σχολική

Χρονολογικός κώδικας: 17/05/2012

Τοπολογικός κώδικας: Παιδική Βιβλιοθήκη Δελφών

Χρονολογικός κώδικας: 04/04/2013

Τοπολογικός κώδικας: Παιδική Βιβλιοθήκη Ξηροκρήνης

Χρονολογικός κώδικας: 11/04/2013

Τοπολογικός κώδικας: Παιδική Βιβλιοθήκη Άνω Πόλης

Χρονολογικός κώδικας: 28/04/2015

Τοπολογικός κώδικας: Παιδική Βιβλιοθήκη Ορέστου

Χρονολογικός κώδικας: 27/05/2016

Τοπολογικός κώδικας: Παιδική Βιβλιοθήκη Άνω Πόλης

Χρονολογικός κώδικας: 30/05/2016

Τοπολογικός κώδικας: Παιδική Βιβλιοθήκη Καλλιθέας

7) Εκπαιδευτικό πρόγραμμα: «Γνωριμία με τα ζώα των ελληνικών δασών»

Σημαίνον: Γνωριμία

Σημαινόμενο: Άγρια ζώα ελληνικών δασών

Δραστηριότητες: Κινητικές

Περιβαντολογικός κώδικας

Πομπός – Φορέας: Περιβαλλοντική Οργάνωση « Καλλιστώ»

Δέκτες – ηλικιακός κώδικας: Μαθητές 10 - 12 χρονών (Τάξεις: Δ΄, Ε΄ & ΣΤ΄

Δημοτικού)

Χρονολογικός κώδικας: 07/11/2013

Τοπολογικός κώδικας: Πρότυπη Σχολική Βιβλιοθήκη

Χρονολογικός κώδικας: 08/11/2013

Τοπολογικός κώδικας: Περιφερειακή Βιβλιοθήκη Τριανδρίας

Χρονολογικός κώδικας: 12/11/2013

Τοπολογικός κώδικας: Παιδική Βιβλιοθήκη Δελφών

Χρονολογικός κώδικας: 13/11/2013

Τοπολογικός κώδικας: Περιφερειακή Βιβλιοθήκη Σιδηρ. Σταθμού

Χρονολογικός κώδικας: 14/11/2013

Τοπολογικός κώδικας: Περιφερειακή Βιβλιοθήκη Χαριλάου

Χρονολογικός κώδικας: 19/11/2013

Τοπολογικός κώδικας: Περιφερειακή Βιβλιοθήκη Κάτω Τούμπας "Γ. Ιωάννου"

Χρονολογικός κώδικας: 20/11/2013

Τοπολογικός κώδικας: Παιδική Βιβλιοθήκη Ορέστου

Χρονολογικός κώδικας: 21/11/2013

Τοπολογικός κώδικας: Περιφερειακή Βιβλιοθήκη Κωνσταντινουπόλεως

Χρονολογικός κώδικας: 22/11/2013

Τοπολογικός κώδικας: Παιδική Βιβλιοθήκη Ξηροκρήνης

Χρονολογικός κώδικας: 26/11/2013

Τοπολογικός κώδικας: Παιδική Βιβλιοθήκη Άνω Πόλης

Χρονολογικός κώδικας: 27/11/2013

Τοπολογικός κώδικας: Παιδική Βιβλιοθήκη Καλλιθέας

Χρονολογικός κώδικας: 28/11/2013

Τοπολογικός κώδικας: Περιφερειακή Βιβλιοθήκη Άνω Τούμπας

Χρονολογικός κώδικας: 07/10/2014

Τοπολογικός κώδικας: Παιδική Βιβλιοθήκη Ορέστου

Χρονολογικός κώδικας: 09/10/2014

Τοπολογικός κώδικας: Παιδική Βιβλιοθήκη Ξηροκρήνης

Χρονολογικός κώδικας: 18/02/2015

Τοπολογικός κώδικας: Περιφερειακή Βιβλιοθήκη Χαριλάου

Χρονολογικός κώδικας: 19/02/2015

Τοπολογικός κώδικας: Παιδική Βιβλιοθήκη Ορέστου

Χρονολογικός κώδικας: 06/03/2015

Τοπολογικός κώδικας: Παιδική Βιβλιοθήκη Καλλιθέας

Χρονολογικός κώδικας: 08/05/2015

Τοπολογικός κώδικας: Παιδική Βιβλιοθήκη Δελφών

Χρονολογικός κώδικας: 12/02/2016

Τοπολογικός κώδικας: Παιδική Βιβλιοθήκη Καλλιθέας

Χρονολογικός κώδικας: 18/02/2016, 19/02/2016 και 17/03/2016

Τοπολογικός κώδικας: Παιδική Βιβλιοθήκη Δελφών

Χρονολογικός κώδικας: 23/02/2016

Τοπολογικός κώδικας: Παιδική Βιβλιοθήκη Ξηροκρήνης

Χρονολογικός κώδικας: 16/03/2016

Τοπολογικός κώδικας: Πρότυπη Σχολική Βιβλιοθήκη

Χρονολογικός κώδικας: 23/03/2016

Τοπολογικός κώδικας: Περιφερειακή Βιβλιοθήκη Τριανδρίας

Χρονολογικός κώδικας: 30/03/2016

Τοπολογικός κώδικας: Περιφερειακή Βιβλιοθήκη Κωνσταντινουπόλεως

Χρονολογικός κώδικας: 31/03/2016

Τοπολογικός κώδικας: Παιδική Βιβλιοθήκη Ορέστου

Επαναληπτικός κώδικας : Διπλή παρουσίαση στις παραπάνω ημερομηνίες (ώρες: 10.00 – 11.00 & 11.00 – 12.00) σε κάθε μία από τις παραπάνω βιβλιοθήκες του Δήμου Θεσσαλονίκης .

8) Εκπαιδευτικό πρόγραμμα: «Το «παραμύθι» της Γης μέσα στους αιώνες»

Σημαίνον: Παραμύθι

Σημαινόμενο: Γη, η αρχή της δημιουργίας της

Δραστηριότητες: ακροστοιχίδες, σταυρόλεξα

Πομπός : εθελοντής Γεωλόγος

Δέκτες – ηλικιακός κώδικας: Μαθητές 11 - 12 χρονών (Τάξη: ΣΤ ' Δημοτικού)

Χρονολογικός κώδικας: 06/05/2014

Τοπολογικός κώδικας: Περιφερειακή Βιβλιοθήκη Χαριλάου

Χρονολογικός κώδικας: 08/05/2014

Τοπολογικός κώδικας: Περιφερειακή Βιβλιοθήκη Σταθμού

Χρονολογικός κώδικας: 09/05/2014

Τοπολογικός κώδικας: Παιδική Βιβλιοθήκη Δελφών

9) Εκπαιδευτικό πρόγραμμα: «Το δάσος μας»

Σημαίνον: το δάσος

Σημαινόμενο: περιαστικό δάσος του Σείχ – Σου (Θεσσαλονίκη)

Δραστηριότητες: εικαστικά

Αξιακός κώδικας: Περιβαλλοντική ευαισθητοποίηση

Πομπός – Φορέας: Περιβαλλοντική Οργάνωση « Καλλιστώ»

Δέκτες – ηλικιακός κώδικας: Μαθητές 8 - 10 χρονών (Τάξεις: Γ΄ & Δ΄ Δημοτικού)

Χρονολογικός κώδικας: 06/05/2014

Τοπολογικός κώδικας: Περιφερειακή Βιβλιοθήκη Κωνσταντινουπόλεως

Χρονολογικός κώδικας: 07/05/2014

Τοπολογικός κώδικας: Περιφερειακή Βιβλιοθήκη 40 Εκκλησιών

Χρονολογικός κώδικας: 09/05/2014

Τοπολογικός κώδικας: Περιφερειακή Βιβλιοθήκη Τριανδρίας

Χρονολογικός κώδικας: 12/05/2014

Τοπολογικός κώδικας: Περιφερειακή Βιβλιοθήκη Κάτω Τούμπας

Χρονολογικός κώδικας: 13/05/2014

Τοπολογικός κώδικας: Πρότυπη Σχολική Βιβλιοθήκη

Χρονολογικός κώδικας: 14/05/2014

Τοπολογικός κώδικας: Περιφερειακή Βιβλιοθήκη Άνω Τούμπας

Χρονολογικός κώδικας: 15/05/2014

Τοπολογικός κώδικας: Περιφερειακή Βιβλιοθήκη Τριανδρίας

Χρονολογικός κώδικας: 12/11/2014

Τοπολογικός κώδικας: Παιδική βιβλιοθήκη Καλλιθέας

Χρονολογικός κώδικας: 13/11/2014

Τοπολογικός κώδικας: Περιφερειακή Βιβλιοθήκη Σταθμού

Χρονολογικός κώδικας: 18/11/2014

Τοπολογικός κώδικας: Παιδική βιβλιοθήκη Ορέστου

Χρονολογικός κώδικας: 20/11/2014

Τοπολογικός κώδικας: Παιδική βιβλιοθήκη Ξηροκρήνης

Χρονολογικός κώδικας: 21/11/2014

Τοπολογικός κώδικας: Παιδική βιβλιοθήκη Δελφών

Χρονολογικός κώδικας: 25/11/2014

Τοπολογικός κώδικας: Παιδική βιβλιοθήκη Άνω Πόλης

Χρονολογικός κώδικας: 27/11/2014

Τοπολογικός κώδικας: Πρότυπη Σχολική Βιβλιοθήκη

Χρονολογικός κώδικας: 03/03/2015 και 15/03/2015

Τοπολογικός κώδικας: Παιδική βιβλιοθήκη Ξηροκρήνης

Χρονολογικός κώδικας: 15/05/2015

Τοπολογικός κώδικας: Παιδική βιβλιοθήκη Καλλιθέας

Επαναληπτικός κώδικας : Διπλή παρουσίαση στις παραπάνω ημερομηνίες (ώρες: 10.00 – 11.00 & 11.00 – 12.00) σε κάθε μία από τις παραπάνω βιβλιοθήκες του Δήμου Θεσσαλονίκης .

10) Εκπαιδευτικό πρόγραμμα: « Το παιχνίδι του νερού »

Σημαίνον: Παιχνίδι

Σημαινόμενο: Νερό

Δραστηριότητες: Επιτραπέζιο παιχνίδι για τους τρόπους εξοικονόμησης και σωστής διαχείρισης του νερού,

Αξιακός κώδικας: Περιβαλλοντική ευαισθητοποίηση

Πομπός – Φορέας: εθελοντική εργασία Θεσσαλονίκης

Λέκτες – ηλικιακός κώδικας: Μαθητές 10 - 12 χρονών (Τάξεις: Δ΄, Ε΄ & ΣΤ΄ Δημοτικού)

Χρονολογικός κώδικας: 04/03/2015

Τοπολογικός κώδικας: Περιφερειακή Βιβλιοθήκη Κάτω Τούμπα

Χρονολογικός κώδικας: 11/03/2015

Τοπολογικός κώδικας: Παιδική Βιβλιοθήκη Ξηροκρήνης

Χρονολογικός κώδικας: 18/03/2015

Τοπολογικός κώδικας: Παιδική Βιβλιοθήκη Άνω Πόλης

Επαναληπτικός κώδικας : Διπλή Παρουσίαση σε καθεμιά από τις παραπάνω βιβλιοθήκες του Δ. Θεσσαλονίκης (ώρες: 10.00 – 11.00 & 11.00 – 12.00)

11) Εκπαιδευτικό πρόγραμμα: «Περιβάλλον - Ανακύκλωση Απορριμμάτων»

Σημαίνον: Περιβάλλον – Ανακύκλωση

Σημαινόμενο: Επαναχρησιμοποίηση απορριμμάτων

Δραστηριότητες: Κατασκευή ανακυκλωμένου χαρτιού από χαρτοπολτό

Αξιακός κώδικας: Περιβαλλοντική ευαισθητοποίηση

Πομπός – Φορέας: ΦΟΔΣΑ, Φορέας Διαχείρισης Στερεών Αποβλήτων Κεντρικής Μακεδονίας.

Δέκτες – ηλικιακός κώδικας: Μαθητές 10 - 12 χρονών (Τάξεις: Δ΄, Ε΄ & ΣΤ΄ Δημοτικού)

Χρονολογικός κώδικας: 21/04/2015

Τοπολογικός κώδικας: Παιδική Βιβλιοθήκη Δελφών

Χρονολογικός κώδικας: 23/04/2015

Τοπολογικός κώδικας: Περιφερειακή Βιβλιοθήκη Σταθμού

Χρονολογικός κώδικας: 03/11/2015

Τοπολογικός κώδικας: Περιφερειακή Βιβλιοθήκη Κωνσταντινούπολεως

Χρονολογικός κώδικας: 04/11/2015

Τοπολογικός κώδικας: Παιδική Βιβλιοθήκη Άνω Πόλης

Χρονολογικός κώδικας: 05/11/2015

Τοπολογικός κώδικας: Παιδική Βιβλιοθήκη Ορέστου

Χρονολογικός κώδικας: 06/11/2015

Τοπολογικός κώδικας: Παιδική Βιβλιοθήκη Καλλιθέας

Χρονολογικός κώδικας: 09/11/2015

Τοπολογικός κώδικας: Περιφερειακή Βιβλιοθήκη Άνω Τούμπας

Χρονολογικός κώδικας: 10/11/2015

Τοπολογικός κώδικας: Παιδική Βιβλιοθήκη Ξηροκρήνης

Χρονολογικός κώδικας: 11/11/2015

Τοπολογικός κώδικας: Περιφερειακή Βιβλιοθήκη Τριανδρίας

Χρονολογικός κώδικας: 13/11/2015

Τοπολογικός κώδικας: Περιφερειακή Βιβλιοθήκη Σταθμού

Χρονολογικός κώδικας: 19/11/2015

Τοπολογικός κώδικας: Παιδική Βιβλιοθήκη Δελφών

Χρονολογικός κώδικας: 20/11/2015

Τοπολογικός κώδικας: Περιφερειακή Βιβλιοθήκη 40 Εκκλησιών

Χρονολογικός κώδικας: 23/11/2015

Τοπολογικός κώδικας: Περιφερειακή Βιβλιοθήκη Χαριλάου

Χρονολογικός κώδικας: 25/11/2015

Τοπολογικός κώδικας: Περιφερειακή Βιβλιοθήκη Κάτω Τούμπας

Χρονολογικός κώδικας: 26/11/2015

Τοπολογικός κώδικας: Πρότυπη Σχολική Βιβλιοθήκη

Χρονολογικός κώδικας: 21/01/2016

Τοπολογικός κώδικας: Παιδική Βιβλιοθήκη Ξηροκρήνης

Χρονολογικός κώδικας: 22/01/2016

Τοπολογικός κώδικας: Περιφερειακή Βιβλιοθήκη 40 Εκκλησιών

Χρονολογικός κώδικας: 25/01/2016

Τοπολογικός κώδικας: Περιφερειακή Βιβλιοθήκη Κωνσταντινουπόλεως

Χρονολογικός κώδικας: 26/01/2016

Τοπολογικός κώδικας: Παιδική Βιβλιοθήκη Ορέστου

Χρονολογικός κώδικας: 01/02/2016

Τοπολογικός κώδικας: Περιφερειακή Βιβλιοθήκη Άνω Τούμπας

Χρονολογικός κώδικας: 02/02/2016

Τοπολογικός κώδικας: Παιδική Βιβλιοθήκη Ξηροκρήνης

Χρονολογικός κώδικας: 03/02/2016

Τοπολογικός κώδικας: Περιφερειακή Βιβλιοθήκη Χαριλάου

Χρονολογικός κώδικας: 04/02/2016

Τοπολογικός κώδικας: Παιδική Βιβλιοθήκη Δελφών

Χρονολογικός κώδικας: 05/02/2016

Τοπολογικός κώδικας: Παιδική Βιβλιοθήκη Καλλιθέας

Χρονολογικός κώδικας: 10/02/2016

Τοπολογικός κώδικας: Παιδική Βιβλιοθήκη Άνω Πόλης

Χρονολογικός κώδικας: 17/02/2016

Τοπολογικός κώδικας: Πρότυπη Σχολική Βιβλιοθήκη

Χρονολογικός κώδικας: 22/02/2016

Τοπολογικός κώδικας: Περιφερειακή Βιβλιοθήκη Κάτω Τούμπας

Χρονολογικός κώδικας: 24/02/2016

Τοπολογικός κώδικας: Περιφερειακή Βιβλιοθήκη Σταθμού

Χρονολογικός κώδικας: 26/02/2016

Τοπολογικός κώδικας: Περιφερειακή Βιβλιοθήκη Τριανδρίας

Επαναληπτικός κώδικας : Διπλή παρουσίαση στις παραπάνω ημερομηνίες (ώρες: 10.00 – 11.00 & 11.00 – 12.00) σε κάθε μία από τις παραπάνω βιβλιοθήκες του Δήμου Θεσσαλονίκης .

12) Εκπαιδευτικό πρόγραμμα: «Η μυρμηγκοφωλιά»

Σημαίνον: μυρμηγκοφωλιά

Σημαινόμενο: ζωντανή αποικία μυρμηγκιών

Δραστηριότητες: Παρατήρηση της αποικίας των μυρμηγκιών ως προς την οργάνωση, τη συνεργασία , τη διαχείριση των πόρων και απολιθωμάτων εκατομμυρίων ετών

Αξιακός κώδικας: Περιβαλλοντική ευαισθητοποίηση

Πομπός : εθελοντής περιβαλλοντολόγος

Δέκτες – ηλικιακός κώδικας: Μαθητές 8 - 10 χρονών (Τάξεις: Γ΄ & Δ΄ Δημοτικού)

Χρονολογικός κώδικας: 03/04/2017

Τοπολογικός κώδικας: Περιφερειακή Βιβλιοθήκη Κωνσταντινουπόλεως

Χρονολογικός κώδικας: 06/04/2017

Τοπολογικός κώδικας: Περιφερειακή Βιβλιοθήκη Χαριλάου

Χρονολογικός κώδικας: 25/04/2017

Τοπολογικός κώδικας: Παιδική Βιβλιοθήκη Ξηροκρήνης

Χρονολογικός κώδικας: 04/05/2017

Τοπολογικός κώδικας: Παιδική Βιβλιοθήκη Ορέστου

Χρονολογικός κώδικας: 12/05/2017

Τοπολογικός κώδικας: Παιδική Βιβλιοθήκη Άνω Πόλης

Χρονολογικός κώδικας: 15/05/2017

Τοπολογικός κώδικας: Περιφερειακή Βιβλιοθήκη Κάτω Τούμπας

Επαναληπτικός κώδικας : Διπλή παρουσίαση στις παραπάνω ημερομηνίες(ώρες: 09.30 – 11.00 & 11.00 – 12.30)σε κάθε μία από τις παραπάνω βιβλιοθήκες του Δήμου Θεσσαλονίκης .

13) Εκπαιδευτικό πρόγραμμα: «Μαθαίνω για το νερό και το δάσος»

Σημαίνον: Μάθηση

Σημαινόμενο: νερό και δάσος

Δραστηριότητες: Παρατήρηση πειράματος και παιχνίδι εικόνων

Αξιακός κώδικας: Περιβαλλοντική ευαισθητοποίηση

Πομπός : εθελοντής Δρ. Δασολογίας και Φυσικού Περιβάλλοντος

Δέκτες – ηλικιακός κώδικας: Μαθητές 8 - 9 χρονών (Τάξη: Γ΄ Δημοτικού)

Χρονολογικός κώδικας: 19/10/2017, 8/11/2017 και 30/11/2017

Τοπολογικός κώδικας: Κεντρική Παιδική Βιβλιοθήκη

Επαναληπτικός κώδικας : Διπλή Παρουσίαση στις παραπάνω ημερομηνίες (ώρες: 10.00 – 11.00 & 11.00 – 12.00) στη βιβλιοθήκη του Δήμου Θεσσαλονίκης .

ΘΕΜΑ: ΔΙΑΤΡΟΦΗ

(Συνολικά: 10 εκπαιδευτικά προγράμματα που τα παρακολούθησαν **63 τμήματα** (Γ' έως ΣΤ' Δημοτικού) σε ισάριθμες παρουσιάσεις στις Βιβλιοθήκες του Δήμου Θεσσαλονίκης)

1) Εκπαιδευτικό πρόγραμμα: «Ποια τροφή κάνει καλό;»

Σημαίνον: τροφή

Σημαινόμενο: υγιεινή διατροφή

Δραστηριότητες: ακροστοιχίδες, σταυρόλεξα

Πομπός : εθελόντρια Διαιτολόγος – Διατροφολόγος 1

Δέκτες – ηλικιακός κώδικας: Μαθητές 8 – 10 χρονών (Τάξεων: Γ' ή Δ' Δημοτικού)

Χρονολογικός κώδικας: 14/10/2013

Τοπολογικός κώδικας: Περιφερειακή Βιβλιοθήκη Άνω Τούμπας

Χρονολογικός κώδικας: 15/10/2013

Τοπολογικός κώδικας: Περιφερειακή Βιβλιοθήκη Κάτω Τούμπας "Γ. Ιωάννου"

Χρονολογικός κώδικας: 16/10/2013

Τοπολογικός κώδικας: Περιφερειακή Βιβλιοθήκη Χαριλάου

Χρονολογικός κώδικας: 16/10/2013

Τοπολογικός κώδικας: Περιφερειακή Βιβλιοθήκη Χαριλάου

Χρονολογικός κώδικας: 17/10/2013

Τοπολογικός κώδικας: Περιφερειακή Βιβλιοθήκη Σιδηρ. Σταθμού

Χρονολογικός κώδικας: 18/10/2013

Τοπολογικός κώδικας: Περιφερειακή Βιβλιοθήκη Τριανδρίας

Χρονολογικός κώδικας: 21/10/2013

Τοπολογικός κώδικας: Πρότυπη Σχολική Βιβλιοθήκη

Χρονολογικός κώδικας: 22/10/2013

Τοπολογικός κώδικας: Περιφερειακή Βιβλιοθήκη Κωνσταντινουπόλεως

2) Εκπαιδευτικό πρόγραμμα: «Διάλειμμα , ώρα για δεκατιανό»

Σημαίνον: Διάλειμμα

Σημαινόμενο: Δεκατιανό γεύμα

Δραστηριότητες: εικαστικά

Πομπός : εθελόντρια Διαιτολόγος – Διατροφολόγος 2

Δέκτες – ηλικιακός κώδικας: Μαθητές 10 – 12 χρονών (Τάξεων: Ε΄ & ΣΤ΄ Δημοτικού)

Χρονολογικός κώδικας: 15/10/2013

Τοπολογικός κώδικας: Περιφερειακή Βιβλιοθήκη 40 Εκκλησιών

Χρονολογικός κώδικας: 16/10/2013

Τοπολογικός κώδικας: Παιδική Βιβλιοθήκη Δελφών

Χρονολογικός κώδικας: 18/10/2013

Τοπολογικός κώδικας: Παιδική Βιβλιοθήκη Καλλιθέας

Χρονολογικός κώδικας: 22/10/2013

Τοπολογικός κώδικας: Παιδική Βιβλιοθήκη Ξηροκρήνης

Χρονολογικός κώδικας: 23/10/2013

Τοπολογικός κώδικας: Παιδική Βιβλιοθήκη Ορέστου

Χρονολογικός κώδικας: 24/10/2013

Τοπολογικός κώδικας: Παιδική Βιβλιοθήκη Άνω Πόλης

3) Εκπαιδευτικό πρόγραμμα: «Ταξίδι στη γεύση μαγικό με έργα τέχνης οδηγό »

Σημαίνον: Ταξίδι

Σημαινόμενο: Πίνακες ζωγραφικής με θέμα τα τρόφιμα

Δραστηριότητες: εικαστικά

Πομπός - Φορέας: Παιδικό Μουσείο Θεσσαλονίκης

Δέκτες – ηλικιακός κώδικας: Μαθητές 10 – 12 χρονών (Τάξεων: Ε΄ & ΣΤ΄ Δημοτικού)

Χρονολογικός κώδικας: 16/10/2013

Τοπολογικός κώδικας: Παιδική Βιβλιοθήκη Ξηροκρήνης

4) Εκπαιδευτικό πρόγραμμα: «Μαγική πυραμίδα»

Σημαίνον: πυραμίδα

Σημαινόμενο: Διατροφή

Δραστηριότητες: εικαστικά

Πομπός : εθελόντριες Διαιτολόγοι – Διατροφολόγοι 3

Δέκτες – ηλικιακός κώδικας: Μαθητές 8 – 10 χρονών (Τάξεων: Γ΄ & Δ΄ Δημοτικού)

Χρονολογικός κώδικας: 29/01/2014 και 11/03/2014

Τοπολογικός κώδικας: Παιδική Βιβλιοθήκη Καλλιθέας

5) Εκπαιδευτικό πρόγραμμα: «Το γάλα»

Σημαίνον: Γάλα

Σημαινόμενο: διαδικασία παραγωγής γάλακτος και των γαλακτοκομικών προϊόντων

Δραστηριότητες: παιχνίδια ερωτήσεων και απαντήσεων

Πομπός : εθελοντής Γεωπόνος- Ζωωτέχνης

Δέκτες – ηλικιακός κώδικας: Μαθητές 9– 10 χρονών (Τάξη: Δ΄ Δημοτικού)

Χρονολογικός κώδικας: 07/05/2014

Τοπολογικός κώδικας: Περιφερειακή Βιβλιοθήκη Κωνσταντινουπόλεως

6) Εκπαιδευτικό πρόγραμμα: «Το ουράνιο τόξο της διατροφής»

Σημαίνον: Το ουράνιο τόξο

Σημαινόμενο: Διατροφή

Δραστηριότητες: εικαστικά

Πομπός : εθελόντρια Διαιτολόγος – Διατροφολόγος 2

Δέκτες – ηλικιακός κώδικας: Μαθητές 8 – 10 χρονών (Τάξεων: Γ΄ & Δ΄ Δημοτικού)

Χρονολογικός κώδικας: 15/10/2014

Τοπολογικός κώδικας: Περιφερειακή Βιβλιοθήκη Κωνσταντινουπόλεως

Χρονολογικός κώδικας: 30/10/2014

Τοπολογικός κώδικας: Παιδική Βιβλιοθήκη Ξηροκρήνης

Χρονολογικός κώδικας: 12/11/2014

Τοπολογικός κώδικας: Παιδική Βιβλιοθήκη Ορέστου

7) Εκπαιδευτικό πρόγραμμα: «Διατροφή και υγεία»

Σημαίνον: Διατροφή

Σημαινόμενο: υγιεινή διατροφή και επιλογή τροφίμων

Δραστηριότητες: ομαδικά παιχνίδια ερωτήσεων και απαντήσεων

Πομπός - Φορέας : Ε.Κ.ΠΟΙ.ΖΩ «Ένωση Καταναλωτών η Ποιότητα Ζωής».

Δέκτες – ηλικιακός κώδικας: Μαθητές 10 – 12 χρονών (Τάξεων: Ε΄ ή ΣΤ΄

Δημοτικού)

Χρονολογικός κώδικας: 16/10/2014

Τοπολογικός κώδικας: Περιφερειακή Βιβλιοθήκη Σιδηρ. Σταθμού

Χρονολογικός κώδικας: 21/10/2014

Τοπολογικός κώδικας: Παιδική Βιβλιοθήκη Καλλιθέας

Χρονολογικός κώδικας: 29/10/2014

Τοπολογικός κώδικας: Πρότυπη Σχολική Βιβλιοθήκη

8) Εκπαιδευτικό πρόγραμμα: «Το πιάτο της υγιεινής διατροφής»

Σημαίνον: Το πιάτο

Σημαινόμενο: υγιεινή διατροφή

Δραστηριότητες: εικαστικά και κουίζ

Πομπός : εθελόντρια φοιτήτρια του Τμήματος Διατροφής και Διαιτολογίας του Α.Τ.Ε.Ι.Θ.

Δέκτες – ηλικιακός κώδικας: Μαθητές 10 – 12χρονών (Τάξεων: Ε΄ ή ΣΤ΄ Δημοτικού)

Χρονολογικός κώδικας: 04/11/2014

Τοπολογικός κώδικας: Παιδική βιβλιοθήκη Ορέστου

Χρονολογικός κώδικας: 05/11/2014

Τοπολογικός κώδικας: Παιδική βιβλιοθήκη Καλλιθέας

Χρονολογικός κώδικας: 06/11/2014

Τοπολογικός κώδικας: Πρότυπη Σχολική Βιβλιοθήκη

Χρονολογικός κώδικας: 07/11/2014

Τοπολογικός κώδικας: Παιδική βιβλιοθήκη Δελφών

Χρονολογικός κώδικας: 10/11/2014

Τοπολογικός κώδικας: Περιφερειακή Βιβλιοθήκη Κάτω Τούμπας

Χρονολογικός κώδικας: 13/11/2014

Τοπολογικός κώδικας: Παιδική βιβλιοθήκη Ξηροκρήνης

Χρονολογικός κώδικας: 20/11/2014

Τοπολογικός κώδικας: Περιφερειακή Βιβλιοθήκη 40 Εκκλησιών

Χρονολογικός κώδικας: 21/11/2014

Τοπολογικός κώδικας: Περιφερειακή Βιβλιοθήκη Χαριλάου

Χρονολογικός κώδικας: 24/11/2014

Τοπολογικός κώδικας: Περιφερειακή Βιβλιοθήκη Άνω Τούμπας

9) Εκπαιδευτικό πρόγραμμα: «Ματ Διατροφής σε 7 κινήσεις»

Σημαίνον: Ματ

Σημαινόμενο: Διατροφή (επτά ημερών)

Δραστηριότητες: εικαστικά

Πομπός : εθελόντρια Διαιτολόγος – Διατροφολόγος 2

Δέκτες – ηλικιακός κώδικας: Μαθητές 10 - 11 χρονών (Τάξεων: Δ΄ ή Ε΄ Δημοτικού)

Χρονολογικός κώδικας: 18/10/2016

Τοπολογικός κώδικας: Περιφερειακή Βιβλιοθήκη Κάτω Τούμπας

Χρονολογικός κώδικας: 10/11/2016

Τοπολογικός κώδικας: Περιφερειακή Βιβλιοθήκη 40 Εκκλησιών

Χρονολογικός κώδικας: 24/11/2016

Τοπολογικός κώδικας: Παιδική Βιβλιοθήκη Ορέστου

Χρονολογικός κώδικας: 12/12/2016

Τοπολογικός κώδικας: Περιφερειακή Βιβλιοθήκη Χαριλάου

Επαναληπτικός κώδικας: Διπλή παρουσίαση στις παραπάνω βιβλιοθήκες του Δ.

Θεσσαλονίκης, ώρες 10.00 – 11.00 και 11.00 – 12.00.

10) Εκπαιδευτικό πρόγραμμα: «Συζητάμε για την υγιεινή διατροφή»

Σημαίνον: Συζήτηση

Σημαινόμενο: υγιεινή διατροφή

Δραστηριότητες: κουίζ, αινίγματα

Πομπός : Υπάλληλος βιβλιοθήκης

Δέκτες – ηλικιακός κώδικας: Μαθητές 10 – 12χρονών (Τάξεων: Ε΄ & ΣΤ΄ Δημοτικού)

Χρονολογικός κώδικας: 10/03/2017, 16/03/2017 & 06/04/2017

Τοπολογικός κώδικας: Παιδική Βιβλιοθήκη Καλλιθέας

Χρονολογικός κώδικας: 14/03/2017

Τοπολογικός κώδικας: Περιφερειακή Βιβλιοθήκη Τριανδρίας

Χρονολογικός κώδικας: 28/03/2017

Τοπολογικός κώδικας: Παιδική Βιβλιοθήκη Άνω Πόλης

Χρονολογικός κώδικας: 04/04/2017

Τοπολογικός κώδικας: Περιφερειακή Βιβλιοθήκη Κωνσταντινουπόλεως

Χρονολογικός κώδικας: 27/04/2017

Τοπολογικός κώδικας: Παιδική Βιβλιοθήκη Δελφών

Χρονολογικός κώδικας: 04/05/2017

Τοπολογικός κώδικας: Παιδική Βιβλιοθήκη Ξηροκρήνης

Επαναληπτικός κώδικας: Διπλή Παρουσίαση στις παραπάνω ημερομηνίες (ώρες: 10.00 – 11.00 & 11.00 – 12.00) στις παραπάνω βιβλιοθήκες του Δήμου Θεσσαλονίκης .

ΘΕΜΑ: ΑΣΤΡΟΝΟΜΙΑ

(Συνολικά: 3 εκπαιδευτικά προγράμματα που τα παρακολούθησαν **76 τμήματα** (Γ΄ έως ΣΤ΄ Δημοτικού) σε ισάριθμες παρουσιάσεις στις Βιβλιοθήκες του Δήμου Θεσσαλονίκης)

1) Εκπαιδευτικό πρόγραμμα: « Η μυθολογία των Αστερισμών»

Σημαίνον: Μυθολογία

Σημαινόμενο: Αστερισμοί (Ανδρομέδα, Κασσιόπη , Μικρή και Μεγάλη Άρκτος κ.α.)

Δραστηριότητες: εικαστικά

Πομπός –Φορέας συνεργασίας: Όμιλος Φίλων Αστρονομίας

Δέκτες – ηλικιακός κώδικας: Μαθητές 8 – 10 χρονών (Τάξεων: Γ΄ ή Δ΄ Δημοτικού)

Χρονολογικός κώδικας: 04/02/2014

Τοπολογικός κώδικας: Παιδική Βιβλιοθήκη Καλλιθέας

Χρονολογικός κώδικας: 05/02/2014

Τοπολογικός κώδικας: Παιδική Βιβλιοθήκη Ορέστου

Χρονολογικός κώδικας: 06/02/2014

Τοπολογικός κώδικας: Παιδική Βιβλιοθήκη Δελφών

Χρονολογικός κώδικας: 07/02/2014

Τοπολογικός κώδικας: Περιφερειακή βιβλιοθήκη Σταθμού

Χρονολογικός κώδικας: 10/02/2014

Τοπολογικός κώδικας: Πρότυπη Σχολική Βιβλιοθήκη

Χρονολογικός κώδικας: 11/02/2014

Τοπολογικός κώδικας: Παιδική Βιβλιοθήκη Ξηροκρήνης

Χρονολογικός κώδικας: 12/02/2014

Τοπολογικός κώδικας: Παιδική Βιβλιοθήκη Άνω Πόλης

Χρονολογικός κώδικας: 01/10/2014

Τοπολογικός κώδικας: Περιφερειακή Βιβλιοθήκη Τριανδρίας

Χρονολογικός κώδικας: 02/10/2014

Τοπολογικός κώδικας: Περιφερειακή Βιβλιοθήκη 40 Εκκλησιών

Χρονολογικός κώδικας: 03/10/2014

Τοπολογικός κώδικας: Περιφερειακή Βιβλιοθήκη Άνω Τούμπας

Χρονολογικός κώδικας: 06/10/2014

Τοπολογικός κώδικας: Περιφερειακή Βιβλιοθήκη Κάτω Τούμπας

Χρονολογικός κώδικας: 07/10/2014

Τοπολογικός κώδικας: Περιφερειακή Βιβλιοθήκη Κωνσταντινουπόλεως

Χρονολογικός κώδικας: 16/10/2014

Τοπολογικός κώδικας: Περιφερειακή Βιβλιοθήκη Χαριλάου

Επαναληπτικός κώδικας: Διπλή Παρουσίαση στις παραπάνω ημερομηνίες (ώρες:

10.00 – 11.30 & 11:30 - 13:00) στις παραπάνω βιβλιοθήκες του Δήμου

Θεσσαλονίκης .

2) Εκπαιδευτικό πρόγραμμα: «Ο άνθρωπος στο Διάστημα»

Σημαίνον: Ο άνθρωπος

Σημαινόμενο: Διάστημα αστροναύτες

Δραστηριότητες: κινητικά παιχνίδια

Πομπός –Φορέας συνεργασίας: Όμιλος Φίλων Αστρονομίας
Δέκτες – ηλικιακός κώδικας: Μαθητές 10 – 11χρονών (Τάξεων: Δ΄ ή Ε΄ Δημοτικού)
Χρονολογικός κώδικας: 13/02/2014
Τοπολογικός κώδικας: Περιφερειακή βιβλιοθήκη Σταθμού

Χρονολογικός κώδικας: 14/02/2014
Τοπολογικός κώδικας: Παιδική Βιβλιοθήκη Δελφών

Χρονολογικός κώδικας: 05/03/2014
Τοπολογικός κώδικας: Παιδική Βιβλιοθήκη Καλλιθέας

Χρονολογικός κώδικας: 06/03/2014
Τοπολογικός κώδικας: Παιδική Βιβλιοθήκη Άνω Πόλης

Χρονολογικός κώδικας: 07/03/2014
Τοπολογικός κώδικας: Παιδική Βιβλιοθήκη Ξηροκρήνης

Χρονολογικός κώδικας: 10/03/2014
Τοπολογικός κώδικας: Πρότυπη Σχολική Βιβλιοθήκη

Χρονολογικός κώδικας: 11/03/2014
Τοπολογικός κώδικας: Παιδική Βιβλιοθήκη Ορέστου

Χρονολογικός κώδικας: 08/10/2014
Τοπολογικός κώδικας: Περιφερειακή Βιβλιοθήκη Τριανδρίας

Χρονολογικός κώδικας: 09/10/2014
Τοπολογικός κώδικας: Περιφερειακή Βιβλιοθήκη 40 Εκκλησιών

Χρονολογικός κώδικας: 10/10/2014
Τοπολογικός κώδικας: Περιφερειακή Βιβλιοθήκη Άνω Τούμπας

Χρονολογικός κώδικας: 13/10/2014
Τοπολογικός κώδικας: Περιφερειακή Βιβλιοθήκη Κάτω Τούμπας

Χρονολογικός κώδικας: 14/10/2014
Τοπολογικός κώδικας: Περιφερειακή Βιβλιοθήκη Κωνσταντινουπόλεως

Επαναληπτικός κώδικας: Διπλή Παρουσίαση στις παραπάνω ημερομηνίες (ώρες: 10.00 – 11.30 & 11:30 - 13:00) στις παραπάνω βιβλιοθήκες του Δήμου Θεσσαλονίκης .

3) Εκπαιδευτικό πρόγραμμα: « Γνωριμία με τις ομορφιές και τα μυστήρια του Σύμπαντος»

Σημαίνον: Γνωριμία

Σημαινόμενο: Σύμπαν (πλανήτες, λευκοί νάνοι, μαύρες τρύπες, κβάζαρς ,σούπερ νόβα, γαλαξίες κ.α)

Δραστηριότητες: ομαδικά παιχνίδια ερωτήσεων και απαντήσεων

Πομπός –Φορέας συνεργασίας: Όμιλος Φίλων Αστρονομίας

Δέκτες – ηλικιακός κώδικας: Μαθητές 11 – 12χρονών (Τάξη: ΣΤ΄ Δημοτικού)

Χρονολογικός κώδικας: 12/03/2014

Τοπολογικός κώδικας: Παιδική Βιβλιοθήκη Ξηροκρήνης

Χρονολογικός κώδικας: 13/03/2014

Τοπολογικός κώδικας: Παιδική Βιβλιοθήκη Δελφών

Χρονολογικός κώδικας: 14/03/2014

Τοπολογικός κώδικας: Παιδική Βιβλιοθήκη Σταθμού

Χρονολογικός κώδικας: 17/03/2014

Τοπολογικός κώδικας: Πρότυπη Σχολική Βιβλιοθήκη

Χρονολογικός κώδικας: 18/03/2014

Τοπολογικός κώδικας: Παιδική Βιβλιοθήκη Ορέστου

Χρονολογικός κώδικας: 08/04/2014

Τοπολογικός κώδικας: Παιδική Βιβλιοθήκη Καλλιθέας

Χρονολογικός κώδικας: 09/04/2014

Τοπολογικός κώδικας: Παιδική Βιβλιοθήκη Άνω Πόλης

Χρονολογικός κώδικας: 03/11/2014

Τοπολογικός κώδικας: Περιφερειακή Βιβλιοθήκη Κάτω Τούμπας

Χρονολογικός κώδικας: 04/11/2014

Τοπολογικός κώδικας: Περιφερειακή Βιβλιοθήκη Χαριλάου

Χρονολογικός κώδικας: 05/11/2014

Τοπολογικός κώδικας: Περιφερειακή Βιβλιοθήκη Τριανδρίας

Χρονολογικός κώδικας: 07/11/2014

Τοπολογικός κώδικας: Περιφερειακή Βιβλιοθήκη Άνω Τούμπας

Χρονολογικός κώδικας: 12/11/2014

Τοπολογικός κώδικας: Περιφερειακή Βιβλιοθήκη Κωνσταντινουπόλεως

Χρονολογικός κώδικας: 13/11/2014

Τοπολογικός κώδικας: Περιφερειακή Βιβλιοθήκη 40 Εκκλησιών

Επαναληπτικός κώδικας: Διπλή Παρουσίαση στις παραπάνω ημερομηνίες (ώρες:

10.00 – 11.30 & 11:30 - 13:00) στις παραπάνω βιβλιοθήκες του Δήμου

Θεσσαλονίκης .

4) Εκπαιδευτικό πρόγραμμα: «Αστροπάρτυ»

Σημαίνον: Άστρα

Σημαινόμενο: Γιορτή

Δραστηριότητες: Παρατήρηση Σελήνης, Άρη, Κρόνου μέσα από μεγάλα τηλεσκόπια

Πομπός –Φορέας συνεργασίας: Όμιλος Φίλων Αστρονομίας

Δέκτες – ηλικιακός κώδικας: Παιδιά και Ενήλικες (4 – 80 χρονών)

Χρονολογικός κώδικας: 10/05/2014

Τοπολογικός κώδικας: Νέα Παραλία μπροστά από το «Μακεδονία Παλλάς».

ΘΕΜΑ: ΑΡΧΑΙΟΤΗΤΑ – ΙΣΤΟΡΙΑ

(**Συνολικά: 11** εκπαιδευτικά προγράμματα που τα παρακολούθησαν **66 τμήματα** (Γ΄

έως ΣΤ΄ Δημοτικού) σε ισάριθμες παρουσιάσεις στις Βιβλιοθήκες του Δήμου

Θεσσαλονίκης)

1) Εκπαιδευτικό πρόγραμμα: «Η ενδυμασία στην αρχαία Ελλάδα»

Σημαίνον: Ενδυμασία

Σημαινόμενο: αρχαία Ελλάδα – χλαμύδες

Δραστηριότητες: θεατρικές

Πομπός: εθελόντρια εκπαιδευτικός 1

Δέκτες – ηλικιακός κώδικας: Μαθητές 9 - 10 χρονών (Τάξη: Δ΄ Δημοτικού)

Χρονολογικός κώδικας: 7/02/2012

Τοπολογικός κώδικας: Παιδική Βιβλιοθήκη Άνω Πόλης

Χρονολογικός κώδικας: 8/02/2012

Τοπολογικός κώδικας: Παιδική Βιβλιοθήκη Ορέστου

Χρονολογικός κώδικας: 9/02/2012

Τοπολογικός κώδικας: Παιδική Βιβλιοθήκη Δελφών

2) Εκπαιδευτικό πρόγραμμα: «Η τέχνη της προ – προ – προ... γιαγιάς μας, της Πηνελόπης»

Σημαίνον: Τέχνη

Σημαινόμενο: Πηνελόπη – υφαντική

Δραστηριότητες: Υφαντική σε ξύλινους αυτοσχέδιους αργαλειούς

Πομπός: εθελόντρια εκπαιδευτικός 1

Δέκτες – ηλικιακός κώδικας: Μαθητές 9 χρονών (Τάξη: Δ΄ Δημοτικού)

Αισθητικός κώδικας: Λαϊκή τέχνη

Χρονολογικός κώδικας: 9/05/2012

Τοπολογικός κώδικας: Παιδική Βιβλιοθήκη Δελφών

Χρονολογικός κώδικας: 10/05/2012

Τοπολογικός κώδικας: Παιδική Βιβλιοθήκη Ορέστου

Χρονολογικός κώδικας: 11/05/2012

Τοπολογικός κώδικας: Παιδική Βιβλιοθήκη Άνω Πόλης

Πομπός: εθελόντρια εκπαιδευτικός 1

Δέκτες – ηλικιακός κώδικας: Μαθητές 11 - 12 χρονών (Τάξεις: Ε΄ ή ΣΤ΄ Δημοτικού)

Χρονολογικός κώδικας: 17/01/2013

Τοπολογικός κώδικας: Παιδική Βιβλιοθήκη Ξηροκρήνης

Χρονολογικός κώδικας: 24/01/2013

Τοπολογικός κώδικας: Παιδική Βιβλιοθήκη Ορέστου

3) Εκπαιδευτικό πρόγραμμα: «Η χρονογραμμή των 100 χρόνων από την απελευθέρωση της Θεσσαλονίκης»

Σημαίνον: Χρονογραμμή

Σημαινόμενο: Γεγονότα «σταθμοί» στα 100 χρόνια από την απελευθέρωση της Θεσσαλονίκης

Δραστηριότητες: Ομαδική κατασκευή χρονογραμμής με φωτογραφίες

Πομπός: Υπάλληλοι Βιβλιοθήκης

Δέκτες – ηλικιακός κώδικας: Μαθητές 11 – 12 χρονών (Τάξεων: Ε΄ ή ΣΤ΄ Δημοτικού)

Αξιακός κώδικας: ιστορική μνήμη

Χρονολογικός κώδικας: 4/10/2012

Τοπολογικός κώδικας: Παιδική Βιβλιοθήκη Σταθμού

Χρονολογικός κώδικας: 5/10/2012

Τοπολογικός κώδικας: Παιδική Βιβλιοθήκη Δελφών

Χρονολογικός κώδικας: 8/10/2012

Τοπολογικός κώδικας: Πρότυπη Σχολική Βιβλιοθήκη

Χρονολογικός κώδικας: 9/10/2012

Τοπολογικός κώδικας: Παιδική Βιβλιοθήκη Καλλιθέας

Χρονολογικός κώδικας: 10/10/2012

Τοπολογικός κώδικας: Παιδική Βιβλιοθήκη Άνω Πόλη

Χρονολογικός κώδικας: 11/10/2012

Τοπολογικός κώδικας : Παιδική Βιβλιοθήκη Ορέστου

Χρονολογικός κώδικας: 12/10/2012

Τοπολογικός κώδικας : Παιδική Βιβλιοθήκη Ξηροκρήνης

4) «Η χρονογραμμή των Ολυμπιακών αγώνων».

Σημαίνον: Χρονογραμμή

Σημαινόμενο: ολυμπιακοί αγώνες - πόλεις, κράτη και χρονολογία

Δεξιότητες: Ομαδική κατασκευή χρονογραμμής με φωτογραφίες.

Πομπός: Υπάλληλος της βιβλιοθήκης

Δέκτες – ηλικιακός κώδικας: Μαθητές 11 χρονών (Τάξη: Ε΄ Δημοτικού)

Αξιακός κώδικας: ιστορική μνήμη

Χρονολογικός κώδικας: 16/11/2012

Τοπολογικός κώδικας: Παιδική Βιβλιοθήκη Καλλιθέας

5) Εκπαιδευτικό πρόγραμμα: «Ο χρόνος που μας χωρίζει»

Σημαίνον: χρόνος

Σημαινόμενο: τα μνημεία της Θεσσαλονίκης.

Δραστηριότητες: εικαστικά

Πομπός: Υπάλληλος της βιβλιοθήκης

Δέκτες – ηλικιακός κώδικας: Μαθητές 9 - 10 χρονών (Τάξη: Δ΄ Δημοτικού)

Αξιακός κώδικας: ιστορική μνήμη

Χρονολογικός κώδικας: 14/03/2013

Τοπολογικός κώδικας: Περιφερειακή Βιβλιοθήκη Άνω Τούμπας

6) Εκπαιδευτικό πρόγραμμα: «Ψηφιακά ταξίδια: Μουσεία του κόσμου από την πολυθρόνα μας»

Σημαίνον: Ψηφιακά ταξίδια

Σημαινόμενο: Μέσα από τους υπολογιστές «επισκεπτόμαστε» μουσεία.

Δραστηριότητες: συμμετοχή σε παιχνίδια της ιστοσελίδας των μουσείων.

Πομπός: Ιστορικοί - Μουσειολόγοι

Δέκτες – ηλικιακός κώδικας: Μαθητές 9 - 11 χρονών (Τάξη: Δ΄ ή Ε΄ Δημοτικού)

Χρονολογικός κώδικας: 21/05/2013

Τοπολογικός κώδικας: Παιδική Βιβλιοθήκη Ξηροκρήνης

Χρονολογικός κώδικας: 22/05/2013

Τοπολογικός κώδικας: Παιδική Βιβλιοθήκη Άνω Πόλης

7) Εκπαιδευτικό πρόγραμμα: «Προϊσπανικοί πολιτισμοί της Λατινικής Αμερικής»

Σημαίνον: Προϊσπανικοί πολιτισμοί

Σημαινόμενο: Λατινική Αμερική (κτήρια, επιστήμες ,συνήθειες - φαγητό, ένδυση, παιχνίδια, ημερολόγιο κ.α. των Αζτέκων και των Ίνκας)

Δραστηριότητες: Εικαστικά, παιχνίδια

Πομπός: Εθελοντής εκπαιδευτικός 5

Δέκτες – ηλικιακός κώδικας: Μαθητές 10 -11 χρονών (Τάξη: Ε΄ Δημοτικού)

Χρονολογικός κώδικας: 07/03/2016 και 08/03/2016

Τοπολογικός κώδικας: Περιφερειακή Βιβλιοθήκη Τριανδρίας

8) Εκπαιδευτικό πρόγραμμα: «Μουσεία, Πολιτιστικά τοπία»

Σημαίνον: Μουσεία

Σημαινόμενο: εικονική περιήγηση σε μουσεία και αρχαιολογικούς χώρους .

Δραστηριότητες: προβολή dvd

Πομπός: Υπάλληλος της βιβλιοθήκης

Δέκτες – ηλικιακός κώδικας: Μαθητές 11 - 12 χρονών (Τάξη: ΣΤ΄ Δημοτικού)

Χρονολογικός κώδικας: 18/05/2016

Τοπολογικός κώδικας: Περιφερειακή Βιβλιοθήκη Χαριλάου

9) Εκπαιδευτικό πρόγραμμα: «Στα μονοπάτια των μυθικών θεών»

Σημαίνον: Μονοπάτια

Σημαινόμενο: Μυθικοί θεοί - Ελληνική Μυθολογία

Δραστηριότητες: επιτραπέζιο παιχνίδι ερωτήσεων

Πομπός: Υπάλληλος της βιβλιοθήκης

Δέκτες – ηλικιακός κώδικας: Μαθητές 8 - 9 χρονών (Τάξη: Γ΄ Δημοτικού)

Χρονολογικός κώδικας: 14/03/2017

Τοπολογικός κώδικας: Περιφερειακή Βιβλιοθήκη Κωνσταντινουπόλεως

Χρονολογικός κώδικας: 25/04/2017

Τοπολογικός κώδικας: Παιδική Βιβλιοθήκη Ορέστου

Χρονολογικός κώδικας: 28/04/2017

Τοπολογικός κώδικας: Παιδική Βιβλιοθήκη Δελφών

Χρονολογικός κώδικας: 10/05/2017

Τοπολογικός κώδικας: Περιφερειακή Βιβλιοθήκη Χαριλάου

Χρονολογικός κώδικας: 05/10/2017 και 11/10/2017

Τοπολογικός κώδικας: Κεντρική Παιδική Βιβλιοθήκη

Επαναληπτικός κώδικας : Διπλή Παρουσίαση στις παραπάνω ημερομηνίες (ώρες:

10.00 – 11.00 & 11.00 – 12.00) σε καθεμιά από τις παραπάνω Βιβλιοθήκες του

Δήμου Θεσσαλονίκης .

10) Εκπαιδευτικό πρόγραμμα: «Μούσες , Χάριτες, Ώρες, Νύμφες, Νηρηίδες και Σειρήνες »

Σημαίνον: Μούσες , Χάριτες, Ώρες, Νύμφες, Νηρηίδες και Σειρήνες

Σημαινόμενο: Μυθικές δευτερεύουσες θεότητες - Ελληνική Μυθολογία

Δραστηριότητες: επιτραπέζιο παιχνίδι ερωτήσεων

Πομπός: Υπάλληλος της βιβλιοθήκης

Δέκτες – ηλικιακός κώδικας: Μαθητές 8 - 9 χρονών (Τάξη: Γ΄ Δημοτικού)

Χρονολογικός κώδικας: 05/05/2017

Τοπολογικός κώδικας: Παιδική Βιβλιοθήκη Δελφών

Χρονολογικός κώδικας: 09/05/2017

Τοπολογικός κώδικας: Περιφερειακή Βιβλιοθήκη Κωνσταντινουπόλεως

Χρονολογικός κώδικας: 11/05/2017

Τοπολογικός κώδικας: Παιδική Βιβλιοθήκη Ορέστου

Χρονολογικός κώδικας: 17/05/2017

Τοπολογικός κώδικας: Περιφερειακή Βιβλιοθήκη

Χρονολογικός κώδικας: 09/10/2017

Τοπολογικός κώδικας: Κεντρική Παιδική Βιβλιοθήκη

Επαναληπτικός κώδικας : Διπλή Παρουσίαση στις παραπάνω ημερομηνίες (ώρες: (ώρες: 10.00 – 11.00 & 11.00 – 12.00) σε καθεμιά από τις παραπάνω Βιβλιοθήκες του Δήμου Θεσσαλονίκης .

11) Εκπαιδευτικό πρόγραμμα: «Μυθικοί ήρωες: Ηρακλής και Οδυσσέας»

Σημαίνον: Ηρακλής και Οδυσσέας

Σημαινόμενο: Μυθικοί ήρωες - Ελληνική Μυθολογία

Δραστηριότητες: επιτραπέζιο παιχνίδι ερωτήσεων

Πομπός: Υπάλληλος της βιβλιοθήκης

Δέκτες – ηλικιακός κώδικας: Μαθητές 8 - 9 χρονών (Τάξη: Γ΄ Δημοτικού)

Χρονολογικός κώδικας: 04/05/2017, 15/05/2017 και 19/05/2017

Τοπολογικός κώδικας: Περιφερειακή Βιβλιοθήκη Κωνσταντινουπόλεως

Χρονολογικός κώδικας: 12/05/2017 και 18/05/2017

Τοπολογικός κώδικας: Παιδική Βιβλιοθήκη Δελφών

Χρονολογικός κώδικας: 16/05/2017 και 23/05/2017

Τοπολογικός κώδικας: Παιδική Βιβλιοθήκη Ορέστου

Χρονολογικός κώδικας: 24/05/2017 και 31/05/2017

Τοπολογικός κώδικας: Περιφερειακή Βιβλιοθήκη Χαριλάου

Χρονολογικός κώδικας: 03/10/2017 και 04/10/2017

Τοπολογικός κώδικας: Κεντρική Παιδική Βιβλιοθήκη

Επαναληπτικός κώδικας : Διπλή Παρουσίαση στις παραπάνω ημερομηνίες (ώρες: 10.00 – 11.00 & 11.00 – 12.00) σε καθεμιά από τις παραπάνω Βιβλιοθήκες του Δήμου Θεσσαλονίκης .

ΘΕΜΑ: ΣΥΓΓΡΑΦΗ

(Συνολικά: 6 εκπαιδευτικά προγράμματα που τα παρακολούθησαν **21 τμήματα** (Γ΄ έως ΣΤ΄ Δημοτικού) σε ισάριθμες παρουσιάσεις στις Δημοτικές Βιβλιοθήκες του Δήμου Θεσσαλονίκης)

1) Εκπαιδευτικό πρόγραμμα: «Η περιπέτεια κάνει κωλοτούμπες»

Σημαίνον: Η περιπέτεια

Σημαινόμενο: ανατροπές στην περιπετειώδη ιστορία

Δραστηριότητες: ομαδική συγγραφή ιστορίας

Πομπός: εθελόντρια εκπαιδευτικός 2

Δέκτες – ηλικιακός κώδικας: Μαθητές 10 χρονών (Τάξη: Δ΄ Δημοτικού)

Χρονολογικός κώδικας: 9/11/2012

Τοπολογικός κώδικας: Παιδική Βιβλιοθήκη Δελφών

Χρονολογικός κώδικας: 16/01/2013

Τοπολογικός κώδικας: Παιδική Βιβλιοθήκη Ορέστου

Χρονολογικός κώδικας: 13/02/2013

Τοπολογικός κώδικας: Παιδική Βιβλιοθήκη Ορέστου

2) Εκπαιδευτικό πρόγραμμα: «Εκφραστείτε απλά κι ελεύθερα...»

Σημαίνον: Έκφραση

Σημαινόμενο: ελεύθερη γραφή

Δραστηριότητες: ατομική συγγραφή ιστορίας με μουσική υπόκρουση

Πομπός: εθελοντής εκπαιδευτικός 3

Δέκτες – ηλικιακός κώδικας: Μαθητές 11 χρονών (Τάξη: Ε΄ Δημοτικού)

Χρονολογικός κώδικας: 22/11/2012 και 24/01/2013

Τοπολογικός κώδικας: Πρότυπη Σχολική Βιβλιοθήκη

3) Εκπαιδευτικό πρόγραμμα: «Το ταξίδι μιας χαρτοπετσέτας»

Σημαίνον: Ταξίδι

Σημαινόμενο: περιπετειώδης ιστορία μιας χαρτοπετσέτας

Δραστηριότητες: συγγραφή ιστορίας

Πομπός: εθελόντρια εκπαιδευτικός 1

Δέκτες – ηλικιακός κώδικας: Μαθητές 8 - 9 χρονών (Τάξη: Γ΄ Δημοτικού)

Χρονολογικός κώδικας: 14/02/2013

Τοπολογικός κώδικας: Πρότυπη Σχολική Βιβλιοθήκη

Χρονολογικός κώδικας: 28/02/2013

Τοπολογικός κώδικας: Παιδική Βιβλιοθήκη Δελφών

4) Εκπαιδευτικό πρόγραμμα: «Ιστορίες Μυστηρίου»

Σημαίνον: Ιστορίες

Σημαινόμενο: Μυστήριο

Δραστηριότητες: συγγραφή ιστορίας

Πομπός: εθελόντρια εκπαιδευτικός 2

Δέκτες – ηλικιακός κώδικας: Μαθητές 10 χρονών (Τάξη: Δ΄ Δημοτικού)

Χρονολογικός κώδικας: 19/03/2014

Τοπολογικός κώδικας: Παιδική Βιβλιοθήκη Ορέστου

5) Εκπαιδευτικό πρόγραμμα: «Γράφουμε... το δικό μας ψηφιακό βιβλίο»

Σημαίνον: Βιβλίο

Σημαινόμενο: Συγγραφή και έκδοση ψηφιακής ιστορίας

Δραστηριότητες: συγγραφή ιστορίας

Πομπός: εθελόντρια εκπαιδευτικός 1 και

Πομπός- φορέας: Ινστιτούτο ψηφιακής μάθησης και επικοινωνίας «NOUS»

Δέκτες – ηλικιακός κώδικας: Μαθητές 10 χρονών (Τάξη: Δ΄ Δημοτικού)

Χρονολογικός κώδικας: 26/03/2014 και 03/04/2014

Τοπολογικός κώδικας: Παιδική Βιβλιοθήκη Άνω πόλης

Πομπός: εθελόντρια εκπαιδευτικός 2 και

Πομπός- φορέας: Ινστιτούτο ψηφιακής μάθησης και επικοινωνίας «NOUS»

Δέκτες – ηλικιακός κώδικας: Μαθητές 12 χρονών (Τάξη: ΣΤ΄ Δημοτικού)

Χρονολογικός κώδικας: 26/03/2014 και 02/04/2014

Τοπολογικός κώδικας: Παιδική Βιβλιοθήκη Ορέστου

6) Εκπαιδευτικό πρόγραμμα: «Γράφουμε... το ηλεκτρονικό βιβλίο της Ζωής»

Σημαίνον: Ηλεκτρονικό Βιβλίο

Σημαινόμενο: Ζωή: ορφανό αρκουδάκι στον Αρκτούρο - Συγγραφή και έκδοση ψηφιακής ιστορίας

Δραστηριότητες: συγγραφή ιστορίας

Πομπός- φορέας: Ινστιτούτο ψηφιακής μάθησης και επικοινωνίας «NOUS»

Δέκτες – ηλικιακός κώδικας: Μαθητές 11 - 12 χρονών (Τάξη: ΣΤ΄ Δημοτικού)

Χρονολογικός κώδικας: 23/01/2015

Τοπολογικός κώδικας: Παιδική Βιβλιοθήκη Σταθμού

Χρονολογικός κώδικας: 04/02/2015

Τοπολογικός κώδικας: Περιφερειακή Βιβλιοθήκη Άνω Τούμπας

Χρονολογικός κώδικας: 26/02/2015

Τοπολογικός κώδικας: Παιδική Βιβλιοθήκη Δελφών

Χρονολογικός κώδικας: 30/03/2015

Τοπολογικός κώδικας: Περιφερειακή Βιβλιοθήκη Κάτω Τούμπας

Χρονολογικός κώδικας: 31/03/2015

Τοπολογικός κώδικας: Παιδική Βιβλιοθήκη Ξηροκρήνης

Χρονολογικός κώδικας: 01/04/2015

Τοπολογικός κώδικας: Περιφερειακή Βιβλιοθήκη Τριανδρίας

Χρονολογικός κώδικας: 02/04/2015

Τοπολογικός κώδικας: Περιφερειακή Βιβλιοθήκη Κωνσταντινουπόλεως

Χρονολογικός κώδικας: 08/05/2015

Τοπολογικός κώδικας: Παιδική Βιβλιοθήκη Καλλιθέας και Πρότυπη Σχολική Βιβλιοθήκη

Χρονολογικός κώδικας: 09/05/2015

Τοπολογικός κώδικας: Παιδική Βιβλιοθήκη Ορέστου

ΘΕΜΑ: ΤΕΧΝΗ - ΖΩΓΡΑΦΙΚΗ

(Συνολικά: 14 εκπαιδευτικά προγράμματα που τα παρακολούθησαν 48 τμήματα (Γ΄ έως ΣΤ΄ Δημοτικού) σε ισάριθμες παρουσιάσεις στις Βιβλιοθήκες του Δήμου Θεσσαλονίκης)

1) Εκπαιδευτικό πρόγραμμα: «**Ζωγραφική με φυσικές χρωστικές**»

Σημαίνον: Ζωγραφική

Σημαινόμενο: χρωστικές φυτικής, ζωικής και ορυκτής προέλευσης

Δραστηριότητες: εικαστικά

Αισθητικός κώδικας : τέχνη

Πομπός: εθελόντρια εκπαιδευτικός 1

Δέκτες – ηλικιακός κώδικας: Μαθητές 10 χρονών (Τάξη: Δ΄ Δημοτικού)

Χρονολογικός κώδικας: 06/03/2012

Τοπολογικός κώδικας: Πρότυπη Σχολική Βιβλιοθήκη

Χρονολογικός κώδικας: 07/03/2012

Τοπολογικός κώδικας: Παιδική Βιβλιοθήκη Ορέστου

Χρονολογικός κώδικας: 08/03/2012

Τοπολογικός κώδικας: Πρότυπη Σχολική Βιβλιοθήκη

Χρονολογικός κώδικας: 23/04/2015

Τοπολογικός κώδικας: Παιδική Βιβλιοθήκη Άνω Πόλης

2) Εκπαιδευτικό πρόγραμμα: «**Οι πίνακες του Καντίνσκι**»

Σημαίνον: πίνακες ζωγραφικής

Σημαινόμενο: Ζωγράφος Καντίνσκι - ομόκεντροι κύκλοι, τετράγωνα κτλ.

Δραστηριότητες: εικαστικά

Αισθητικός κώδικας : τέχνη

Πομπός: εθελόντρια εικαστικός 1

Δέκτες – ηλικιακός κώδικας: Μαθητές 12 χρονών (Τάξη: ΣΤ΄ Δημοτικού)

Χρονολογικός κώδικας: 10/11/2012

Τοπολογικός κώδικας: Παιδική Βιβλιοθήκη Καλλιθέας

3) Εκπαιδευτικό πρόγραμμα: «Ο ζωγράφος Bellatela»

Σημαίνον: ζωγράφος Bellatela

Σημαινόμενο: Πίνακες του ζωγράφου

Δραστηριότητες: εικαστικά

Αισθητικός κώδικας : τέχνη

Πομπός: εθελόντρια εκπαιδευτικός 1

Δέκτες – ηλικιακός κώδικας: Μαθητές 8 - 9 χρονών (Τάξη: Γ΄ Δημοτικού)

Χρονολογικός κώδικας: 3/12/2013

Τοπολογικός κώδικας: Παιδική Βιβλιοθήκη Άνω Πόλης

Χρονολογικός κώδικας: 10/12/2013

Τοπολογικός κώδικας: Πρότυπη Σχολική Βιβλιοθήκη

Χρονολογικός κώδικας: 17/12/2013

Τοπολογικός κώδικας: Παιδική Βιβλιοθήκη Ορέστου

4) Εκπαιδευτικό πρόγραμμα: «Η Ταξιδιάρικη βαλίτσα του Ακριθάκη»

Σημαίνον: Ταξιδιάρικη βαλίτσα

Σημαινόμενο: Ζωγράφος Ακριθάκης , τα έργα του

Δραστηριότητες: εικαστικά και μουσικοκινητικές δραστηριότητες

Αισθητικός κώδικας : τέχνη

Πομπός – Φορέας: Παιδικό Μουσείο Θεσσαλονίκης

Δέκτες – ηλικιακός κώδικας: Μαθητές 11 - 12 χρονών (Τάξη: ΣΤ΄ Δημοτικού)

Χρονολογικός κώδικας: 14/12/2013

Τοπολογικός κώδικας: Παιδική Βιβλιοθήκη Άνω Πόλης

5) Εκπαιδευτικό πρόγραμμα: «Το νερό μέσα από τους πίνακες ζωγραφικής»

Σημαίνον: το νερό

Σημαινόμενο: πίνακες ζωγραφικής με θέμα το νερό

Δραστηριότητες: εικαστικά

Αισθητικός κώδικας : τέχνη

Πομπός: εθελοντής εικαστικός 2

Δέκτες – ηλικιακός κώδικας: Μαθητές 8 - 9 χρονών (Τάξη: Γ΄ Δημοτικού)

Χρονολογικός κώδικας: 26/11/2014

Τοπολογικός κώδικας: Παιδική Βιβλιοθήκη Καλλιθέας

6) Εκπαιδευτικό πρόγραμμα: «Ρεύματα και ζωγράφοι: από την Αφροδίτη του Botticelli ως τον Elvis Presley του Warhol»

Σημαίνουν: Ρεύματα , ζωγράφοι

Σημαινόμενο: Ρεύματα **Αναγέννησης και Μανιερισμού** και οι σπουδαιότεροι εκφραστές των ρευμάτων αυτών.

Δραστηριότητες: Εικαστικά

Πομπός: εθελόντρια εκπαιδευτικός 4

Δέκτες – ηλικιακός κώδικας: Μαθητές 10 - 11 χρονών (Τάξη: Ε΄ Δημοτικού)

Χρονολογικός κώδικας: 22/01/2016

Τοπολογικός κώδικας: Παιδική Βιβλιοθήκη Δελφών

Χρονολογικός κώδικας: 28/01/2016

Τοπολογικός κώδικας: Παιδική Βιβλιοθήκη Ορέστου

Χρονολογικός κώδικας: 03/02/2016

Τοπολογικός κώδικας: Παιδική Βιβλιοθήκη Ξηροκρήνης

Χρονολογικός κώδικας: 10/02/2016

Τοπολογικός κώδικας: Περιφερειακή Βιβλιοθήκη Χαριλάου

Επαναληπτικός κώδικας: Διπλή παρουσίαση σε κάθε μία από τις παραπάνω βιβλιοθήκες του Δήμου Θεσσαλονίκης , ώρες 10.00 – 11.00 & 11.00 – 12.00.

7) Εκπαιδευτικό πρόγραμμα: «Ρεύματα και ζωγράφοι: από την Αφροδίτη του Botticelli ως τον Elvis Presley του Warhol»

Σημαίνουν: Ρεύματα , ζωγράφοι

Σημαινόμενο: Ρεύματα **Κλασικισμού , Μπαρόκ** και οι σπουδαιότεροι εκφραστές

των ρευμάτων αυτών.

Δραστηριότητες: Εικαστικά

Πομπός: εθελόντρια εκπαιδευτικός 4

Δέκτες – ηλικιακός κώδικας: Μαθητές 11 - 12 χρονών (Τάξη: ΣΤ΄ Δημοτικού)

Χρονολογικός κώδικας: 11/02/2016

Τοπολογικός κώδικας: Παιδική Βιβλιοθήκη Ορέστου

Χρονολογικός κώδικας: 12/02/2016

Τοπολογικός κώδικας: Παιδική Βιβλιοθήκη Δελφών

Χρονολογικός κώδικας: 17/02/2016

Τοπολογικός κώδικας: Περιφερειακή Βιβλιοθήκη Χαριλάου

Χρονολογικός κώδικας: 19/02/2016

Τοπολογικός κώδικας: Παιδική Βιβλιοθήκη Ξηροκρήνης

8) Εκπαιδευτικό πρόγραμμα: «Ρεύματα και ζωγράφοι: από την Αφροδίτη του Botticelli ως τον Elvis Presley του Warhol»

Σημαίνον: Ρεύματα , ζωγράφοι

Σημαινόμενο: Ρεύματα **Νεοκλασικισμού και Ρομαντισμού**, και οι σπουδαιότεροι εκφραστές των ρευμάτων αυτών.

Δραστηριότητες: Εικαστικά

Πομπός: εθελόντρια εκπαιδευτικός 4

Δέκτες – ηλικιακός κώδικας: Μαθητές 11 - 12 χρονών (Τάξη: ΣΤ΄ Δημοτικού)

Χρονολογικός κώδικας: 23/02/2016

Τοπολογικός κώδικας: Παιδική Βιβλιοθήκη Ορέστου

Χρονολογικός κώδικας: 24/02/2016

Τοπολογικός κώδικας: Περιφερειακή Βιβλιοθήκη Χαριλάου

Χρονολογικός κώδικας: 26/02/2016

Τοπολογικός κώδικας: Παιδική Βιβλιοθήκη Δελφών

Χρονολογικός κώδικας: 01/03/2016

Τοπολογικός κώδικας: Παιδική Βιβλιοθήκη Ξηροκρήνης

9) Εκπαιδευτικό πρόγραμμα: «Ρεύματα και ζωγράφοι: από την Αφροδίτη του Botticelli ως τον Elvis Presley του Warhol»

Σημαίνουν: Ρεύματα , ζωγράφοι

Σημαινόμενο: Ρεύματα του **Ρεαλισμού και Νατουραλισμού** και οι σπουδαιότεροι εκφραστές των ρευμάτων αυτών.

Δραστηριότητες: Εικαστικά

Πομπός: εθελόντρια εκπαιδευτικός 4

Δέκτες – ηλικιακός κώδικας: Μαθητές 10 - 11 χρονών (Τάξη: Ε΄ Δημοτικού)

Χρονολογικός κώδικας: 02/03/2016

Τοπολογικός κώδικας: Περιφερειακή Βιβλιοθήκη Χαριλάου

Χρονολογικός κώδικας: 03/03/2016

Τοπολογικός κώδικας: Παιδική Βιβλιοθήκη Ορέστου

Χρονολογικός κώδικας: 04/03/2016

Τοπολογικός κώδικας: Παιδική Βιβλιοθήκη Δελφών

Χρονολογικός κώδικας: 08/03/2016

Τοπολογικός κώδικας: Παιδική Βιβλιοθήκη Ξηροκρήνης

10) Εκπαιδευτικό πρόγραμμα: «Ρεύματα και ζωγράφοι: από την Αφροδίτη του Botticelli ως τον Elvis Presley του Warhol»

Σημαίνουν: Ρεύματα , ζωγράφοι

Σημαινόμενο: Ρεύματα **Ιμπρεσιονισμού και του Μετα-ιμπρεσιονισμού**, και οι σπουδαιότεροι εκφραστές των ρευμάτων αυτών.

Δραστηριότητες: Εικαστικά

Πομπός: εθελόντρια εκπαιδευτικός 4

Δέκτες – ηλικιακός κώδικας: Μαθητές 11 - 12 χρονών (Τάξη: ΣΤ΄ Δημοτικού)

Χρονολογικός κώδικας: 16/03/2016

Τοπολογικός κώδικας: Περιφερειακή Βιβλιοθήκη Χαριλάου

Χρονολογικός κώδικας: 17/03/2016

Τοπολογικός κώδικας: Παιδική Βιβλιοθήκη Ορέστου

Χρονολογικός κώδικας: 18/03/2016

Τοπολογικός κώδικας: Παιδική Βιβλιοθήκη Δελφών

Χρονολογικός κώδικας: 22/03/2016

Τοπολογικός κώδικας: Παιδική Βιβλιοθήκη Ξηροκρήνης

11) Εκπαιδευτικό πρόγραμμα: «Ρεύματα και ζωγράφοι: από την Αφροδίτη του Botticelli ως τον Elvis Presley του Warhol»

Σημαίνον: Ρεύματα , ζωγράφοι

Σημαινόμενο: Ρεύματα **Συμβολισμού και του Αρ-νουβώ**, και οι σπουδαιότεροι εκφραστές των ρευμάτων αυτών.

Δραστηριότητες: Εικαστικά

Πομπός: εθελόντρια εκπαιδευτικός 4

Δέκτες – ηλικιακός κώδικας: Μαθητές 11 - 12 χρονών (Τάξη: ΣΤ΄ Δημοτικού)

Χρονολογικός κώδικας: 29/03/2016

Τοπολογικός κώδικας: Παιδική Βιβλιοθήκη Ξηροκρήνης

Χρονολογικός κώδικας: 05/04/2016

Τοπολογικός κώδικας: Παιδική Βιβλιοθήκη Ορέστου

Χρονολογικός κώδικας: 06/04/2016

Τοπολογικός κώδικας: Περιφερειακή Βιβλιοθήκη Χαριλάου

Χρονολογικός κώδικας: 07/04/2016

Τοπολογικός κώδικας: Παιδική Βιβλιοθήκη Δελφών

12) Εκπαιδευτικό πρόγραμμα: «Ρεύματα και ζωγράφοι: από την Αφροδίτη του Botticelli ως τον Elvis Presley του Warhol»

Σημαίνον: Ρεύματα , ζωγράφοι

Σημαινόμενο: Ρεύματα **Εξπρεσιονισμού και του Φωβισμού**, και οι σπουδαιότεροι εκφραστές των ρευμάτων αυτών.

Δραστηριότητες: Εικαστικά

Πομπός: εθελόντρια εκπαιδευτικός 4

Δέκτες – ηλικιακός κώδικας: Μαθητές 10 - 11 χρονών (Τάξη: Ε΄ Δημοτικού)

Χρονολογικός κώδικας: 08/04/2016

Τοπολογικός κώδικας: Παιδική Βιβλιοθήκη Ξηροκρήνης

Χρονολογικός κώδικας: 12/04/2016

Τοπολογικός κώδικας: Παιδική Βιβλιοθήκη Ορέστου

Χρονολογικός κώδικας: 13/04/2016

Τοπολογικός κώδικας: Περιφερειακή Βιβλιοθήκη Χαριλάου

Χρονολογικός κώδικας: 15/04/2016

Τοπολογικός κώδικας: Παιδική Βιβλιοθήκη Δελφών

Χρονολογικός κώδικας: 31/05/2016

Τοπολογικός κώδικας: Παιδική Βιβλιοθήκη Ξηροκρήνης

13) Εκπαιδευτικό πρόγραμμα: « Γνωριμία με τη Χαρακτική»

Σημαίνον: Γνωριμία

Σημαινόμενο: χαρακτική - τεχνική του τυπώματος

Δραστηριότητες: εικαστικά

Αισθητικός κώδικας : τέχνη

Πομπός: Υπάλληλος βιβλιοθήκης (εικαστικός)

Δέκτες – ηλικιακός κώδικας: Μαθητές 8 - 9 χρονών (Τάξη: Γ΄ Δημοτικού)

Χρονολογικός κώδικας: 11/04/2017

Τοπολογικός κώδικας: Παιδική Βιβλιοθήκη Ξηροκρήνης

Χρονολογικός κώδικας: 06/06/2017

Τοπολογικός κώδικας: Περιφερειακή Βιβλιοθήκη Κωνσταντινουπόλεως

Χρονολογικός κώδικας: 10/10/2017

Τοπολογικός κώδικας: Κεντρική Παιδική Βιβλιοθήκη

14) Εκπαιδευτικό πρόγραμμα: «Βραχογραφίες, ζωγραφίζουμε σαν πρωτόγονοι»

Σημαίνον: Βραχογραφίες

Σημαινόμενο: ζωγραφική των σπηλαίων του Λασκώ και της Αλταμίρα

Δραστηριότητες: εικαστικά

Αισθητικός κώδικας : τέχνη

Πομπός: Υπάλληλος βιβλιοθήκης (εικαστικός)

Δέκτες – ηλικιακός κώδικας: Μαθητές 8 - 9 χρονών (Τάξη: Γ΄ Δημοτικού)

Χρονολογικός κώδικας: 18/04/2017

Τοπολογικός κώδικας: Παιδική Βιβλιοθήκη Άνω Πόλης

Χρονολογικός κώδικας: 02/05/2017

Τοπολογικός κώδικας: Παιδική Βιβλιοθήκη Ξηροκρήνης

Χρονολογικός κώδικας: 25/04/2017

Τοπολογικός κώδικας: Περιφερειακή Βιβλιοθήκη Κωνσταντινούπολεως

ΘΕΜΑ: ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ – ΠΟΙΗΣΗ

(Συνολικά: **5** εκπαιδευτικά προγράμματα με **20** διαφορετικούς **Πομπούς - Λογοτέχνες** που τα παρακολούθησαν **45 τμήματα** (Γ΄ έως ΣΤ΄ Δημοτικού) σε ισάριθμες παρουσιάσεις στις Βιβλιοθήκες του Δήμου Θεσσαλονίκης)

1) Εκπαιδευτικό πρόγραμμα: «Εξερευνώντας τα μυστικά της βιβλιοθήκης...»

Σημαίνον: εξερεύνηση

Σημαινόμενο: τρόπος αναζήτησης των βιβλίων

Δραστηριότητες: κινητικές – παιχνίδι «θησαυρού»

Πομπός: Υπάλληλος βιβλιοθήκης

Δέκτες – ηλικιακός κώδικας: Μαθητές 9 - 10 χρονών (Τάξη: Δ΄ Δημοτικού)

Χρονολογικός κώδικας: 22/03/2013

Τοπολογικός κώδικας: Παιδική Βιβλιοθήκη Καλλιθέας

2) Εκπαιδευτικό πρόγραμμα: «Γνωριμία με τους συγγραφείς και το έργο τους»

Σημαίνον: Συγγραφείς

Σημαινόμενο: Παρουσίαση του συγγραφικού τους έργου

Δραστηριότητες: Εικαστικά, θεατρικό παιχνίδι

2.1 Πομπός: Συγγραφέας **Μαρία Χατζή**

Δέκτες – ηλικιακός κώδικας: Μαθητές 9 - 10 χρονών (Τάξη: Δ΄ Δημοτικού)

Χρονολογικός κώδικας: 27/03/2013

Τοπολογικός κώδικας: Περιφερειακή Βιβλιοθήκη Κωνσταντινούπολεως

Χρονολογικός κώδικας: 02/04/2013

Τοπολογικός κώδικας: Παιδική Βιβλιοθήκη Δελφών

2.2 Πομπός: Συγγραφέας **Βαγγέλης Τασιόπουλος**

Δέκτες – ηλικιακός κώδικας: Μαθητές 11 - 12 χρονών (Τάξη: ΣΤ΄ Δημοτικού)

Χρονολογικός κώδικας: 29/03/2013

Τοπολογικός κώδικας: Περιφερειακή Βιβλιοθήκη Τριανδρίας

2.3 Πομπός: Συγγραφέας **Ελίνα Μαρμαρίδου**

Δέκτες – ηλικιακός κώδικας: Μαθητές 11 - 12 χρονών (Τάξη: ΣΤ΄ Δημοτικού)

Χρονολογικός κώδικας: 01/04/2013

Τοπολογικός κώδικας: Πρότυπη Σχολική Βιβλιοθήκη

2.4 Πομπός: Συγγραφέας **Μαρία Πετκανοπούλου**

Δέκτες – ηλικιακός κώδικας: Μαθητές 8 - 9 χρονών (Τάξη: Γ΄ Δημοτικού)

Χρονολογικός κώδικας: 21/02/2013

Τοπολογικός κώδικας: Παιδική Βιβλιοθήκη Καλλιθέας

Χρονολογικός κώδικας: 22/02/2013

Τοπολογικός κώδικας: Παιδική Βιβλιοθήκη Δελφών

Χρονολογικός κώδικας: 01/04/2013

Τοπολογικός κώδικας: Περιφερειακή Βιβλιοθήκη Άνω Τούμπα

Χρονολογικός κώδικας: 04/04/2013

Τοπολογικός κώδικας: Περιφερειακή Βιβλιοθήκη 40 Εκκλησιών

Χρονολογικός κώδικας: 05/04/2013

Τοπολογικός κώδικας: Περιφερειακή Βιβλιοθήκη Κάτω Τούμπα

Χρονολογικός κώδικας: 26/03/2014

Τοπολογικός κώδικας: Περιφερειακή Βιβλιοθήκη Τριανδρίας

2.5 Πομπός: Συγγραφέας **Σταύρος Αυγολούπης**

Δέκτες – ηλικιακός κώδικας: Μαθητές 10-11χρονών (Τάξη: Ε΄ Δημοτικού)

Χρονολογικός κώδικας: 02/04/2013

Τοπολογικός κώδικας: Παιδική Βιβλιοθήκη Ορέστου

2.6 Πομπός: Συγγραφέας **Άννα Χατζημανώλη**

Δέκτες – ηλικιακός κώδικας: Μαθητές 9 - 10 χρονών (Τάξη: Δ΄ Δημοτικού)

Χρονολογικός κώδικας: 03/04/2013

Τοπολογικός κώδικας: Παιδική Βιβλιοθήκη Άνω Πόλης

Χρονολογικός κώδικας: 05/04/2013

Τοπολογικός κώδικας: Παιδική Βιβλιοθήκη Σιδηρ. Σταθμού

Χρονολογικός κώδικας: 02/04/2015

Τοπολογικός κώδικας: Περιφερειακή Βιβλιοθήκη Τριανδρίας

2.7 Πομπός: Συγγραφέας Όλγα Σεχίδου

Δέκτες – ηλικιακός κώδικας: Μαθητές 10 - 11 χρονών (Τάξη: Ε΄ Δημοτικού)

Χρονολογικός κώδικας: 04/04/2013

Τοπολογικός κώδικας: Παιδική Βιβλιοθήκη Ξηροκρήνης

Χρονολογικός κώδικας: 01/04/2014

Τοπολογικός κώδικας: Περιφερειακή Βιβλιοθήκη Χαριλάου

2.8 Πομπός: Συγγραφέας Δημόκριτος Τσουκάπας

Δέκτες – ηλικιακός κώδικας: Μαθητές 9 – 1ο χρονών (Τάξη: Δ΄ Δημοτικού)

Χρονολογικός κώδικας: 24/03/2014

Τοπολογικός κώδικας: Περιφερειακή Βιβλιοθήκη Κάτω Τούμπας

Χρονολογικός κώδικας: 28/03/2014

Τοπολογικός κώδικας: Παιδική Βιβλιοθήκη Καλλιθέας

2.9 Πομπός: Συγγραφέας Κατερίνα Τζαβάρα

Δέκτες – ηλικιακός κώδικας: Μαθητές 8 - 9 χρονών (Τάξη: Γ΄ Δημοτικού)

Χρονολογικός κώδικας: 27/03/2014

Τοπολογικός κώδικας: Παιδική Βιβλιοθήκη Ορέστου

2.10 Πομπός: Συγγραφέας Εύα Ιεροπούλου

Δέκτες – ηλικιακός κώδικας: Μαθητές 9 - 10 χρονών (Τάξη: Δ΄ Δημοτικού)

Χρονολογικός κώδικας: 03/04/2014

Τοπολογικός κώδικας: Πρότυπη Σχολική Βιβλιοθήκη

Χρονολογικός κώδικας: 02/04/2015

Τοπολογικός κώδικας: Παιδική Βιβλιοθήκη Ορέστου

2.11 Πομπός: Συγγραφέας **Διονύσης Λειμονής**

Δέκτες – ηλικιακός κώδικας: Μαθητές 11 - 12 χρονών (Τάξη: ΣΤ΄ Δημοτικού)

Χρονολογικός κώδικας: 28/03/2015

Τοπολογικός κώδικας: Παιδική Βιβλιοθήκη Ορέστου

2.12 Πομπός: Συγγραφέας **Γιώργος Μουμουζιάς**

Δέκτες – ηλικιακός κώδικας: Μαθητές 8 - 9 χρονών (Τάξη: Γ΄ Δημοτικού)

Χρονολογικός κώδικας: 30/03/2015

Τοπολογικός κώδικας: Παιδική Βιβλιοθήκη Άνω Πόλης

2.13 Πομπός: Συγγραφέας **Αθηνά Γκίνη**

Δέκτες – ηλικιακός κώδικας: Μαθητές 8 - 9 χρονών (Τάξη: Γ΄ Δημοτικού)

Χρονολογικός κώδικας: 30/03/2015

Τοπολογικός κώδικας: Περιφερειακή Βιβλιοθήκη Σταθμού

2.14 Πομπός: Συγγραφέας **Γεωργία Χαϊδεμενοπούλου**

Δέκτες – ηλικιακός κώδικας: Μαθητές 8 - 9 χρονών (Τάξη: Γ΄ Δημοτικού)

Χρονολογικός κώδικας: 02/04/2015

Τοπολογικός κώδικας: Περιφερειακή Βιβλιοθήκη Χαριλάου

2.15 Πομπός: Συγγραφέας **Ελπίδα Παπαδανιήλ**

Δέκτες – ηλικιακός κώδικας: Μαθητές 9 - 10 χρονών (Τάξη: Δ΄ Δημοτικού)

Χρονολογικός κώδικας: 21/04/2015

Τοπολογικός κώδικας: Παιδική Βιβλιοθήκη Ορέστου

2.16 Πομπός: Συγγραφέας **Βασιλική Νευροκοπλή**

Δέκτες – ηλικιακός κώδικας: Μαθητές 8- 9 χρονών (Τάξη: Γ΄ Δημοτικού)

Χρονολογικός κώδικας: 05/05/2015

Τοπολογικός κώδικας: Περιφερειακή Βιβλιοθήκη Σταθμού

2.17 Πομπός: Συγγραφέας **Βασίλης Τερζόπουλος**

Δέκτες – ηλικιακός κώδικας: Μαθητές 8- 9 χρονών (Τάξη: Γ΄ Δημοτικού)

Χρονολογικός κώδικας: 26/05/2016

Τοπολογικός κώδικας: Παιδική Βιβλιοθήκη Ορέστου

3) Εκπαιδευτικό πρόγραμμα: «Οι στροφές χαθήκαν ,

και στο πουγκί κρυφτήκαν ,

την θέση τους να βρείτε

το ποίημα για να πείτε»

Σημαίνον: Στροφές

Σημαινόμενο: ποίημα - ποίηση

Δραστηριότητες: ασκήσεις γλωσσικής διατύπωσης: «ληρολογήματα», παζλ ποιημάτων. παιχνιδόλεξα και θεατρικό παιχνίδι

Πομπός: Υπάλληλοι Βιβλιοθηκών

Δέκτες – ηλικιακός κώδικας: Μαθητές 8 - 12 χρονών (Τάξεις: Γ΄ ή Δ΄ ή Ε΄ ή ΣΤ΄ Δημοτικού)

Χρονολογικός κώδικας: 21/03/2013

Τοπολογικός κώδικας: Περιφερειακή Βιβλιοθήκη 40 Εκκλησιών, Περιφερειακή Βιβλιοθήκη Σ. Σταθμού, Περιφερειακή Βιβλιοθήκη Χαριλάου, Περιφερειακή Βιβλιοθήκη Ξηροκρήνης , Περιφερειακή Βιβλιοθήκη Άνω Τούμπας, Περιφερειακή Βιβλιοθήκη Κάτω Τούμπας, Περιφερειακή Βιβλιοθήκη Κωνσταντινουπόλεως, Περιφερειακή Βιβλιοθήκη Τριανδρίας, Πρότυπη Σχολική Βιβλιοθήκη, Παιδική Βιβλιοθήκη Δελφών, Παιδική Βιβλιοθήκη Ξηροκρήνης, Παιδική Βιβλιοθήκη Ορέστου, Παιδική Βιβλιοθήκη Καλλιθέας, Παιδική Βιβλιοθήκη Καλλιθέας
Θεματικός κώδικας: Παγκόσμια Ημέρα Ποίησης (21 Μαρτίου)

4) Εκπαιδευτικό πρόγραμμα: «Άραγε τι θέλει να πει ο ποιητής;»

Σημαίνον: ποιητής

Σημαινόμενο: ποιητική ανάλυση

Δραστηριότητες: απαγγελία ποιημάτων

4.1 Πομπός: ποιήτρια **Ελίνα Μαρμαρίδου**

Δέκτες – ηλικιακός κώδικας: Μαθητές 10 - 11χρονών (Τάξη: Ε΄ Δημοτικού)

Χρονολογικός κώδικας: 21/03/2014

Τοπολογικός κώδικας: Περιφερειακή Βιβλιοθήκη Άνω Τούμπας

Θεματικός κώδικας: Παγκόσμια Ημέρα Ποίησης (21 Μαρτίου)

4.2 Πομπός: ποιητής **Γιώργος Χατζηγεωργίου**

Δέκτες – ηλικιακός κώδικας: Μαθητές 11 - 12χρονών (Τάξη: ΣΤ΄ Δημοτικού)

Χρονολογικός κώδικας: 21/03/2014

Τοπολογικός κώδικας: Περιφερειακή Βιβλιοθήκη Χαριλάου
Θεματικός κώδικας: Παγκόσμια Ημέρα Ποίησης (21 Μαρτίου)

5) Εκπαιδευτικό πρόγραμμα: «Αφιέρωμα στην Παγκόσμια Ημέρα Ποίησης!»

Σημαίνον: Αφιέρωμα

Σημαινόμενο: Παγκόσμια Ημέρα Ποίησης

Δραστηριότητες: ασκήσεις γλωσσικής διατύπωσης (ποιητικός λόγος)

Πομπός: η ποιήτρια Μελίτα Τόκα – Καραχάλιου

Δέκτες – ηλικιακός κώδικας: Μαθητές 11 - 12 χρονών (Τάξη: ΣΤ΄ Δημοτικού)

Χρονολογικός κώδικας: 21/03/2016

Τοπολογικός κώδικας: Περιφερειακή Βιβλιοθήκη Χαριλάου

Θεματικός κώδικας: Παγκόσμια Ημέρα Ποίησης (21 Μαρτίου)

ΘΕΜΑ: ΘΕΑΤΡΟ

(**Συνολικά: 4** εκπαιδευτικά προγράμματα που τα παρακολούθησαν **23 τμήματα** (Δ΄ έως ΣΤ΄ Δημοτικού) σε ισάριθμες παρουσιάσεις στις Βιβλιοθήκες του Δήμου Θεσσαλονίκης)

1) Εκπαιδευτικό πρόγραμμα: «Οι ήρωες των παραμυθιών μπερδεύτηκαν»

Σημαίνον: Ήρωες

Σημαινόμενο: Παραμύθια

Δραστηριότητες: Αυτοσχεδιασμοί και θεατρικό παιχνίδι

Πομπός: Θεατρική ομάδα ΔΡΑΜΑ-μίνες

Δέκτες – ηλικιακός κώδικας: Μαθητές 9 - 11 χρονών (Τάξεις: Δ΄ & Ε΄ Δημοτικού)

Χρονολογικός κώδικας: 11/04/2013

Τοπολογικός κώδικας: Περιφερειακή Βιβλιοθήκη Χαριλάου

Χρονολογικός κώδικας: 20/04/2013

Τοπολογικός κώδικας: Παιδική Βιβλιοθήκη Άνω Πόλης

2) Εκπαιδευτικό πρόγραμμα: «Παραμύθια στο σανίδι»

Σημαίνον: Παραμύθια

Σημαινόμενο: θεατρική σκηνή και παρασκήνια

Δραστηριότητες: θεατρικό παιχνίδι

Πομπόι: εθελόντριες θεατρολόγοι - εκπαιδευτικοί θεάτρου

Δέκτες – ηλικιακός κώδικας: Μαθητές 9 - 11χρονών (Τάξη: Δ΄ ή Ε΄ Δημοτικού)

Χρονολογικός κώδικας: 19/04/2013

Τοπολογικός κώδικας: Παιδική Βιβλιοθήκη Άνω Πόλης

Χρονολογικός κώδικας: 20/04/2013

Τοπολογικός κώδικας: Παιδική Βιβλιοθήκη Ορέστου

Χρονολογικός κώδικας: 24/04/2013

Τοπολογικός κώδικας: Περιφερειακή Βιβλιοθήκη Χαριλάου

3) Εκπαιδευτικό πρόγραμμα: «Παίζουμε με τις αξίες»

Σημαίνον: Παιχνίδι

Σημαινόμενο: Αξίες (Αυτοεκτίμηση, Αγάπη, Ειρήνη, Σεβασμός, Ελευθερία, Συνεργασία, Φιλία, Εμπιστοσύνη, Θάρρος, Ειλικρίνεια κ.α.)

Δραστηριότητες: Αυτοσχεδιασμοί και θεατρικά δρώμενα

Πομπός: εθελόντρια εκπαιδευτικός 3

Δέκτες – ηλικιακός κώδικας: Μαθητές 10 - 11 χρονών (Τάξεις: Δ΄ έως Ε΄ Δημοτικού)

Χρονολογικός κώδικας: 20/01/2015

Τοπολογικός κώδικας: Παιδική Βιβλιοθήκη Ξηροκρήνης

Χρονολογικός κώδικας: 27/01/2015

Τοπολογικός κώδικας: Παιδική Βιβλιοθήκη Ορέστου

Χρονολογικός κώδικας: 03/02/2015

Τοπολογικός κώδικας: Παιδική Βιβλιοθήκη Καλλιθέας

Χρονολογικός κώδικας: 10/02/2015

Τοπολογικός κώδικας: Περιφερειακή Βιβλιοθήκη Τριανδρίας

Χρονολογικός κώδικας: 17/02/2015

Τοπολογικός κώδικας: Περιφερειακή Βιβλιοθήκη Κάτω Τούμπας

Χρονολογικός κώδικας: 03/03/2015

Τοπολογικός κώδικας: Παιδική Βιβλιοθήκη Άνω Πόλης

Χρονολογικός κώδικας: 10/03/2015

Τοπολογικός κώδικας: Περιφερειακή Βιβλιοθήκη 40 Εκκλησιών

Χρονολογικός κώδικας: 17/03/2015

Τοπολογικός κώδικας: Περιφερειακή Βιβλιοθήκη Χαριλάου

Χρονολογικός κώδικας: 31/03/2015

Τοπολογικός κώδικας: Παιδική Βιβλιοθήκη Δελφών

Χρονολογικός κώδικας: 02/04/2015

Τοπολογικός κώδικας: Πρότυπη Σχολική Βιβλιοθήκη

Χρονολογικός κώδικας: 28/04/2015

Τοπολογικός κώδικας: Πρότυπη Σχολική Βιβλιοθήκη

Χρονολογικός κώδικας: 05/05/2015

Τοπολογικός κώδικας: Περιφερειακή Βιβλιοθήκη Κωνσταντινουπόλεως

Χρονολογικός κώδικας: 12/05/2015

Τοπολογικός κώδικας: Περιφερειακή Βιβλιοθήκη Σταθμού

Χρονολογικός κώδικας: 19/05/2015

Τοπολογικός κώδικας: Περιφερειακή Βιβλιοθήκη Κάτω Τούμπας

4) Εκπαιδευτικό πρόγραμμα: «Ο εγωιστής γίγαντας»

Σημαίνον: γίγαντας

Σημαινόμενο: το παραμύθι του Oscar Wilde «Ο εγωιστής γίγαντας»

Δραστηριότητες: θεατροκινητικές δραστηριότητες

Πομπός: Φοιτήτριες Θεατρολογίας στο πλαίσιο της πρακτικής τους άσκησης

Δέκτες – ηλικιακός κώδικας: Μαθητές 10 - 11 χρονών (Τάξεις: Δ΄ έως Ε΄ Δημοτικού)

Χρονολογικός κώδικας: 31/03/2017

Τοπολογικός κώδικας: Περιφερειακή Βιβλιοθήκη Κωνσταντινουπόλεως

Χρονολογικός κώδικας: 07/04/2017

Τοπολογικός κώδικας: Παιδική Βιβλιοθήκη Ξηροκρήνης

Επαναληπτικός κώδικας: Διπλή παρουσίαση στην κάθε ημερομηνία (ώρες 10.00 –

11.00 & 11.00 – 12.00) σε κάθε μία από τις παραπάνω βιβλιοθήκες του Δήμου

Θεσσαλονίκης.

ΘΕΜΑ: ΕΟΡΤΑΣΜΟΣ

(**Συνολικά: 4** εκπαιδευτικά προγράμματα που τα παρακολούθησαν **14 τμήματα** (Γ΄ έως ΣΤ΄ Δημοτικού) σε **ισάριθμες** παρουσιάσεις στις Δημοτικές Βιβλιοθήκες Θεσσαλονίκης)

1) Εκπαιδευτικό πρόγραμμα: «Καλώς μας ήρθες πάλι τρελό μας καρναβάλι...»

Σημαίνον: καρναβάλι

Σημαινόμενο: Αποκριά - ήθη και έθιμα

Δραστηριότητες: κατασκευή μάσκας και ζωγραφική προσώπου

Αισθητικός κώδικας : τέχνη

Πομπός: εθελόντριες: εκπαιδευτικός και σπουδάστριες αισθητικοί των

Επαγγελματιών Σχολών Θεσσαλονίκης

Δέκτες – ηλικιακός κώδικας: Μαθητές 8 - 11 χρονών (Τάξεις: Γ΄ ή Δ΄ ή Ε΄ Δημοτικού)

Χρονολογικός κώδικας: 12/02/2012 και 6/03/2013

Τοπολογικός κώδικας: Παιδική Βιβλιοθήκη Δελφών

Χρονολογικός κώδικας: 6/03/2013

Τοπολογικός κώδικας: Περιφερειακή Βιβλιοθήκη Σ. Σταθμού & Παιδική Βιβλιοθήκη Ορέστου

Χρονολογικός κώδικας: 7/03/2013

Τοπολογικός κώδικας: Πρότυπη Σχολική Βιβλιοθήκη

Χρονολογικός κώδικας: 8/03/2013

Τοπολογικός κώδικας: Παιδική Βιβλιοθήκη Ξηροκρήνης

Χρονολογικός κώδικας: 13/03/2013

Τοπολογικός κώδικας: Παιδική Βιβλιοθήκη Άνω Πόλης

Χρονολογικός κώδικας: 14/03/2013

Τοπολογικός κώδικας: Παιδική Βιβλιοθήκη Καλλιθέας

2) Εκπαιδευτικό πρόγραμμα: «Ο χαρταετός μέσα από την πολύτιμη εμπειρία του παππού και της γιαγιάς»

Σημαίνον: χαρταετός

Σημαινόμενο: έθιμο Καθαράς Δευτέρας

Δραστηριότητες: εικαστικά, κατασκευή χαρταετού

Πομπός: μέλη του Β΄ Κ.Α.Π.Η Θεσσαλονίκης

Δέκτες – ηλικιακός κώδικας: Μαθητές 8 - 9 χρονών (Τάξη: Γ΄ Δημοτικού)

Χρονολογικός κώδικας: 6/03/2013

Τοπολογικός κώδικας: Παιδική Βιβλιοθήκη Ξηροκρήνης

3) Εκπαιδευτικό πρόγραμμα: « Στον ρυθμό του Καρναβαλιού»

Σημαίνον: Ρυθμός

Σημαινόμενο: Καρναβάλι - ήθη και έθιμα

Δραστηριότητες: εικαστικά, κατασκευή μάσκας, καπέλου και μουσικοκινητικές

Πομπός: Υπάλληλοι Βιβλιοθηκών

Δέκτες – ηλικιακός κώδικας: Μαθητές 8 - 11 χρονών (Τάξεις: Γ΄ ή Δ΄ ή Ε΄ Δημοτικού)

Χρονολογικός κώδικας: 8/03/2013

Τοπολογικός κώδικας: Περιφερειακή Βιβλιοθήκη 40 Εκκλησιών

Χρονολογικός κώδικας: 12/03/2013

Τοπολογικός κώδικας: Περιφερειακή Βιβλιοθήκη Σ. Σταθμού

Χρονολογικός κώδικας: 13/03/2013

Τοπολογικός κώδικας: Περιφερειακή Βιβλιοθήκη Ξηροκρήνης και Περιφερειακή Βιβλιοθήκη Άνω Τούμπας

Χρονολογικός κώδικας: 14/03/2013

Τοπολογικός κώδικας: Περιφερειακή Βιβλιοθήκη Κάτω Τούμπας και Περιφερειακή Βιβλιοθήκη Κωνσταντινουπόλεως

Χρονολογικός κώδικας: 15/03/2013

Τοπολογικός κώδικας: Περιφερειακή Βιβλιοθήκη Χαριλάου

4) Εκπαιδευτικό πρόγραμμα: «Πάσχα με τον Αλέξανδρο Παπαδιαμάντη»

Σημαίνον: Πάσχα

Σημαινόμενο: Αλέξανδρος Παπαδιαμάντης , διηγήματα

Δραστηριότητες: Μουσικοθεατρικές

Πομπός: τρεις εθελοντές ηθοποιοί και ένας μουσικός

Δέκτες – ηλικιακός κώδικας: Μαθητές 11 - 12 χρονών (Τάξη: ΣΤ΄ Δημοτικού)

Χρονολογικός κώδικας: 10/04/2014

Τοπολογικός κώδικας: Παιδική Βιβλιοθήκη Ορέστου

ΘΕΜΑ: ΥΓΕΙΑ

(**Συνολικά: 3** εκπαιδευτικά προγράμματα που τα παρακολούθησαν **90 τμήματα** (Γ΄ έως ΣΤ΄ Δημοτικού) σε ισάριθμες παρουσιάσεις στις Βιβλιοθήκες του Δήμου Θεσσαλονίκης)

1) Εκπαιδευτικό πρόγραμμα: «**Μαθήματα πρώτων βοηθειών**»

Σημαίνον: Μαθήματα

Σημαινόμενο: Πρώτες βοήθειες

Δραστηριότητες: Παρατήρηση και εφαρμογή

Πομπός – Φορέας: Νοσηλευτική υπηρεσία Ελληνικού Ερυθρού Σταυρού

Δέκτες – ηλικιακός κώδικας: Μαθητές 12 χρονών (Τάξη: ΣΤ΄ Δημοτικού)

Χρονολογικός κώδικας: 01/03/2012

Τοπολογικός κώδικας: Παιδική Βιβλιοθήκη Ορέστου

Χρονολογικός κώδικας: 02/03/2012

Τοπολογικός κώδικας: Παιδική Βιβλιοθήκη Δελφών

Χρονολογικός κώδικας: 05/03/2012

Τοπολογικός κώδικας: Πρότυπη Σχολική Βιβλιοθήκη

Χρονολογικός κώδικας: 06/03/2012

Τοπολογικός κώδικας: Παιδική Βιβλιοθήκη Άνω Πόλης

Χρονολογικός κώδικας: 07/03/2012

Τοπολογικός κώδικας: Παιδική Βιβλιοθήκη Καλλιθέας

Χρονολογικός κώδικας: 08/03/2012

Τοπολογικός κώδικας: Παιδική Βιβλιοθήκη Ξηροκρήνης

Χρονολογικός κώδικας: 09/03/2012

Τοπολογικός κώδικας: Παιδική Βιβλιοθήκη Σταθμού

Χρονολογικός κώδικας: 15/01/2015
Τοπολογικός κώδικας: Περιφερειακή Βιβλιοθήκη Χαριλάου

Χρονολογικός κώδικας: 16/01/2015
Τοπολογικός κώδικας: Παιδική Βιβλιοθήκη Δελφών

Χρονολογικός κώδικας: 20/01/2015
Τοπολογικός κώδικας: Παιδική Βιβλιοθήκη Ξηροκρήνης

Χρονολογικός κώδικας: 22/01/2015
Τοπολογικός κώδικας: Παιδική Βιβλιοθήκη Ορέστου

Χρονολογικός κώδικας: 27/01/2015
Τοπολογικός κώδικας: Παιδική Βιβλιοθήκη Άνω Πόλης

Χρονολογικός κώδικας: 28/01/2015
Τοπολογικός κώδικας: Περιφερειακή Βιβλιοθήκη Τριανδρίας

Χρονολογικός κώδικας: 02/02/2015
Τοπολογικός κώδικας: Περιφερειακή Βιβλιοθήκη Άνω Τούμπας

Χρονολογικός κώδικας: 04/02/2015
Τοπολογικός κώδικας: Περιφερειακή Βιβλιοθήκη Κωνσταντινουπόλεως

Χρονολογικός κώδικας: 05/02/2015
Τοπολογικός κώδικας: Περιφερειακή Βιβλιοθήκη 40 Εκκλησιών

Χρονολογικός κώδικας: 06/02/2015
Τοπολογικός κώδικας: Παιδική Βιβλιοθήκη Άνω Πόλης

Χρονολογικός κώδικας: 10/02/2015
Τοπολογικός κώδικας: Περιφερειακή Βιβλιοθήκη Κάτω Τούμπας

Χρονολογικός κώδικας: 12/02/2015
Τοπολογικός κώδικας: Πρότυπη Σχολική Βιβλιοθήκη

Χρονολογικός κώδικας: 13/02/2015

Τοπολογικός κώδικας: Παιδική Βιβλιοθήκη Καλλιθέας

Χρονολογικός κώδικας: 19/02/2015

Τοπολογικός κώδικας: Παιδική Βιβλιοθήκη Ξηροκρήνης

Χρονολογικός κώδικας: 28/02/2015

Τοπολογικός κώδικας: Περιφερειακή Βιβλιοθήκη Σταθμού

Χρονολογικός κώδικας: 02/02/2017

Τοπολογικός κώδικας: Πρότυπη Σχολική Βιβλιοθήκη

Χρονολογικός κώδικας: 03/02/2017

Τοπολογικός κώδικας: Παιδική Βιβλιοθήκη Καλλιθέας

Χρονολογικός κώδικας: 06/02/2017

Τοπολογικός κώδικας: Περιφερειακή Βιβλιοθήκη Σταθμού

Χρονολογικός κώδικας: 07/02/2017

Τοπολογικός κώδικας: Περιφερειακή Βιβλιοθήκη Κάτω Τούμπας

Χρονολογικός κώδικας: 10/02/2017

Τοπολογικός κώδικας: Περιφερειακή Βιβλιοθήκη 40 Εκκλησιών

Χρονολογικός κώδικας: 14/02/2017

Τοπολογικός κώδικας: Παιδική Βιβλιοθήκη Άνω Πόλης

Χρονολογικός κώδικας: 15/02/2017

Τοπολογικός κώδικας: Περιφερειακή Βιβλιοθήκη Τριανδρίας

Χρονολογικός κώδικας: 17/02/2017

Τοπολογικός κώδικας: Περιφερειακή Βιβλιοθήκη Κωνσταντινουπόλεως

Χρονολογικός κώδικας: 20/02/2017

Τοπολογικός κώδικας: Περιφερειακή Βιβλιοθήκη Χαριλάου

Χρονολογικός κώδικας: 13/03/2017

Τοπολογικός κώδικας: Περιφερειακή Βιβλιοθήκη Χαριλάου

Επαναληπτικός κώδικας: Διπλή παρουσίαση σε κάθε μία από τις παραπάνω ημερομηνίες (ώρες 10.00 – 11.00 & 11.00 – 12.00) σε κάθε μια από τις παραπάνω βιβλιοθήκες του Δήμου Θεσσαλονίκης ,

2) Εκπαιδευτικό πρόγραμμα: « Συμβουλές για έναν ήλιο, φίλο μας!»

Σημαίνον: Συμβουλές

Σημαινόμενο: Ήλιος, αποφυγή εγκαυμάτων

Δραστηριότητες: Θεατρικό παιχνίδι

Πομπός – Φορέας: Νοσηλευτική υπηρεσία Ελληνικού Ερυθρού Σταυρού

Δέκτες – ηλικιακός κώδικας: Μαθητές 8 - 10 χρονών (Τάξεις: Γ΄ & Δ΄ Δημοτικού) και Γονείς

Χρονολογικός κώδικας: 10/06/2015

Τοπολογικός κώδικας: Περιφερειακή Βιβλιοθήκη Τριανδρίας

Χρονολογικός κώδικας: 11/06/2015

Τοπολογικός κώδικας: Παιδική Βιβλιοθήκη Καλλιθέας

3) Εκπαιδευτικό πρόγραμμα: « Διαβάζω ... χωρίς άγχος»

Σημαίνον: Διάβασμα

Σημαινόμενο: Αποφυγή άγχους

Δραστηριότητες: Θεατρικό παιχνίδι

Πομπός : Υπάλληλος βιβλιοθήκης (Ψυχολόγος)

Δέκτες – ηλικιακός κώδικας: Μαθητές 10 - 12 χρονών (Τάξεις: Ε΄ & ΣΤ΄ Δημοτικού)

Χρονολογικός κώδικας: 06/02/2017

Τοπολογικός κώδικας: Περιφερειακή Βιβλιοθήκη Άνω Τούμπας

Χρονολογικός κώδικας: 21/02/2017

Τοπολογικός κώδικας: Παιδική Βιβλιοθήκη Άνω Πόλης

Χρονολογικός κώδικας: 23/02/2017

Τοπολογικός κώδικας: Περιφερειακή Βιβλιοθήκη Κάτω Τούμπας

Χρονολογικός κώδικας: 09/03/2017

Τοπολογικός κώδικας: Παιδική Βιβλιοθήκη Δελφών

Χρονολογικός κώδικας: 10/03/2017

Τοπολογικός κώδικας: Περιφερειακή Βιβλιοθήκη Κωνσταντινουπόλεως

Χρονολογικός κώδικας: 14/03/2017

Τοπολογικός κώδικας: Παιδική Βιβλιοθήκη Ξηροκρήνης

Χρονολογικός κώδικας: 16/03/2017 και 22/05/2017,

Τοπολογικός κώδικας: Περιφερειακή Βιβλιοθήκη Χαριλάου

Χρονολογικός κώδικας: 30/03/2017 και 17/05/2017

Τοπολογικός κώδικας: Πρότυπη Σχολική Βιβλιοθήκη

Χρονολογικός κώδικας: 05/05/2017

Τοπολογικός κώδικας: Παιδική Βιβλιοθήκη Καλλιθέας

Επαναληπτικός κώδικας: Διπλή παρουσίαση σε κάθε μία από τις παραπάνω βιβλιοθήκες του Δήμου Θεσσαλονίκης, ώρες 10.00 – 11.00 & 11.00 – 12.00.

ΘΕΜΑ: ΕΝΔΟΣΧΟΛΙΚΗ ΒΙΑ - ΔΙΑΦΟΡΕΤΙΚΟΤΗΤΑ

(Συνολικά: 5 εκπαιδευτικά προγράμματα που τα παρακολούθησαν **82 τμήματα** (Δ΄ έως ΣΤ΄ Δημοτικού) σε **48** παρουσιάσεις στις Δημοτικές Βιβλιοθήκες Θεσσαλονίκης)

1) Εκπαιδευτικό πρόγραμμα: «Ενδοσχολική βία»

Σημαίνουν: βία

Σημαινόμενο: μαθητές ασκούν βία σε συμμαθητές τους (λόγω μη αποδοχής της διαφορετικότητάς τους).

Δραστηριότητες: θεατρικό παιχνίδι

Πομπός : Υπάλληλος βιβλιοθήκης

Δέκτες – ηλικιακός κώδικας: Μαθητές 10 χρονών (Τάξη: Δ΄ Δημοτικού)

Χρονολογικός κώδικας: 12/04/2013

Τοπολογικός κώδικας: Παιδική Βιβλιοθήκη Άνω Πόλης

2) Εκπαιδευτικό πρόγραμμα: « Όλοι διαφορετικοί, όλοι φίλοι»

Σημαίνουν: όλοι

Σημαινόμενο: διαφορετικότητα, ισότητα

Δραστηριότητες: κινητικές και θεατρικό παιχνίδι

Πομπός : Υπάλληλος βιβλιοθήκης

Δέκτες – ηλικιακός κώδικας: Μαθητές 11 χρονών (Τάξη: Ε΄ Δημοτικού)

Χρονολογικός κώδικας: 16/04/2013

Τοπολογικός κώδικας: Περιφερειακή Βιβλιοθήκη Τριανδρίας

Χρονολογικός κώδικας: 17/04/2013

Τοπολογικός κώδικας: Παιδική Βιβλιοθήκη Δελφών

3) Εκπαιδευτικό πρόγραμμα: «Το μαύρο βιβλίο των χρωμάτων»

Σημαίνον: μαύρο βιβλίο

Σημαινόμενο: χρώματα (μόνο μαύρα) - τυφλότητα

Δραστηριότητες: παιχνίδι αφής και εκμάθηση συστήματος Braille

Πομπός : Υπάλληλος βιβλιοθήκης

Δέκτες – ηλικιακός κώδικας: Μαθητές 9- 10 χρονών (Τάξη: Δ΄ Δημοτικού)

Χρονολογικός κώδικας: 05/11/2013

Τοπολογικός κώδικας: Παιδική Βιβλιοθήκη Καλλιθέας

4) Εκπαιδευτικό πρόγραμμα: «Ενδοσχολική βία»

Σημαίνον: Βία

Σημαινόμενο: Σχολείο

Δραστηριότητες: παιχνίδια ενδυνάμωσης χαρακτήρα και προσωπικότητας

Πομπός – Φορέας: «Σείριος» Κέντρα πρόληψης των εξαρτήσεων και προαγωγής της ψυχοκοινωνικής υγείας (ψυχολόγοι και κοινωνικοί λειτουργοί)

Δέκτες – ηλικιακός κώδικας: Μαθητές **10 - 11** χρονών (Τάξη: Ε΄ Δημοτικού)

Χρονολογικός κώδικας: 06/11/2015, 13/11/2015, 20/11/2015 και 27/11/2015

Τοπολογικός κώδικας: Παιδική Βιβλιοθήκη Δελφών

Χρονολογικός κώδικας: 20/11/2015 και 27/11/2015

Τοπολογικός κώδικας: Περιφερειακή Βιβλιοθήκη Τριανδρίας

Χρονολογικός κώδικας: 24/11/2015, 01/12/2015, 08/12/2015 & 15/12/2015

Τοπολογικός κώδικας: Παιδική Βιβλιοθήκη Ορέστου

Χρονολογικός κώδικας: 19/01/2016, 26/01/2016, 02/02/2016 & 09/02/2016

Τοπολογικός κώδικας: Περιφερειακή Βιβλιοθήκη Χαριλάου

Χρονολογικός κώδικας: 01/12/2015, 15/12/2015 και 19/01/2016

Τοπολογικός κώδικας: Περιφερειακή Βιβλιοθήκη Σταθμού

Χρονολογικός κώδικας: 19/01/2016 & 26/01/2016

Τοπολογικός κώδικας: Περιφερειακή Βιβλιοθήκη Κωνσταντινουπόλεως

Δέκτες – ηλικιακός κώδικας: Μαθητές **11 - 12** χρονών (Τάξη: ΣΤ΄ Δημοτικού)

Χρονολογικός κώδικας: 06/11/2015, 13/11/2015, 18/12/2015 και 22/01/2016

Τοπολογικός κώδικας: Περιφερειακή Βιβλιοθήκη Τριανδρίας

Χρονολογικός κώδικας: 15/12/2015

Τοπολογικός κώδικας: Περιφερειακή Βιβλιοθήκη Σταθμού

Χρονολογικός κώδικας: 01/11/2016, 08/11/2016, 15/11/2016 και 22/11/2016

Τοπολογικός κώδικας: Παιδική Βιβλιοθήκη Άνω Πόλης

Επαναληπτικός κώδικας: Διπλή παρουσίαση στην Παιδική Βιβλιοθήκη Άνω Πόλης, ώρες 10:00 -11:30. και 11.30 – 13.00.

5) Εκπαιδευτικό πρόγραμμα: «Εκφοβισμός στο διαδίκτυο»

Σημαίνον: Εκφοβισμός

Σημαινόμενο: Διαδίκτυο

Δραστηριότητες: Αυτοσχεδιασμοί και παιχνίδια ενδυνάμωσης

Πομπός – Φορέας: «Σείριος» Κέντρα πρόληψης των εξαρτήσεων και προαγωγής της ψυχοκοινωνικής υγείας

Δέκτες – ηλικιακός κώδικας: Μαθητές **10 - 11** χρονών (Τάξη: Ε΄ Δημοτικού)

Χρονολογικός κώδικας: 03/11/2015 και 10/11/2015

Χρονολογικός κώδικας: 01/11/2016, 08/11/2016, 15/11/2016, 22/11/2016, 29/11/2016 και 06/12/2016

Τοπολογικός κώδικας: Παιδική Βιβλιοθήκη Ορέστου

Χρονολογικός κώδικας: 24/11/2015 και 08/12/2015

Τοπολογικός κώδικας: Περιφερειακή Βιβλιοθήκη Σταθμού

Δέκτες – ηλικιακός κώδικας: Μαθητές **11 - 12** χρονών (Τάξη: ΣΤ΄ Δημοτικού)

Χρονολογικός κώδικας: 03/11/2015, 10/11/2015 και 26/01/2016

Τοπολογικός κώδικας: Περιφερειακή Βιβλιοθήκη Κάτω Τούμπας

Χρονολογικός κώδικας: 24/11/2015 και 08/12/2015

Τοπολογικός κώδικας: Περιφερειακή Βιβλιοθήκη Σταθμού

Χρονολογικός κώδικας: 04/12/2015 και 11/12/2015

Τοπολογικός κώδικας: Περιφερειακή Βιβλιοθήκη Τριανδρίας

Χρονολογικός κώδικας: 13/12/2016 και 20/12/2016

Τοπολογικός κώδικας: Παιδική Βιβλιοθήκη Ορέστου

ΘΕΜΑ: ΧΑΡΤΕΣ

(**Συνολικά: 5** εκπαιδευτικά προγράμματα που τα παρακολούθησαν **49 τμήματα** (Γ΄, Ε΄ και ΣΤ΄ Δημοτικού) σε **ισάριθμες** παρουσιάσεις στις Δημοτικές Βιβλιοθήκες Θεσσαλονίκης)

1) Εκπαιδευτικό πρόγραμμα: «Μία πρώτη γνωριμία με τον κόσμο των χαρτών»

Σημαίνον: Γνωριμία

Σημαινόμενο: Χάρτες

Δραστηριότητες: εικαστικά

Πομπός - Φορέας : Ιστορικό Αρχείο Μακεδονίας - Αρχείο Χαρτογραφικής Κληρονομιάς (ΑΧΑΚ)

Δέκτες – ηλικιακός κώδικας: Μαθητές 10 – 12χρονών (Τάξεων: Ε΄ ή ΣΤ΄ Δημοτικού)

Χρονολογικός κώδικας: 17/10/2014

Τοπολογικός κώδικας: Παιδική βιβλιοθήκη Ξηροκρήνης

Χρονολογικός κώδικας: 31/10/2014

Τοπολογικός κώδικας: Παιδική βιβλιοθήκη Δελφών

Χρονολογικός κώδικας: 21/11/2014

Τοπολογικός κώδικας: Παιδική βιβλιοθήκη Καλλιθέας

Χρονολογικός κώδικας: 28/11/2014

Τοπολογικός κώδικας: Περιφερειακή Βιβλιοθήκη Κωνσταντινουπόλεως

Χρονολογικός κώδικας: 21/01/2015

Τοπολογικός κώδικας: Περιφερειακή Βιβλιοθήκη Τριανδρίας

Χρονολογικός κώδικας: 28/01/2015

Τοπολογικός κώδικας: Περιφερειακή Βιβλιοθήκη Άνω Τούμπας

Χρονολογικός κώδικας: 16/02/2015

Τοπολογικός κώδικας: Περιφερειακή Βιβλιοθήκη Κάτω Τούμπας

Χρονολογικός κώδικας: 05/03/2015

Τοπολογικός κώδικας: Περιφερειακή Βιβλιοθήκη Χαριλάου

Χρονολογικός κώδικας: 12/03/2015

Τοπολογικός κώδικας: Πρότυπη Σχολική Βιβλιοθήκη

Χρονολογικός κώδικας: 17/03/2015

Τοπολογικός κώδικας: Παιδική Βιβλιοθήκη Ορέστου

Χρονολογικός κώδικας: 19/03/2015

Τοπολογικός κώδικας: Περιφερειακή Βιβλιοθήκη Χαριλάου

Επαναληπτικός κώδικας: Διπλή παρουσίαση στις κάθε μία από τις παραπάνω βιβλιοθήκες του Δ. Θεσσαλονίκης , ώρες 10.00 – 11.30 & 11.30 – 13.00.

2) Εκπαιδευτικό πρόγραμμα: «Μαθαίνω να διαβάζω και να χρησιμοποιώ τους πρώτους μου χάρτες»

Σημαίνον: Χάρτες

Σημαινόμενο: Αποκωδικοποίηση υπομνήματος και χρησιμοποίηση χαρτών

Δραστηριότητες: εικαστικά

Πομπός - Φορέας : Ιστορικό Αρχείο Μακεδονίας - Αρχείο Χαρτογραφικής Κληρονομιάς (ΑΧΑΚ)

Δέκτες – ηλικιακός κώδικας: Μαθητές 8 – 9 χρονών (Τάξη: Γ΄ Δημοτικού)

Χρονολογικός κώδικας: 13/10/2015

Τοπολογικός κώδικας: Παιδική βιβλιοθήκη Ορέστου

Χρονολογικός κώδικας: 05/11/2015

Τοπολογικός κώδικας: Παιδική βιβλιοθήκη Δελφών

Χρονολογικός κώδικας: 07/12/2015

Τοπολογικός κώδικας: Περιφερειακή Βιβλιοθήκη Άνω Τούμπα

Χρονολογικός κώδικας: 11/12/2015

Τοπολογικός κώδικας: Περιφερειακή Βιβλιοθήκη 40 Εκκλησιών

Χρονολογικός κώδικας: 18/12/2015

Τοπολογικός κώδικας: Περιφερειακή Βιβλιοθήκη Κωνσταντινούπολεως

Χρονολογικός κώδικας: 04/03/2016

Τοπολογικός κώδικας: Παιδική βιβλιοθήκη Καλλιθέας

Χρονολογικός κώδικας: 18/03/2016

Τοπολογικός κώδικας: Περιφερειακή Βιβλιοθήκη Σταθμού

Χρονολογικός κώδικας: 17/05/2016

Τοπολογικός κώδικας: Παιδική βιβλιοθήκη Άνω Πόλης

Χρονολογικός κώδικας: 19/05/2016

Τοπολογικός κώδικας: Περιφερειακή Βιβλιοθήκη Τριανδρίας

Χρονολογικός κώδικας: 24/05/2016

Τοπολογικός κώδικας: Παιδική βιβλιοθήκη Ξηροκρήνης

Χρονολογικός κώδικας: 23/11/2017

Τοπολογικός κώδικας: Κεντρική Παιδική Βιβλιοθήκη

Επαναληπτικός κώδικας: Διπλή παρουσίαση στις παραπάνω ημερομηνίες (ώρες 10.00 – 11.00 & 11.00 – 12.00) σε κάθε μία από τις παραπάνω Δημοτικές βιβλιοθήκες Θεσσαλονίκης .

3) Εκπαιδευτικό πρόγραμμα: «Οι χάρτινοι καθρέφτες του κόσμου: Από τα πετρογραφήματα στους δορυφόρους»

Σημαίνον: Καθρέφτες

Σημαινόμενο: Χάρτες πάνω στην πέτρα μέχρι τους χάρτες των δορυφόρων

Δραστηριότητες: χαρτογραφικά παιχνίδια

Πομπός - Φορέας : Ιστορικό Αρχείο Μακεδονίας - Αρχείο Χαρτογραφικής Κληρονομιάς (ΑΧΑΚ)

Δέκτες – ηλικιακός κώδικας: Μαθητές 11 – 12χρονών (Τάξη: ΣΤ΄ Δημοτικού)

Χρονολογικός κώδικας: 20/10/2015

Τοπολογικός κώδικας: Παιδική βιβλιοθήκη Ορέστου

Επαναληπτικός κώδικας: Διπλή παρουσίαση στην παραπάνω βιβλιοθήκη του Δ. Θεσσαλονίκης , ώρες 10.00 – 11.00 & 11.00 – 12.00.

4) Εκπαιδευτικό πρόγραμμα: «Η Θεσσαλονίκη σε 10+1 χάρτες. Μια περιήγηση στην πόλη, μέσα από τη χαρτογραφική της κληρονομιά»

Σημαίνον: Θεσσαλονίκη

Σημαινόμενο: Χάρτες της Θεσσαλονίκης

Δραστηριότητες: χαρτογραφικά παιχνίδια

Πομπός - Φορέας : Ιστορικό Αρχείο Μακεδονίας - Αρχείο Χαρτογραφικής Κληρονομιάς (ΑΧΑΚ)

Δέκτες – ηλικιακός κώδικας: Μαθητές 11 – 12χρονών (Τάξη: ΣΤ΄ Δημοτικού)

Χρονολογικός κώδικας: 23/10/2017

Τοπολογικός κώδικας: Κεντρική Παιδική Βιβλιοθήκη

5) Εκπαιδευτικό πρόγραμμα: « Ιστορίες για χάρτες που άλλαξαν τον Κόσμο»

Σημαίνον: ιστορίες

Σημαινόμενο: Χάρτες σταθμοί στην Ιστορία της Χαρτογραφίας

Δραστηριότητες: χαρτογραφικά παιχνίδια

Πομπός - Φορέας : Ιστορικό Αρχείο Μακεδονίας - Αρχείο Χαρτογραφικής Κληρονομιάς (ΑΧΑΚ)

Δέκτες – ηλικιακός κώδικας: Μαθητές 11 – 12χρονών (Τάξη: ΣΤ΄ Δημοτικού)

Χρονολογικός κώδικας: 08/12/2017

Τοπολογικός κώδικας: Κεντρική Παιδική Βιβλιοθήκη

ΘΕΜΑ: ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΤΟΥ ΠΑΙΔΙΟΥ

(Συνολικά: 2 εκπαιδευτικά προγράμματα που τα παρακολούθησαν 36 τμήματα (Ε΄ ή ΣΤ΄ Δημοτικού) σε ισάριθμες παρουσιάσεις στις Δημοτικές Βιβλιοθήκες Θεσσαλονίκης)

1) Εκπαιδευτικό πρόγραμμα: «Οι μικροί καταναλωτές και τα δικαιώματά τους»

Σημαίνον: Οι μικροί καταναλωτές

Σημαινόμενο: τα δικαιώματα των παιδιών ως καταναλωτές

Δραστηριότητες: ομαδικά παιχνίδια ερωτήσεων και απαντήσεων (κουίζ)

Πομπός - Φορέας : Ε.Κ.ΠΟΙ.ΖΩ «Ένωση Καταναλωτών - η Ποιότητα Ζωής» .

Δέκτες – ηλικιακός κώδικας: Μαθητές 10 – 12χρονών (Τάξεων: Ε΄ ή ΣΤ΄ Δημοτικού)

Χρονολογικός κώδικας: 12/02/2015

Τοπολογικός κώδικας: Παιδική βιβλιοθήκη Ορέστου

Χρονολογικός κώδικας: 19/02/2015

Τοπολογικός κώδικας: Παιδική βιβλιοθήκη Ξηροκρήνης

Χρονολογικός κώδικας: 25/02/2015

Τοπολογικός κώδικας: Περιφερειακή Βιβλιοθήκη Χαριλάου

Χρονολογικός κώδικας: 02/03/2015

Τοπολογικός κώδικας: Περιφερειακή Βιβλιοθήκη Άνω Τούμπα

Χρονολογικός κώδικας: 09/03/2015

Τοπολογικός κώδικας: Περιφερειακή Βιβλιοθήκη Κωνσταντινουπόλεως

Χρονολογικός κώδικας: 12/03/2015

Τοπολογικός κώδικας: Παιδική βιβλιοθήκη Άνω Πόλης

Χρονολογικός κώδικας: 13/03/2015

Τοπολογικός κώδικας: Παιδική βιβλιοθήκη Καλλιθέας

Χρονολογικός κώδικας: 19/03/2015

Τοπολογικός κώδικας: Παιδική βιβλιοθήκη Δελφών

Επαναληπτικός κώδικας : Διπλή Παρουσίαση σε καθεμιά από τις παραπάνω δημοτικές βιβλιοθήκες Θεσσαλονίκης (ώρες: 10.00 – 11.00 & 11.00 – 12.00)

2)Εκπαιδευτικό πρόγραμμα: «Compasito (μικρή πυξίδα)»

Σημαίνον: Μικρή πυξίδα

Σημαινόμενο: δικαιώματα των παιδιών

Δραστηριότητες: ομαδικά παιχνίδια και θεατρικό παιχνίδι

Πομπός - Φορέας : Αστική μη Κερδοσκοπική Εταιρεία «ΑΡΣΙΣ– Κοινωνική Οργάνωση Υποστήριξης Νέων»

Δέκτες – ηλικιακός κώδικας: Μαθητές 10 – 12χρονών (Τάξεων: Ε΄ ή ΣΤ΄ Δημοτικού)

Χρονολογικός κώδικας: 14/10/2015

Τοπολογικός κώδικας: Παιδική βιβλιοθήκη Ξηροκρήνης

Χρονολογικός κώδικας: 20/10/2015

Τοπολογικός κώδικας: Παιδική βιβλιοθήκη Άνω Πόλης

Χρονολογικός κώδικας: 10/11/2015

Τοπολογικός κώδικας: Περιφερειακή Βιβλιοθήκη Χαριλάου

Χρονολογικός κώδικας: 27/11/2015

Τοπολογικός κώδικας: Παιδική Βιβλιοθήκη Καλλιθέας

Χρονολογικός κώδικας: 10/12/2015

Τοπολογικός κώδικας: Παιδική Βιβλιοθήκη Δελφών

Χρονολογικός κώδικας: 27/01/2016

Τοπολογικός κώδικας: Περιφερειακή Βιβλιοθήκη Άνω Τούμπας

Χρονολογικός κώδικας: 02/02/2016

Τοπολογικός κώδικας: Περιφερειακή Βιβλιοθήκη Κάτω Τούμπας

Χρονολογικός κώδικας: 16/02/2016

Τοπολογικός κώδικας: Περιφερειακή Βιβλιοθήκη Κωνσταντινουπόλεως

Χρονολογικός κώδικας: 29/03/2016

Τοπολογικός κώδικας: Παιδική Βιβλιοθήκη Ορέστου

Χρονολογικός κώδικας: 14/04/2016

Τοπολογικός κώδικας: Περιφερειακή Βιβλιοθήκη Σταθμού

Επαναληπτικός κώδικας: Διπλή παρουσίαση στις παραπάνω ημερομηνίες (ώρες: 10.00 – 11.00 & 11.00 – 12.00) σε κάθε μία από τις παραπάνω δημοτικές βιβλιοθήκες Θεσσαλονίκης .

ΘΕΜΑ: ΜΑΘΗΜΑΤΙΚΑ

(Συνολικά: **1** εκπαιδευτικό πρόγραμμα που τα παρακολούθησαν **22 τμήματα** (Ε΄ ή ΣΤ΄ Δημοτικού) σε **ισάριθμες** παρουσιάσεις στις Δημοτικές Βιβλιοθήκες Θεσσαλονίκης)

1) Εκπαιδευτικό πρόγραμμα: «Πυραμίδες, τετράεδρα και άλλα περίεργα μαθηματικά πλάσματα»

Σημαίνον: Πυραμίδες, τετράεδρα

Σημαινόμενο: Μαθηματικά – γεωμετρία

Δραστηριότητες: τρισδιάστατες κατασκευές με την τεχνική origami

Πομπός : Υπάλληλος βιβλιοθήκης (Μαθηματικός)

Δέκτες – ηλικιακός κώδικας: Μαθητές 10 – 12χρονών (Τάξεων: Ε΄ & ΣΤ΄ Δημοτικού)

Χρονολογικός κώδικας: 14/02/2017

Τοπολογικός κώδικας: Παιδική βιβλιοθήκη Ξηροκρήνης

Χρονολογικός κώδικας: 15/02/2017

Τοπολογικός κώδικας: Περιφερειακή Βιβλιοθήκη Άνω Τούμπα

Χρονολογικός κώδικας: 17/02/2017

Τοπολογικός κώδικας: Περιφερειακή Βιβλιοθήκη Κάτω Τούμπα

Χρονολογικός κώδικας: 23/02/2017

Τοπολογικός κώδικας: Πρότυπη Σχολική Βιβλιοθήκη

Χρονολογικός κώδικας: 08/03/2017

Τοπολογικός κώδικας: Περιφερειακή Βιβλιοθήκη Κωνσταντινουπόλεως

Χρονολογικός κώδικας: 14/03/2017 και 16/03/2017

Τοπολογικός κώδικας: Παιδική Βιβλιοθήκη Ορέστου

Χρονολογικός κώδικας: 30/03/2017

Τοπολογικός κώδικας: Περιφερειακή Βιβλιοθήκη Τριανδρίας

Χρονολογικός κώδικας: 27/04/2017

Τοπολογικός κώδικας: Παιδική βιβλιοθήκη Καλλιθέας

Χρονολογικός κώδικας: 03/05/2017

Τοπολογικός κώδικας: Κεντρική Παιδική Βιβλιοθήκη

Χρονολογικός κώδικας: 04/05/2017

Τοπολογικός κώδικας: Παιδική βιβλιοθήκη Δελφών

Επαναληπτικός κώδικας: Διπλή παρουσίαση στις παραπάνω ημερομηνίες (ώρες: 10.00 – 11.00 & 11.00 – 12.00) σε κάθε μία από τις παραπάνω δημοτικές βιβλιοθήκες Θεσσαλονίκης .

ΘΕΜΑ: ΠΑΙΧΝΙΔΙΑ ΠΟΙΚΙΛΗΣ ΘΕΜΑΤΟΛΟΓΙΑΣ

(Συνολικά: 2 εκπαιδευτικά προγράμματα που τα παρακολούθησαν **18 τμήματα** (Ε΄ ή ΣΤ΄ Δημοτικού) σε **ισάριθμες** παρουσιάσεις στις Δημοτικές Βιβλιοθήκες Θεσσαλονίκης)

1) Εκπαιδευτικό πρόγραμμα: «BEEgames - Brain Education Events»

Σημαίνον: BEEgames

Σημαινόμενο: Brain Education Events

Δραστηριότητες: Διαδραστικό παιχνίδι γνώσεων (ερωτήσεις: μαθηματικών, φυσικής, γεωγραφίας, ορθογραφίας, ιστορίας, λογοτεχνίας) με tablets

Πομπός :Εθελοντές Μαθηματικός και Φυσικός

Δέκτες – ηλικιακός κώδικας: Μαθητές 10 – 12χρονών (Τάξεων: Ε΄ & ΣΤ΄ Δημοτικού)

Χρονολογικός κώδικας: 13/10/2017, 18/10/2017, 06/11/2017, 13/11/2017και 01/12/2017

Τοπολογικός κώδικας: Κεντρική Παιδική Βιβλιοθήκη

Επαναληπτικός κώδικας : Διπλή Παρουσίαση στις παραπάνω ημερομηνίες (ώρες: 10.00 – 11.00 & 11.00 – 12.00) στη βιβλιοθήκη του Δήμου Θεσσαλονίκης .

2)Εκπαιδευτικό πρόγραμμα: «Παίζουμε με τα βιβλία, γνωρίζουμε τη βιβλιοθήκη»

Σημαίνον: Παιχνίδι ,γνωριμία

Σημαινόμενο: Βιβλία και βιβλιοθήκη

Δραστηριότητες: Παιχνίδι φιλιαναγνωσίας

Πομπός :Φοιτήτριες του Παιδαγωγικού Τμήματος Δημοτικής Εκπαίδευσης ΑΠΘ

Δέκτες – ηλικιακός κώδικας: Μαθητές 10 – 12χρονών (Τάξεων: Ε΄ & ΣΤ΄ Δημοτικού)

Χρονολογικός κώδικας:21/11/2017, 29/11/2017, 07/12/2017και 18/12/2017

Τοπολογικός κώδικας: Κεντρική Παιδική Βιβλιοθήκη

Χρονολογικός κώδικας:28/11/2017, 29/11/2017, 05/12/2017και 15/12/2017

Τοπολογικός κώδικας: Παιδική Βιβλιοθήκη Ξηροκρήνης

Στ. Ανάλυση αποτελεσμάτων

Συνοπτικά τα προγράμματα που υλοποιήθηκαν την πενταετία 2012-2017 είναι τα ακόλουθα:

Θέμα: «**Περιβάλλον**» με τα εκπαιδευτικά προγράμματα:

«Ταξίδι στον υπόγειο κόσμο»

«Από το χώμα στο φυτό»

«Ζωάκια ώρα για ύπνο!»

« Τα χρώματα της Ίριδας»

«Τα αρωματικά φυτά της Ελλάδας»

«Γνωριμία με τα ζώα των ελληνικών δασών»

«Το «παραμύθι» της Γης μέσα στους αιώνες

«Το δάσος μας»

« Το παιχνίδι του νερού »

«Περιβάλλον - Ανακύκλωση Απορριμμάτων»

«Η μυρμηγκοφωλιά»

«Μαθαίνω για το νερό και το δάσος»

Θέμα: «**Διατροφή**» με τα εκπαιδευτικά προγράμματα:

«Ποια τροφή κάνει καλό;»

«Διάλειμμα , ώρα για δεκατιανό»

«Ταξίδι στη γεύση μαγικό με έργα τέχνης οδηγό »

«Μαγική πυραμίδα»

«Το γάλα»

«Το ουράνιο τόξο της διατροφής»

«Διατροφή και υγεία»

«Το πιάτο της υγιεινής διατροφής»

«Ματ Διατροφής σε 7 κινήσεις»
«Συζητάμε για την υγιεινή διατροφή»

Θέμα: «**Αστρονομία**» με τα εκπαιδευτικά προγράμματα:

« Η μυθολογία των Αστερισμών»
«Ο άνθρωπος στο Διάστημα»
« Γνωριμία με τις ομορφιές και τα μυστήρια του Σύμπαντος»
«Αστροπάρτυ»

Θέμα: «**Αρχαιότητα- Ιστορία**» με εκπαιδευτικά προγράμματα:

«Η ενδυμασία στην αρχαία Ελλάδα»
«Η τέχνη της προ – προ – προ... γιαγιάς μας, της Πηνελόπης»
«Η χρονογραμμή των 100 χρόνων από την απελευθέρωση της Θεσσαλονίκης»
«Η χρονογραμμή των Ολυμπιακών αγώνων».
«Ο χρόνος που μας χωρίζει»
«Ψηφιακά ταξίδια: Μουσεία του κόσμου από την πολυθρόνα μας»
«Προϊσπανικοί πολιτισμοί της Λατινικής Αμερικής»
«Μουσεία, Πολιτιστικά τοπία»
«Στα μονοπάτια των μυθικών θεών»
«Μούσες , Χάριτες, Ώρες, Νύμφες, Νηρηίδες και Σειρήνες »
«Μυθικοί ήρωες: Ηρακλής και Οδυσσέας»

Θέμα: «**Συγγραφή**» με εκπαιδευτικά προγράμματα:

«Η περιπέτεια κάνει κωλοτούμπες»
«Εκφραστείτε απλά κι ελεύθερα...»
«Το ταξίδι μιας χαρτοπετσέτας»
«Ιστορίες Μυστηρίου»
«Γράφουμε... το δικό μας ψηφιακό βιβλίο»
«Γράφουμε... το ηλεκτρονικό βιβλίο της Ζωής»

Θέμα: «**Τέχνη – Ζωγραφική**» με εκπαιδευτικά προγράμματα:

«Ζωγραφική με φυσικές χρωστικές»
«Οι πίνακες του Καντίνσκι»
«Ο ζωγράφος Bellatela»
«Η Ταξιδιάρικη βαλίτσα του Ακριθάκη»

«Το νερό μέσα από τους πίνακες ζωγραφικής»

«Ρεύματα και ζωγράφοι: από την Αφροδίτη του Botticelli ως τον Elvis Presley του Warhol» Ρεύματα Αναγέννησης και Μανιερισμού

«Ρεύματα και ζωγράφοι: από την Αφροδίτη του Botticelli ως τον Elvis Presley του Warhol» Ρεύματα Κλασικισμού , Μπαρόκ

«Ρεύματα και ζωγράφοι: από την Αφροδίτη του Botticelli ως τον Elvis Presley του Warhol» Ρεύματα Νεοκλασικισμού και Ρομαντισμού.

«Ρεύματα και ζωγράφοι: από την Αφροδίτη του Botticelli ως τον Elvis Presley του Warhol» Ρεύματα του Ρεαλισμού και Νατουραλισμού .

«Ρεύματα και ζωγράφοι: από την Αφροδίτη του Botticelli ως τον Elvis Presley του Warhol» Ρεύματα Ιμπρεσιονισμού και του Μετα-ιμπρεσιονισμού.

«Ρεύματα και ζωγράφοι: από την Αφροδίτη του Botticelli ως τον Elvis Presley του Warhol» Ρεύματα Συμβολισμού και του Αρ-νουβώ.

«Ρεύματα και ζωγράφοι: από την Αφροδίτη του Botticelli ως τον Elvis Presley του Warhol» Ρεύματα Εξπρεσιονισμού και του Φωβισμού.

« Γνωριμία με τη Χαρακτική»

«Βραχογραφίες, ζωγραφίζουμε σαν πρωτόγονοι»

Θέμα: « **Λογοτεχνία-Ποίηση**» με εκπαιδευτικά προγράμματα:

«Εξερευνώντας τα μυστικά της βιβλιοθήκης...»

«Γνωριμία με τους συγγραφείς και το έργο τους»

Συγγραφέας Μαρία Χατζή

Συγγραφέας Βαγγέλης Τασιόπουλος

Συγγραφέας Ελίνα Μαρμαρίδου

Συγγραφέας Μαρία Πετκανοπούλου

Συγγραφέας Σταύρος Αυγολούπης

Συγγραφέας Άννα Χατζημανώλη

Συγγραφέας Όλγα Σεχίδου

Συγγραφέας Δημόκριτος Τσουκάπας

Συγγραφέας Κατερίνα Τζαβάρα

Συγγραφέας Εύα Ιεροπούλου

Συγγραφέας Διονύσης Λειμονής

Συγγραφέας Γιώργος Μουμουζιάς
Συγγραφέας Αθηνά Γκίνη
Συγγραφέας Γεωργία Χαϊδεμενοπούλου
Συγγραφέας Ελπίδα Παπαδανιήλ
Συγγραφέας Βασιλική Νευροκοπλή
Συγγραφέας Βασίλης Τερζόπουλος

«Οι στροφές χαθήκαν
και στο πουγκί κρυφτήκαν
την θέση τους να βρείτε
το ποίημα για να πείτε»
«Άραγε τι θέλει να πει ο ποιητής;»
ποιήτρια Ελίνα Μαρμαρίδου
ποιητής Γιώργος Χατζηγεωργίου
«Αφιέρωμα στην Παγκόσμια Ημέρα Ποίησης!»

Θέμα: «**Θέατρο**» με εκπαιδευτικά προγράμματα:

«Οι ήρωες των παραμυθιών μπερδεύτηκαν»
«Παραμύθια στο σανίδι»
«Παίζουμε με τις αξίες»
«Ο εγωιστής γίγαντας»

Θέμα: «**Εορτασμός**» με εκπαιδευτικά προγράμματα:

«Καλώς μας ήρθες πάλι τρελό μας καρναβάλι...»
«Ο χαρταετός μέσα από την πολύτιμη εμπειρία του παππού και της γιαγιάς»
« Στον ρυθμό του Καρναβαλιού»
«Πάσχα με τον Αλέξανδρο Παπαδιαμάντη»

Θέμα: «**Υγεία**» με εκπαιδευτικά προγράμματα:

«Μαθήματα πρώτων βοηθειών»
« Συμβουλές για έναν ήλιο, φίλο μας!»
« Διαβάζω ... χωρίς άγχος»

Θέμα: «**Ενδοσχολική βία-Διαφορετικότητα**» με εκπαιδευτικά προγράμματα:

«Ενδοσχολική βία»
« Όλοι διαφορετικοί, όλοι φίλοι»

«Το μαύρο βιβλίο των χρωμάτων»

«Ενδοσχολική βία»

«Εκφοβισμός στο διαδίκτυο»

Θέμα: «**Χάρτες**» με εκπαιδευτικά προγράμματα:

«Μία πρώτη γνωριμία με τον κόσμο των χαρτών»

«Μαθαίνω να διαβάζω και να χρησιμοποιώ τους πρώτους μου χάρτες»

«Οι χάρτινοι καθρέφτες του κόσμου: Από τα πετρογραφήματα στους δορυφόρους»

«Η Θεσσαλονίκη σε 10+1 χάρτες. Μια περιήγηση στην πόλη, μέσα από τη χαρτογραφική της κληρονομιά»

« Ιστορίες για χάρτες που άλλαξαν τον Κόσμο»

Θέμα: «**Δικαιώματα του παιδιού**» με εκπαιδευτικά προγράμματα:

«Οι μικροί καταναλωτές και τα δικαιώματά τους»

«Compasito (μικρή πυξίδα)»

Θέμα: «**Μαθηματικά**» με εκπαιδευτικό πρόγραμμα:

«Πυραμίδες, τετράεδρα και άλλα περίεργα μαθηματικά πλάσματα»

Θέμα: «**Παιχνίδια ποικίλης θεματολογίας**» με εκπαιδευτικά προγράμματα:

«BEEgames - Brain Education Events»

«Παίζουμε με τα βιβλία, γνωρίζουμε τη βιβλιοθήκη»

Μελετώντας τα δεδομένα που συλλέχθηκαν από την ταξινόμηση του διάσπαρτου υλικού του ηλεκτρονικού αρχείου που περιελάμβανε τα εκπαιδευτικά προγράμματα των Βιβλιοθηκών του Δήμου Θεσσαλονίκης τα οποία αναρτούνταν και διαχέονταν ως δελτία τύπου για την πληροφόρηση και συμμετοχή - στη προκειμένη περίπτωση - των σχολείων, διαπιστώνεται ότι η θεματολογία και το τρόπος υλοποίησης των προγραμμάτων έχουν σαφή εκπαιδευτικό προσανατολισμό κατάλληλα προσαρμοσμένο στους μαθητές των ηλικιών στις οποίες απευθύνονται. Οι εκπαιδευτικές δράσεις υλοποιούνται με παιγνιώδη τρόπο προσφέροντας έτσι και ψυχαγωγία στους συμμετέχοντες μαθητές. Η προσέγγιση όλων των θεμάτων γίνονται μέσω διαθεματικών προσεγγίσεων εμπλέκοντας διαφορετικούς γνωστικούς τομείς, οι οποίοι, μεταξύ άλλων, άπτονται και των αναλυτικών προγραμμάτων που προβλέπονται για την κάθε τάξη του δημοτικού σχολείου από το Υπουργείο Παιδείας. Τα εκπαιδευτικά προγράμματα των βιβλιοθηκών εμπεριέχουν τα βασικά

χαρακτηριστικά της εκπαιδευτικής διαδικασίας: σκοπούς, στόχους, γνωστικό περιεχόμενο, διδακτικές προσεγγίσεις και όλα μαζί αποσκοπούν στην ευχάριστη και δημιουργική μάθηση. Σκοπός ήταν να γίνουν οι δημοτικές βιβλιοθήκες του Δήμου Θεσσαλονίκης ένας στενός συνεργάτης των σχολικών μονάδων οι οποίες με τη σειρά τους αναλαμβάνουν να οργανώσουν τις επισκέψεις των μαθητών τους, δίνοντας ζωή στο χώρο της βιβλιοθήκης τις πρωινές ώρες που εκ των πραγμάτων τα παιδιά βρίσκονται στις σχολικές αίθουσες. Μέσω αυτής της πρακτικής πάρα πολλά παιδιά γνωρίζουν τις βιβλιοθήκες και αν η επίσκεψη τους σε αυτήν τους έχει αφήσει τις καλύτερες εντυπώσεις, είναι βέβαιο ότι θα θελήσουν και από μόνα τους να την επαναλάβουν.

Όπως διαφαίνεται από το αρχείο, η αποδοχή και ευρεία συμμετοχή των σχολικών μονάδων στα προγράμματα των βιβλιοθηκών αποκαλύπτει τη στενή συνεργασία των δύο φορέων. Τα Εκπαιδευτικά προγράμματα των βιβλιοθηκών συχνά εντάσσονταν στις δράσεις που καλούνται να υλοποιήσουν τα σχολεία στο πλαίσιο της ευέλικτης ζώνης και των καινοτόμων δράσεών τους. Οι εν λόγω δράσεις αφορούν προγράμματα που τα θέματα τους σχετίζονται άμεσα με την περιβαλλοντική εκπαίδευση, την αγωγή υγείας και τα πολιτιστικά θέματα. Κάθε χρόνο, στην αρχή της σχολικής χρονιάς, κάθε σχολική μονάδα αποφασίζει, να υλοποιήσει κάποιες τέτοιες δράσεις επιλέγοντας θέματα που συνάδουν με τα ενδιαφέροντα των μαθητών. Τα προγράμματα αυτά συνήθως διατρέχουν όλη τη σχολική χρονιά ενώ σημαντικό στοιχείο τους είναι η συνεργασία της σχολικής μονάδας με τοπικούς φορείς για την καλύτερη υλοποίηση του προγράμματος στο πλαίσιο μιας γενικότερης εξωστρέφειας που οφείλει να χαρακτηρίζει το εκπαιδευτικό σύστημα. Συχνά, στο πλαίσιο αυτών των προγραμμάτων οι σχολικές μονάδες προγραμματίζουν να επισκεφθούν τις δημοτικές βιβλιοθήκες και να υλοποιήσουν προγράμματα σχετικά με τη θεματολογία που έχουν επιλέξει στις καινοτόμες δράσεις.

Η θεματολογία είναι φανερό ότι αφορά όλα τα γνωστικά αντικείμενα του αναλυτικού προγράμματος ενώ η ποικιλία των εκπαιδευτικών προγραμμάτων που υλοποιήθηκαν για το κάθε θέμα έδινε την ευκαιρία το κάθε σχολείο να επιλέξει το πρόγραμμα που άπτονταν των ενδιαφερόντων των μαθητών ή σχετίζονταν περισσότερο με τις καινοτόμες δράσεις που υλοποιούσε. Ο μεγάλος αριθμός των εκπαιδευτικών προγραμμάτων επίσης καταδεικνύει το μεγάλο αριθμό συμμετεχόντων

στην υλοποίηση τους και κατά συνέπεια το μεγάλο βαθμό αποδοχής που είχαν από την εκπαιδευτική κοινότητα. Το γεγονός ότι μεγάλο μέρος των προγραμμάτων αυτών επαναλαμβανόταν σε συχνά χρονικά διαστήματα αποδεικνύει την ανταπόκριση που έβρισκαν τα προγράμματα μεταξύ τόσο των μαθητών όσο και των εκπαιδευτικών.

Επιπροσθέτως, η υλοποίηση των προγραμμάτων λειτουργεί ενισχυτικά στη μαθησιακή διαδικασία καθώς οι μαθητές απομακρύνονται για λίγο από την καθημερινή ρουτίνα του σχολείου αποκτώντας καινούριες εμπειρίες σε ένα προσεγμένο περιβάλλον, γεμάτο ερεθίσματα. Οι «εμπυχωτές» – είτε ως μεμονωμένοι εθελοντές είτε ως μέλη φορέων - που υλοποιούσαν τα προγράμματα στις Δημοτικές Βιβλιοθήκες του Δήμου Θεσσαλονίκης ήταν εξειδικευμένοι στα συγκεκριμένα γνωστικά αντικείμενα με αποτέλεσμα να παρέχουν επιπλέον τεκμηριωμένες γνώσεις αλλά και σχετικές δράσεις πολύ πιο ποικίλες και ενδιαφέρουσες από αυτές που θα μπορούσε να παρέχει πιθανά ο δάσκαλος της τάξης που δεν θα είχε σχετική εξειδίκευση.

Κάποια εκπαιδευτικά προγράμματα – σαφώς μικρότερα σε αριθμό - υλοποιούνται επίσης στο χώρο της βιβλιοθήκης απογευματινές ώρες και τα παιδιά τα παρακολουθούσαν είτε μόνα είτε συνοδευόμενα από κάποιον ενήλικο. Η θεματολογία κατά βάση ήταν η ίδια με εκείνη των προγραμμάτων που απευθύνονταν στους μαθητές των σχολείων, στόχος και σε αυτή την περίπτωση ήταν η προσέλκυση όλων, γονέων και παιδιών και η συμμετοχή τους στις εκπαιδευτικές και ψυχαγωγικές δράσεις της βιβλιοθήκης. Στις δραστηριότητες αυτές τα παιδιά συμμετείχαν μετά από σχετική πληροφόρηση που είχαν οι γονείς τους (μέσω των δελτίων τύπου, ηλεκτρονικού ταχυδρομείου αλλά και μέσω κοινωνικής δικτύωσης που διαθέτουν όλες οι δημοτικές βιβλιοθήκες του Δήμου Θεσσαλονίκης). Συχνά τα παιδιά προσελκύνονταν στο χώρο από το θέμα τους εκπαιδευτικού προγράμματος που υλοποιούνταν. Σε πολλές περιπτώσεις τα ίδια παιδιά συμμετείχαν σε περισσότερα του ενός προγράμματος γνωρίζοντας ότι η βιβλιοθήκη τους παρέχει ποικιλία προγραμμάτων μεγαλύτερη από αυτή που παρέχει το αναλυτικό πρόγραμμα του σχολείου ενώ η προσέγγιση των θεμάτων ήταν εναλλακτική και πολυποικίλη κάτι που συχνά δεν συνέβαινε στη σχολική τάξη.

Όλα τα εκπαιδευτικά προγράμματα προσέγγιζαν τη γνώση μαθητοκεντρικά καθώς στην υλοποίηση τους περιελάμβαναν εναλλακτικές δράσεις πέραν των

συνηθισμένων. Για παράδειγμα στη θεματική του περιβάλλοντος στο εκπαιδευτικό πρόγραμμα « Η μυρμηγκοφωλιά» οι μαθητές είχαν την ευκαιρία να παρατηρήσουν ζωντανά έντομα στα διάφορα στάδια της ανάπτυξής τους και να μελετήσουν από κοντά τον τρόπο που οργανώνουν τα μυρμήγκια την κοινωνία τους, να αναρωτηθούν και να συζητήσουν σχετικά και έτσι βιωματικά να προσεγγίσουν τη γνώση. Τα εποπτικά μέσα που θα μπορούσε να χρησιμοποιήσει ένας εκπαιδευτικός μέσα στην τάξη σε καμία περίπτωση δεν θα ήταν ανάλογα της εμπειρίας που προσφέρθηκε στους μαθητές στη βιβλιοθήκη. Επιπλέον, συχνά οι μαθητές ασχολούνταν με θέματα πέραν των συνηθισμένων που συναντούν στη σχολική τάξη (π.χ. μαθηματικά, γλωσσικές ασκήσεις) όπως για παράδειγμα οι χάρτες, τα δικαιώματα του παιδιού, το θέατρο, η αστρονομία, οι τέχνες.

Σε κάθε περίπτωση, τα εκπαιδευτικά προγράμματα περιελάμβαναν μεγάλη ποικιλία δραστηριοτήτων με αποτέλεσμα να προσεγγίζουν τα θέματα σφαιρικά αξιοποιώντας όλες τις αισθήσεις των παιδιών, την κίνηση, την παιδική λογοτεχνία, το θεατρικό παιχνίδι και τις τέχνες. Με τον τρόπο αυτό πέρα από την παροχή εκπαίδευσης δόθηκε η δυνατότητα στους μαθητές να ψυχαγωγηθούν. Επιπλέον, καταβλήθηκε προσπάθεια ώστε η επιλογή των θεμάτων να άπτεται των ενδιαφερόντων των παιδιών και να μην περιορίζονται σε ότι περιλαμβάνει το αναλυτικό πρόγραμμα του σχολείου τους. Το κάθε θέμα επιλεγόταν με βάση την πρωτοτυπία του, ενώ ακόμη και στα πιο συνηθισμένα θέματα δίνονταν πρωτότυπες προεκτάσεις ώστε το κάθε εκπαιδευτικό πρόγραμμα να αποτελεί μία ενδιαφέρουσα μοναδική εμπειρία για το κάθε παιδί.

Πιθανά το πιο σημαντικό αποτέλεσμα όλων αυτών των δράσεων ήταν το γεγονός ότι ένας τεράστιος αριθμός μαθητών γνώρισε τους χώρους της βιβλιοθήκης, εξοικειώθηκε με το προσωπικό, τις υπηρεσίες που παρέχονται εκεί και επομένως να θελήσει να τις επισκεφτεί ξανά στο μέλλον. Με τον τρόπο αυτό οι βιβλιοθήκες παύουν να είναι στο μυαλό των παιδιών τα μεγάλα, απρόσιτα επιβλητικά κτήρια, γίνονται χώροι πολιτισμού και ψυχαγωγίας προσιτά και ευχάριστα. Το γεγονός μάλιστα ότι στην πλειονότητα των περιπτώσεων τα παιδιά επιλέγουν να επισκεφτούν τη δημοτική βιβλιοθήκη της γειτονιάς τους μεγιστοποιεί τα προαναφερόμενα οφέλη καθώς καθιστά ακόμη πιο πιθανή τη μελλοντική επαφή των μαθητών με το χώρο της βιβλιοθήκης. Δεν είναι λίγες οι περιπτώσεις που τα παιδιά μετά την ολοκλήρωση του

εκπαιδευτικού προγράμματος εγγράφονταν στη βιβλιοθήκη που είχαν επισκεφτεί με αποτέλεσμα να αποκτήσουν μία μόνιμη σχέση μαζί της, αξιοποιώντας όλες τις δυνατότητες που τους προσέφερε.

Z. Συμπεράσματα-Περιορισμοί της έρευνας

Η ολοκλήρωση της έρευνας καταδεικνύει το σημαντικό ρόλο που παίζουν οι δημοτικές βιβλιοθήκες του Δήμου Θεσσαλονίκης ως χώροι πολιτισμού. Γίνεται φανερό ότι προωθούν ενεργητικούς τρόπους μάθησης, εμπλέκοντας τους μικρούς μαθητές σε δημιουργικούς τρόπους απόκτησης της γνώσης. Επίσης, προσφέρουν εναλλακτικούς τρόπους προσέγγισης των στόχων του αναλυτικού προγράμματος δρώντας συμπληρωματικά και υποστηρικτικά στην εκπαιδευτική διαδικασία του σχολείου. Επιπλέον, δρουν αυτόνομα ως χώροι εκπαίδευσης προσελκύοντας παιδιά και γονείς στους χώρους τους για μοναδικές βιωματικές εμπειρίες μάθησης. Οι χώροι της βιβλιοθήκης προσφέρουν ένα εμπλουτισμένο περιβάλλον μάθησης βασισμένο στην ανακάλυψη, τη βιωματική και διαθεματική προσέγγιση της γνώσης. Το έμπυχο υλικό της βιβλιοθήκης συμβάλει ουσιαστικά στη διαμόρφωση του τελικού αποτελέσματος, εμπλουτίζοντας τα εκπαιδευτικά προγράμματα με ποικίλες δραστηριότητες κι έτσι παράγουν ένα προϊόν εξαιρετικά ελκυστικό για τους μικρούς μαθητές. Η εμπλοκή δραστηριοτήτων όπως τα εικαστικά, η μουσική, το θεατρικό παιχνίδι και η παιδική λογοτεχνία καθιστούν τη γνωστική διαδικασία εξαιρετικά ενδιαφέρουσα και ανταποκρίνονται με αβίαστο και φυσικό τρόπο στο αναπτυξιακό στάδιο των παιδιών και στις δυνατότητες και τους περιορισμούς που αυτό δημιουργεί. Με τον τρόπο αυτό δημιουργούνται θετικά κίνητρα για μάθηση σε όλους τους μαθητές καθώς διαπιστώνουν ότι η απόκτηση γνώσης δεν είναι απαραίτητα κάτι κοπιαστικό ή ανιαρό. Στις συγκεκριμένες συνθήκες ακόμη και οι μαθητές που αντιμετωπίζουν δυσκολίες και περιορισμούς στην προσπάθεια τους να ανταποκριθούν στις απαιτήσεις της τάξης τους, βρίσκουν χώρο έκφρασης και αποδοχής σε αντίθεση με τις εμπειρίες σχολικής αποτυχίας που, σε πολλές περιπτώσεις, βιώνουν καθημερινά στη σχολική τάξη. Ως αποτέλεσμα η βιβλιοθήκη μπορεί να ενταχθεί στους χώρους άτυπης μάθησης που επιτυγχάνουν τόσο αβίαστα και φυσικά σημαντικούς γνωστικούς στόχους.

Τέλος, οι δραστηριότητες των εκπαιδευτικών προγραμμάτων της βιβλιοθήκης ψυχαγωγούν τους μαθητές με εναλλακτικούς τρόπους. Σε αντίθεση με ό,τι συνηθίζουν τα παιδιά να κάνουν καθημερινά στην προσπάθεια τους να διασκεδάσουν και να ξεκουραστούν από τις υποχρεώσεις τους (ηλεκτρονικά παιχνίδια, παρακολούθηση τηλεοπτικών προγραμμάτων), η βιβλιοθήκη τους δείχνει το δρόμο για την επιλογή ουσιαστικών δραστηριοτήτων ψυχαγωγίας. Το γεγονός αυτό σε συνδυασμό με την επαφή που παρέχει στους μαθητές η βιβλιοθήκη της γειτονιάς τους, δημιουργεί τις κατάλληλες συνθήκες για την ανάπτυξη μιας σταθερής και μόνιμης σχέσης των παιδιών με τις υπηρεσίες της βιβλιοθήκης.

Η υλοποίηση της έρευνας προσέκρουσε σε δυσκολίες που αφορούσαν κυρίως τον εντοπισμό και την ταξινόμηση του αρχειακού υλικού. Εξαιτίας του γεγονότος ότι όλες οι εκδηλώσεις που πραγματοποιούνται στις βιβλιοθήκες κοινοποιούνται μαζικά σε δελτία τύπου, η μελέτη όλων αυτών των δελτίων σε βάθος πενταετίας για τον εντοπισμό των εκπαιδευτικών προγραμμάτων των ηλικιών που απαιτούσε η έρευνα αποδείχθηκε εξαιρετικά χρονοβόρα και δύσκολη υπόθεση.

Η παρούσα έρευνα αποτελεί μία αφορμή για την περαιτέρω διερεύνηση των εκπαιδευτικών προγραμμάτων των βιβλιοθηκών. Θα ήταν εξαιρετικά ενδιαφέρον να ερευνηθούν τα προγράμματα βιβλιοθηκών άλλων πόλεων και να μετρηθεί ο αντίκτυπος αυτών στην τοπική κοινότητα. Επίσης, θα μπορούσαν να διατηρούνται από τις βιβλιοθήκες αρχεία αξιολόγησης των προγραμμάτων από τους συμμετέχοντες εκπαιδευτικούς προκειμένου να υπάρχουν συγκεκριμένες αναφορές για τα στοιχεία που τους ικανοποίησαν αλλά και προτάσεις για βελτιώσεις. Επιπροσθέτως θα είχε ενδιαφέρον η διεξαγωγή έρευνας για τη σχέση που αναπτύσσουν οι μικροί μαθητές με τη βιβλιοθήκη μετά τη συμμετοχή τους σε παρόμοια προγράμματα.

Πηγές

Διακήρυξη της UNESCO και IFLA για τις βιβλιοθήκες. Ανακτήθηκε στις 8 Μαρτίου 2018 από: <https://www.ifla.org/publications/iflaunesco-public-library-manifesto-1994>

Διεύθυνση Βιβλιοθηκών και Μουσείων Δήμου Θεσσαλονίκης. Ανακτήθηκε στις 8 Μαρτίου 2018 <https://thessaloniki.gr/?p=2055>

Συμβούλιο της Ευρώπης. Ανακτήθηκε στις 14 Μαΐου 2018 από:
<https://www.mfa.gr/exoteriki-politiki/i-ellada-stous-diethneis-organismous/sumboulio-tis-europis.html>

Υπουργείο Διοικητικής Ανασυγκρότησης – Εκκαθάριση αρχείων του Δημόσιου Τομέα . Ανακτήθηκε στις 14 Μαΐου 2018 από:
<http://www.minadmin.gov.gr/?p=12467>

Ν. 1946/1991 Γενικά Αρχεία του Κράτους και άλλες διατάξεις ΦΕΚ 69/Α'/14.05.1991

Π.Δ. 162/1979 Περί εκκαθάρισεως των αρχείων των Δημοσίων Υπηρεσιών ΦΕΚ 42/Α'/06.03.1979

Κατάρτιση του Οργανισμού Εσωτερικής Υπηρεσίας του Δήμου Θεσσαλονίκης ΦΕΚ 3360/Β'/17.12.2012, Άρθρο 25 Αρμοδιότητες Διεύθυνσης Βιβλιοθηκών και Μουσείων.

Π.Δ. 480/1985 Εκκαθάριση των αρχείων των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης και των ιδρυμάτων νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου και συνδέσμων αυτών ΦΕΚ173/Α'/14.10.1985

American Association for the Advancement of Science. Ανακτήθηκε στις 14 Μαΐου 2018 από: <https://www.aaas.org/about/mission-and-history>

Ενδεικτική Βιβλιογραφία

Αρβανίτη, Ι. (2008). *Η βιβλιοθήκη στο ελληνικό σχολείο*. Θεσσαλονίκη: Εκδόσεις Σταμούλης Αντ.

Αρβανίτη, Ι. (2011). *Η βιβλιοθήκη στην πρωτοβάθμια εκπαίδευση*. Θεσσαλονίκη: University Studio Press

Βασιλείου, Δ. & Κυριακοπούλου, Χ. (1998). *Οδηγός για την οργάνωση και λειτουργία Λαϊκών Βιβλιοθηκών*. Αθήνα: Ε.Ε.Τ.Α.Α. Ελληνική Εταιρία Τοπικής Ανάπτυξης και Αυτοδιοίκησης .

Γερμανός, Δ. (2004). *Χώρος και διαδικασίες αγωγής: Η παιδαγωγική ποιότητα του χώρου*. Αθήνα: Gutenberg.

Γιαννακόπουλος, Γ. & Μπουντούρη, Β. (2016). *Εισαγωγή στην Αρχειονομία*. [ηλεκτρ. βιβλ.] Αθήνα: Σύνδεσμος Ελληνικών Ακαδημαϊκών Βιβλιοθηκών. Διαθέσιμο στο: <http://hdl.handle.net/11419/6320>

Δαράκη, Π. (1980). *Πολιτιστικά κέντρα νεολαίας*. Αθήνα: Εκδόσεις Αντιπαράλληλα.

Δαράκη, Π. (1986). *Λαϊκές Βιβλιοθήκες*. Αθήνα: Εκδόσεις Gutenberg.

Καζαμία – Γκόλα, Μ. (Επιμ.) . (2009). *Δημοτική Βιβλιοθήκη Θεσσαλονίκης. 70 χρόνια κοινωνικής προσφοράς 1939 – 2009*. Θεσσαλονίκη: Δήμος Θεσσαλονίκης.

Καψάλης, Α. (1986). *Μάθηση και διδασκαλία*. Θεσσαλονίκη: Εκδόσεις Αφοι Κυριακίδη.

Κόκκοτας, Π. & Πλακίτση, Κ. (Επιμ.). (2005). *Μουσειοπαιδαγωγική και εκπαίδευση στις φυσικές επιστήμες*. Αθήνα: Εκδόσεις Πατάκη.

Μαγγόπουλος, Γ. (2014). Η μελέτη περίπτωσης ως ερευνητική στρατηγική στην αξιολόγηση προγραμμάτων: θεωρητικοί προβληματισμοί. *Το Βήμα των Κοινωνικών Επιστημών*. 16 (64), 74 – 93.

Μπάγιας, Α. (1998). *Αρχειονομία. Βασικές έννοιες και αρχές: Η οργάνωση των αρχείων για τη διοίκηση και την έρευνα*. Αθήνα: Κριτική.

Ντεριντά, Ζ.(1996). *Η έννοια του αρχείου*. (Κ. Παπαγιώργης, Μτφρ.). Αθήνα: Εκκρεμές.

Οικονόμου, Β. (1998). *Οι βιβλιοθήκες και ο ρόλος τους*. Αθήνα: Εκδόσεις Ατραπός.

Πανταζής, Σ. (2004). *Η παιδαγωγική και το παιχνίδι – αντικείμενο στο χώρο του νηπιαγωγείου*. Αθήνα: Gutenberg.

Παρασκευόπουλος, Ι. (1993). *Μεθοδολογία επιστημονικής έρευνας*. Α' τόμος. Αθήνα:Ιδιωτική έκδοση.

Σεμερτζάκη, Ε. (Επιμ.). (2004). *Κατευθυντήριες οδηγίες για Βιβλιοθήκες, Αρχεία και Μουσεία*. Βέροια: Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Βέροιας.

Τζιαφέρη, Σ. (2005). *Το Σύγχρονο Μουσείο στην Ελληνική Εκπαίδευση μέσα από το παράδειγμα των Εκπαιδευτικών Προγραμμάτων*. Θεσσαλονίκη: Εκδοτικός οίκος Αδελφών Κυριακίδη Α.Ε.

Φράγκος, Χ. (1985). *Παιδαγωγικές έρευνες και εφαρμογές*. Θεσσαλονίκη: University Studio Press.

Abercrombie, M.L.J. (1986). *Δημιουργική διδασκαλία και μάθηση*. (Ε. Μπακαλάκη, Μτφρ.). Αθήνα: Gutenberg.

Bloom, B., Engelhart, M., Furst, E., Hill, W., & Krathwohl, D. (1956). *Taxonomy of educational objectives: The classification of educational goals*. New York: David McKay Company.

Ellis, J. (Επιμ.). (2000). *Η διαχείριση των αρχείων*. (Ζ. Οικονόμου, Μτφρ.). Αθήνα: Ελληνική Αρχειακή Εταιρεία, Τυπωθήτω -Γιώργος Δαρδανός.

Higgins, S., Hall, E., Wall, K., Woolner, P. & McCaughey, C. (2004). *The Impact of School Environments: A Literature Review*. *The Centre for Learning and Teaching. School of Education, Communication and Language Science*. University of Newcastle.

Holmes, A. (2006). *Δια βίου μάθηση*. Αθήνα: Εκδόσεις Μ. Γκιούρδας .